DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH
Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA. № 9. 31 Sierpnia 1920 r.

TREŚĆ:

str

1. Ustawa z dnia 14 lipca 1920 roku w przedmiocie uzupełnienia i częściowej zmiany ustawy z dnia 18 marca 1920 r. o wydzierżawianiu niezagospodarowanych użytków rolnych 492
2. Rozporządzenie Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w przedmiocie czasowego zawieszenia cła od niektórych towarów . . 493
3. Rozporządzenie Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu, określające termin czasowego zawieszenia cła od niektórych towarów 497
4. Rozporządzenie Ministra Aprowizacji i Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie obrotu zbożem siewnem w roku gospodarczym 1920/21 497
5. Ustawa z dnia 6 lipca 1920 r. o organizacji urzędów ziemskich . 500
6. Ustawa z dnia 15 lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej . . 507
7. Ustawa z dnia 16 lipca 1920 r. o tymczasowych środkach dla sfinansowania reformy rolnej 516
8. Przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 9 lipca 1920 r. o aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21 517
9. Ustawa z dnia 14 lipca 1920 r. o ujednostajnieniu i podwyższeniu podatków gruntowych i podymnego na obszarze b. Królestwa Kongresowego 526
10. Ustawa z dnia 16 lipca 1920 r. o podwyższeniu i zrównaniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach bezpo-

str

średnich i stemplowych) na obszarach b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego 528

11. Rozporządzenie Prezydenta Ministrów z dn. 8 lipca 1920 r. o rozgraniczeniu okręgów terytorjalnych Oddziałów Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie i Krakowie 531

12. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przyznania płac stopni służbowych od XII do VIII włącznie leśniczym i pomocnikom lasowym na obszarze b. zaboru austrjackiego 532

13. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych 533

14. Rozporządzenie Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu w sprawie przyznania państwowym funkcjonarjuszom niższym płac zasadniczych poszczególnych stopni płacy, przewidzianych w art. 14 ustawy o uposażeniu urzędników i państwowych funkcjonarjuszów niższych z dn. 13 lipca 1920 r. 539

15. Rozporządzenie Rady Ministrów o dodatkach za wysługę lat, względnie trzechlecia, za studja wyższe i dodatku drożyźnianym do płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych 543

16. Ustawa z dnia 16 lipca 1920 r. w przedmiocie umów, zawartych przez b. władze austrjackie lub austro-węgierskie co do majątku państwowego i funduszu religijnego na obszarze b. zaboru austrjackiego 566

17. Rozporządzenie Ministra Aprowizacji w przedmiocie przewozu żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, grochu, fasoli, gryki, prosa, peluszki, soczewicy, kukurydzy i przetworów tych ziemiopłodów, znajdujących się w obrocie pozakontygentowym 567

18. Rozporządzenie Ministra Aprowizacji w przedmiocie ustanowienia cen maksymalnych za przemiał ziemiopłodów 569

19. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie ustanowienia egzaminu państwowego dla kandydatów na leśniczych w lasach państwowych 569

20. Rozporządzenie Ministra Aprowizacji w przedmiocie obrotu ziemiopłodami i przetworami pozostałemi u producentów po dokonaniu świadczeń na rzecz Państwa 571

21. Przepisy wykonawcze do ustawy z dn. 15 lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej 572

22. Obwieszczenie Ministra Aprowizacji w sprawie wprowadzenia wolnego obrotu ziemniakami ze zbiorów 1920 r. 577

23. Rozporządzenie Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego w sprawie utworzenia Powiatowych Urzędów Ziemskich oraz powołania do życia Powiatowych i Gminnych Komisyj Ziemskich 578

str.

24. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie wysokości opłaty za ogłoszenia o zatwierdzeniu statutów współdzielczych organizacyj rolniczych 579
25. Wykaz chorób zaraźliwych zwierzęcych w Rzeczypospolitej Polskiej od dn. 15 lipca do dn. 1 sierpnia 1920 r. . . . . 578 i 579
26. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego i opałowego iglastego w lasach maj. Sulmierz w pow. Ciechanowskim 580
27. Okólnik № 183 w przedmiocie przewozu zboża siewnego kolejami żelaznemi w kampanji jesiennej 1920 r. 580
28. Okólnik № 184 w przedmiocie sporządzenia wykazu gruntów leżących odłogiem 582
29. Okólnik № 185 w przedmiocie odezwy pana Prezydenta Ministrów 583
30. Okólnik № 186 w przedmiocie udzielania urlopów funkcjonarjuszom państwowym do służby sanitarnej 585
31. Okólnik № 187 w przedmiocie wykonania ustawy z dn. 13 lipca 1920 r. o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych 586
32. Okólnik № 188 w przedmiocie regulowania poborów i djet ewakuowanych funkcjonarjuszów państwowych 589
33. Okólnik № 188a w przedmiocie przywrócenia siedmiogodzinnej pracy w soboty 590
34. Okólnik № 189 w przedmiocie zachowania się urzędników państwowych na terenach zajętych przez wojska nieprzyjacielskie . . 591
35. Okólnik № 190 w przedmiocie otwierania rachunków w instytucjach bankowych 591
36. Okólnik № 191 w przedmiocie należytego opłacania przesyłek pocztowych zagranicznych 592
37. Okólnik № 192 w przedmiocie popierania Wojskowego Biura Pośrednictwa Pracy 592
38. Ruch służbowy 593

USTAWA

z dnia 14 lipca 1920 r.

w przedmiocie uzupełnienia i częściowej zmiany ustawy z dnia 18 marca 1920 r. o wydzierżawianiu niezagospodarowanych użytków rolnych (Dz. Ust. z dn. 1 kwietnia 1920 r. № 28 poz. 165).

Art. 1. Nadane ustawą z dnia 18 marca 1920 r. (Dz. Ust. z 1920 r. № 28 poz. 165) Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych prawo do przymusowego wydzierżawiania gruntów, zdatnych pod uprawę rolną, a leżących odłogiem, przysługiwać mu będzie w r. 1920 dodatkowo w okresie od 15 września do 31 grudnia, o ile grunty te do dnia 15 września nie zostaną wydzierżawione w drodze dobrowolnej przez właścicieli, posiadaczy lub osoby, mające je pod swoim zarządem, opieką lub w dzierżawie.

Art. 2. Decyzje organów, powoływanych przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w myśl ustawy z dnia 18 marca 1920 r. do orzekania w pierwszej instancji o przymusowem wydzierżawianiu gruntów, powinny zapadać w latach następnych, poczynając od roku 1921, nie później niż przed 1 kwietnia każdego roku.

Art. 3. Przeciw decyzjom, zapadłym w I instancji, służy interesowanym, w przeciągu dni 8 od dnia doręczenia decyzji prawo odwołania się do drugiej instancji, od której niema dalszego odwołania.

Po upływie powyższego terminu decyzje nie zaskarżone ulegają niezwłocznemu wykonaniu.

Decyzje zaskarżone ulegają wykonaniu niezwłocznie po zatwierdzającem je orzeczeniu organów, powołanych do orzekania w drugiej instancji o przymusowem wydzierżawianiu.

Art. 4. Decyzje o przymusowem wydzierżawianiu gruntów, zapadłe w roku 1920 przed 1 lipca ulegają wykonaniu i po tym terminie, przy zachowaniu postanowień art. 3 ustawy niniejszej.

Art. 5. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
W. Grabski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Bujak

(Dziennik Ustaw № 66 z dn. 2.VIII. 1920 r. poz. 438).

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w przedmiocie czasowego zawieszenia cła od niektórych towarów.

Na mocy uchwały Sejmu Ustawodawczego z dnia 1-go sierpnia 1919 r. i uchwały Rady Ministrów z dnia 26 Maja 1919 roku zarządza się co następuje:

Art. 1. Uwalnia się od cła na przeciąg czasu niezbędnie potrzebne następujące towary:

1) płótna i perkale bawełniane, zawierające w 1 kg. wagi do 10 m. kw. włącznie poz. 187 p. 1 poz. 188 p. 1;

2) płótna i perkale bawełniane, zawierające w 1 kg. wagi od 10 do 15 m. kw. włącznie; tkaniny zawierające w 1 kg. wagi do 15 metr. kw. włącznie poz. 187 p. 2 poz. 188 p. 2;

3) tkaniny wełniane, z wyjątkiem zrobionych z przędzy czesankowej poz 199 p. 2;

4) wełniane sukna włościańskie samodziałowe, guniowe, krajki i halina poz. 199 p. 3;

5) tkaniny półwełniane, odzieżowe męskie, na osnowie bawełnianej wagi 1 m. kw. powyżej 500 gr. poz. 200 p. 1;

6) półwełniane sukna włościańskie, samodziały chłopskie i guniowe, wagi w 1 m. kw. powyżej 500 gr. poz. 200 p. 2;

7) bielizna, odzież i drobna konfekcja dziana, z wyjątkiem wełnianej i półwełnianej poz. 205 p. 1c i d;

8) bielizna zwykła z tkanin, od których cło zostało zawieszone poz. 209 p. 1a;

9) odzież zwykła, z materjałów, od których cło zostało zawieszone poz. 209 p. 1 a;

10) ryż poz. 2 p. 1, 2, i Uwaga;

11) mąka oprócz ziemniaczanej, kasza i słód poz. 3 p. 1, 2, 3, 4 i Uwaga;

12) warzywa i okopowe świeże, solone, moczone i kwaszone, w opakowaniu niehermetycznem poz. 5 p. 1b i p. 2;

13) ziemniaki suszone, płatki, krajanka mielona i niemielona poz. 8;

14) cukier poz. 22 p. 1 i 2;

15) mleko zgęszczone, mączka mleczna z cukrem lub bez, marmolady i powidła z owoców i jagód poz. 24 p. 4;

16) mięso gotowane, suszone, wędzone i marynowane poz. 34 p. 2;

17) wędliny i szynki poz. 34 p. 3;

18) zwierzyna i ptactwo bite poz. 34 p. 4;

19) masło krowie i owcze poz. 36;

20) karpie i inne ryby świeże poz. 37 p. 1b, c;

21) ryby solone, wędzone i suszone oprócz oddzielnie wymienionych poz. 37 p. 3;

22) śledzie wędzone poz. 37 p. 4b;

23) artykuły spożywcze oddzielnie niewymienione poz. 39 p. 1;

24) kości poddane działaniu kwasu siarczanego użyzniające komposty i pudrety poz. 41 p. 3;

25) kości palone, popiół i węgiel z kości poz. 41 p. 4;

26) superfosfaty mineralne poz. 41 p. 5;

27) sadło odsączone, przetopione i przerobione poz. 51 p. 2b;

28) filce do użytku fabrycznego poz. 202 p. 1;

29) kożuchy zwyczajne poz. 56;

30) obuwie wszelkie (płócienne, skórzane, trepki i t. p.) wagi wszelkiej z wyjątkiem luksusowego (lakierowanego, z materji jedwabnej) poz. 57 p. 1a, b, c, p. 2;

31) uprząż zwykła robocza poz. 57 p. 5a;

32) szkło taflowe dęte i lane, nieszlifowane i niepolerowane, grubości do 5 mm. włącznie, białe, półbiałe i zabarwione, naturalnego butelkowego koloru, gładkie bez wzorów i ozdób, o powierzchni do 1 m. kw. poz. 77 p. 6a;

33) kalosze poz. 88 p. 3;

34) pasy napędne kauczukowe, węże kauczukowe z tkaniną lub bez ze spiralą wewnątrz lub bez, bez oplecenia metalowego; gumelastyka do uszczelniania: artykuły techniczne z gumelastyki bez tkanin, jak bufory kauczukowe do pras i kuchni polowych, kule do wentyli i t. p. poz. 88;

35) pasy napędne druciane poz. 156 p. 1a;

36) gotowe pasy napędne skórzane zszywane i sklejane i niezszywane poz. 57 p. 4b, c;

37) pasy napędne konopne i bawełniane (balata) także z dodatkiem przędzy papierowej poz. 194;

38) pasy napędne z sierści wielbłądziej poz. 202 p. 2;

39) liny, linki i sznurki bawełniane do maszyn przędzalniczych i tkackich poz. 183 p. 2a;

40) szpagat „Manila" do wiązałek poz. 190 p. 1;

41) azotan amonu poz. 98 p. 2;

42) siarczan amonu poz. 98 p. 3;

43) kwas siarkowy wszelkiej koncentracji poz. 108 p. 1a;

44) kwas azotowy i nitroza poz. 108 p. 3a;

45) siarczek sodu, wodorosiarczek sodu, wodorosiarczek wapnia poz. 105 p. 7b, c;

46) kwas solny poz. 108 p. 3b;

47) ziemie farbiarskie: Kasselska i Weroneńska poz. 125 p. 1;

48) łopaty i rydle poz. 160 p. 2;

49) maszyny, narzędzia rolnicze poz. 167 C. p. 1, 2, 3 -4;

50) części maszyn rolniczych, sprowadzane razem z maszynami lub oddzielnie poz. 167 C. p. 6;

51) papier niesatynowany i nieklejony, z zawartością niemniej niż 60% masy drzewnej, wagi niemniej niż 48 gr. w m. kw. rotacyjnych w rolach o średnicy niemniej niż 70 cm. i w arkuszach poz. 177 p. 2b, I i II;

52) papier, oprócz oddzielnie wymienionego, biały i kolorowy, zabarwiony w masie, bez ozdób i znaków wodnych; papier linjowany i z zawartością masy drzewnej, oprócz oddzielnie wymienionego, i bez masy drzewnej poz. 177 p. 2c I i II;

53) przędza bawełniana na szpulkach drewnianych nitkowana z 2-ch lub więcej nici pojedyńczych poz. 183 p. 5a, b, c, d;

54) płótno surowe, lniane i zgrzebne, drelich, parcianka i t. p. poz. 192 p. 2;

55) margaryna poz. 51 p. 5;

56) pilniki, niezależnie od wagi tuzina i raszple poz. 161 p. 1;

57) żarówki w oprawie z nitką węglową czystą lub pokrytą metalem oraz nitką metalową i inną poz. 169 p. 3d I i II;

58) samochody ciężarowe i części ich przywożone razem (oprócz opon) oraz wozy przyczepne do nich poz. 173 p. 8 p. 2;

59) sieci rybackie poz. 190 p. 2;

60) blacha żelazna i stalowa, grubości poniżej 1 mm. poz. 140 p. 4;
61) żelazo taśmowe, szerokości od 1 do 3 cm. i grubości do 1 mm. (pakowe) poz. 140 p. 1;
62) drut miedziany poz. 155 p. 2;
63) kable gołe miedziane poz. 156 p. 2—a;
64) przewodniki elektryczne izolowane niepokryte ołowiem i pokryte (obłożone) ołowiem poz. 156 p. 2—a p. 3;
65) narzędzia stalowe hartowane do obrabiania, świdry spiralne, gwintowniki, rozwiertniki, frezy, piłki okrągłe, narzynki do gwintownic ręcznych i maszyn gwinciarskich, noże do nożyc, sztance, stemple kroidła, numerki i alfabety poz. 161 p. 3a, b, c;
66) sita miedziane, z bronzu fosforowego i z innych stopów miedzi poz. 167 p. 4 a;
67) walce surowcowe, hartowane i niehartowane poz. 150 p. 2-a;
68) butle metalowe do zgęszczonych gazów poz. 153 p. 1-b;
69) drut do szycia na szpulkach, poz. 155 p. 1—g;
70) wata hygroskopijna poz. 182 p.3;

Termin wolności celnej dla powyższych towarów określa Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu względnie z Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych i po uprzedniem zasięgnięciu opinji Komitetu Ulg Celnych.

Art. 2. W ciągu roku od dnia wprowadzenia w życie taryfy celnej z dnia 4-go listopada 1919 r. t. j. w ciągu roku od 10 stycznia 1920 roku Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu i po zasięgnięciu opinji Komitetu Ulg Celnych ma prawo uwalniać od cła na okres czasu nie przekraczający terminu rocznego od czasu wprowadzenia wzmiankowanej taryfy celnej w życie następujące przedmioty, przywożone z zagranicy:
1) części porcelanowe do artykułów instalacyjnych niemontowane poz. 76 p. 4-a, b, c;
2) łańcuchy stalowe Galla poz. 153 p. 5-b;
3) nitro i amido-pochodne szeregu aromatycznego naftole i sulfopochodne poz. 112 p. 7 i 6;
4) eter siarczany poz. 115;
5) soda amonjakalna i krystaliczna poz. 105 p. 2;
6) oleina z tłuszczów zwierzęcych poz. 51 p. 5;
7) skóry na zgrzebła (gremple) na rzemyczki i na cholewy dla maszyn włókienniczych poz. 55;
8) cholewy i taśmy wałkujące i inne wyroby ze skóry, używane w przędzalnictwie i tkactwie poz. 57;
9) cegły i płyty z kwarcu, dynasu, klinkieru brukowego i innej masy ceglanej stopionej lub na wpółstopionej; cegły i płyty z magnezytu poz. 72 p. 3 b, c;
10) balony, rurki i bagietki ze szkła białego do fabrykacji lampek żarowych poz. 77;
11) oprawki (czopy, cokle) mosiężne z łebkiem porcelanowym szklanym lub witrytowym, jako części do lampek żarowych poz. 149;
12) rury wiertnicze poz. 152;
13) przybory zecerskie i drukarskie poz. 162 p. 1, 2, 3, 4, 5;
14) gremple i taśmy gremplowe poz. 156 p. 1. f. I, II;
15) parо i elektrowozy; wagony parowe, spalinowe i elektryczne; mechanizmy dźwigów (wind) i podnośników (bez elektromotorów) poz. 167 A p. 1-b;

16) silniki spalinowe stałe i przewoźne (lokomobile spalinowe) maszyny do wyrobu lodu; maszyny parowe żeglugowe poz. 167 A p. 1-c;
17) maszyny i aparaty na potrzeby wiertnictwa naftowego poz. 167;
18) łańcuchy na potrzeby wiertnictwa naftowego poz. 153 p. 5;
19) lokomobile parowe (rolnicze) poz. 167 A p. 1 d;
20) turbiny parowe poz. 167 A p. 1-e;
21) obrabiarki do metali poz. 167 A p. 1-g;
22) maszyny do przerabiania wełny czesankowej (Kammgarnspinnerei) i nowej bawełny (Baumwollfeinspinnerei), zgrzeblarki z przynależnemi aparatami, wiłki zgrzeblące i wszelkie szarpaki, z wyjątkiem typów budowanych w kraju poz. 167 A p. Ih. IV-α;
23) maszyny do fabrykacji wełny czesankowej i nowej bawełny: prządnice wózkowe (selfaktory) i obrączkowe, z wyjątkiem typów budowanych w kraju poz. 167 A p. Ih. IV β;
24) narzędzia oddzielnie niewymienione z żelaza i stali zwyczajnej (świdry ciesielskie i t. p.) poz. 161 p. 2;
25) maszyny i części maszyn używanych do bielenia, farbowania i wykończania towarów z nowej i odpadkowej bawełny, z wyjątkiem typów wyrabianych w kraju poz. 167 A p. Ih. V. α, β, γ.
26) części maszyn podlegających zwolnieniu od cła sprowadzone oddzielnie lub razem z maszynami poz. 167 p. 4-a;
27) maszyny elektryczne: prądnice, silniki i przetwornice wszelkie transformatory; wentylatory elektryczne; części maszyn powyżej wymienionych poz. 167 B. p. 1;
28) akumulatory poz. 167 B. p. 2;
29) wodomierze, gazomierze, paromierze poz. 169 p. 1-a;
30) liczniki energji elektrycznej poz. 169 p. 3-c;
31) wozy (wagony) kolejowe, pomostowe platformy i węglarki poz. 174 p. 1-a;
32) cysterny kolejowe poz. 174 p. 1-b;
33) statki żelazne, parowe i nieparowe, rzeczne (do 600 ton pojemności) i statki drewniane, o ile warsztaty krajowe nie będą mogły ich dostarczyć poz. 175 p. 2, 3;
34) liny transmisyjne, konopne, jutowe, lniane i t. p. poz. 190 p. 1.

Oprócz wymienionych w tym spisie maszyn i aparatów, może Ministerstwo Skarbu, w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu, uwalniać od cła i inne maszyny i aparaty oraz części ich, typów niewyrabianych w kraju.

Art. 3. Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu, względnie z Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych i po uprzedniem zasięgnieciu opinji Komitetu Ulg Celnych, ma prawo włączyć do listy przedmiotów wymienionych w art. 1 i w art. 2 niniejszego rozporządzenia nowe przedmioty w ramach uchwały Sejmu Ustawodawczego z dnia 1 sierpnia 1919 r.

Nadto Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu, może zwalniać od cła lub zniżać cło od przedmiotów, nieprzewidzianych w niniejszem rozporządzeniu, o ile pochodzą z okręgów poddanych plebiscytowi; ulgi tej udziela się na czas od dnia 10 lipca 1920 r. aż do ukończenia plebiscytu.

Art. 4. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie od dnia 10 lipca 1920 roku; jednocześnie z dniem tym znosi się rozporządzenie z dnia 20 marca 1920 r. Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w przedmiocie

czasowego zawieszenia cła od niektórych towarów. (Dziennik Ustaw № 37 z dnia 6 maja 1920 r. poz. 213).

Przepis wykonawczy z dnia 18 marca 1920 roku do rozporządzenia z dnia 4 listopada 1919 roku stosuje się i do niniejszego rozporządzenia.

Warszawa, dnia 5 lipca 1920 r.

Minister Skarbu:
W. Grabski

Minister Przemysłu i Handlu:
w z. *Henryk Strasburger*

(Dziennik Ustaw № 66 z dnia 2.VIII 1920 r. poz. 441).

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu, określające termin czasowego zawieszenia cła od niektórych towarów.

W myśl artykułu I rozporządzenia z dnia 5 lipca 1920 roku Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w przedmiocie czasowego zawieszenia cła od niektórych towarów, termin wolności celnej dla przedmiotów, objętych art. I-ym wzmiankowanego rozporządzenia określa się do dnia 10 października 1920 roku.

Warszawa, d. 5 lipca 1920 r.

Minister Skarbu:
W. Grabski

Minister Przemysłu i Handlu:
w z. *Henryk Strasburger*

(Dziennik Ustaw № 66 z dnia 2 VIII 1920 r., poz. 442).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Aprowizacji i Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie obrotu zbożem siewnem w roku gosp. 1920/21.

Na mocy art. 1, 2, 4, 6 i 11 ustawy z dnia 9 lipca 1920 roku o aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21 Dziennik Ustaw R. P. № 56 – 1920 poz. 348, wydane zostaje następujące rozporządzenie:

Art. 1. Gospodarstwa nasienne, produkujące oryginalne odmiany zbóż, o ile przedstawią odpowiednie zaświadczenie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, zostają zwolnione od dostawy kontyngentu, winny jednak wylegitymować się przed władzą administracyjną I ej instancji z dokonanych sprzedaży do wysokości przypadającego na nie kontyngentu, stosownie do przepisów, zawartych w art. 3 i 4 niniejszego rozporządzenia.

Co do sprzedaży zbóż ozimych — gospodarstwa te winny wylegitymować się do dnia 15 października 1920 roku, co do zbóż jarych — do 1 czerwca 1921 roku.

Art. 2. Gospodarstwa nasienne, reprodukujące oryginalne odmiany zbóż, zostają zwolnione od dostawy na poczet kontyngentu takiej ilości zboża, jaka zostanie zakwalifikowana, jako trzy pierwsze odsiewy od zbóż oryginalnych, przez odpowiednie instytucje (na ziemiach b. zaboru rosyjskiego z wyłączeniem powiatów: Jędrzejowskiego, Miechowskiego, Pińczowskiego i Olkuskiego, przez Sekcję Nasienną Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie, na ziemiach b. zaboru austrjackiego, oraz w powiatach: Jędrzejowskim, Miechowskim, Pińczowskim i Olkuskim — przez Komisję Nasienną przy Małopolskiem T-wie Rolniczem w Krakowie dla Małopolski Zachodniej i przez Komisję Nasienną Towarzystwa Gospodarskiego we Lwowie — dla Małopolski Wschodniej) po przedstawieniu odnośnych zaświadczeń władzy administracyjnej I ej instancji.

Gospodarstwa te jednak winny wylegitymować się ze sprzedaży stosownie do przepisów, zawartych w art. 3 i 4 niniejszego rozporządzenia, i w terminach, wskazanych w art. 1.

Art. 3. Zboże siewne może być sprzedawane z zaliczeniem na poczet dostaw kontyngentowych filjom lub agenturom P. U. Zbożowego oraz osobom, posiadającym zezwolenie na zakup zboża siewnego, wydane stosownie do przepisów, zawartych w art. 4-ym niniejszego rozporządzenia, a pozatem tym instytucjom, którym Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministerstwem Aprowizacji udzieli prawa prowadzenia handlu zbożem siewnem.

Art. 4. Zezwolenia na zakup zboża siewnego są wydawane w myśl poniższych zasad:

1) na zakup w granicach powiatu zezwolenia wydaje starosta,
2) na zakup w granicach województwa zezwolenia wydaje wojewoda, a w Małopolsce w granicach terenu, objętego działalnością Inspektoratu Okręgowego Pomocy Rolnej, właściwy Inspektorat,
3) na zakup poza granicami województwa lub w Małopolsce poza terenem, objętym działalnością Inspektoratu Okręgowego Pomocy Rolnej, zezwolenia wydaje Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Zezwolenia winny zawierać następujące dane: imię i nazwisko nabywcy, nazwę wsi lub majątku, powiat i gatunek oraz ilość zboża, wypisaną słowami.

Art. 5. Wytwórcom rolnym, którzy nabyli zboże siewne kontyngentowe podwyższony zostaje wyznaczony im kontyngent o ilość nabytego zboża.

W tym celu władze, wymienione w punk. 2 i 3 art. 4 winny zawiadamiać o wydanych zezwoleniach starostę powiatu, w którym gospodarstwo nabywcy jest położone, jak również filje lub agenturę P. Urzędu Zbożowego, znajdujące się w tym powiecie.

Art. 6. Instytucje, upoważnione do handlu zbożem siewnem przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministerstwem Aprowizacji, mogą nabywać jedynie oryginalne odmiany zboża i kwalifikowane trzy pierwsze odsiewy od zbóż oryginalnych, pozatem obowiązane są:

1) wydawać rolnikom, u których został uskuteczniony zakup, firmowe kwity, zaopatrzone podpisem członka Zarządu instytucji i pieczęcią

Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych. Kwity winny zawierać: imię i nazwisko sprzedawcy, nazwę wsi lub majątku, powiat, oraz ilość nabytego zboża w kilogramach, wypisaną słowami,

2) wyrachować się przed Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych z ilości nabytego i sprzedanego zboża na podstawie kwitów, zezwoleń oraz remanentów, przyczem wyrachowanie się winno nastąpić w terminie, wskazanym w art. 1-ym i zawierać nazwy majątków względnie wsi, do których zboże na siew zostało dostarczone.

Atr. 7. Zboże siewne na pomoc rolną skupują filje i agentury Państwowego Urzędu Zbożowego i przekazują je na mocy dyspozycji delegatów P. U. Zb. przy województwach poszczególnym starostom do podziału pomiędzy wytwórców rolnych, przyczem kontyngent tych wytwórców winien być zwiększony o ilość przydzielonego im zboża.

Art. 8. Od dostawy ziemiopłodów w ilościach, o które został podwyższony kontyngent w myśl ustępu 1 art. 5 zwolnić może wytwórców jedynie właściwa Komisja Kontyngentowa.

Przy dostawie winien być zachowany stosunek ziemiopłodów, określony art. 1 ustawy z dnia 9 lipca 1920 roku (Dziennik Ust. R. P. № 56 1920 r. poz. 3 8) i następujące terminy: dostawa wzamian za zboże siewne ozime winna być uskuteczniona do dnia 1 stycznia 1921 roku, za jare—do 1 czerwca 1921 roku.

Art. 9. Na zboże siewne ustanawia się ceny następujące:

1) na zboże oryginalne ceny nie są ograniczone i pozostawione są dobrowolnemu porozumieniu pomiędzy sprzedawcą i nabywcą.
2) na zakwalifikowany przez instytucje, wskazane w art. 2, pierwszy odsiew od zbóż oryginalnych — o 30% wyższe od cen, ustanowionych na takież zboze konsumcyjne.
3) na zakwalifikowany drugi i trzeci odsiew od zbóż oryginalnych o 20% wyższe od cen, ustanowionych na takież zboże konsumcyjne.

Art. 10. Obrót zbożem siewnem jest dozwolony: ozimem—do dnia 15 października 1920 roku, jarem do 15 maja 1921 r.

O ile pozostawałyby po tych terminach pewne ilości niezużytkowanego zboża siewnego z ilości, podlegających odstawie na poczet kontyngentu, w urzędach, instytucjach, do handlu zbożem siewnem upoważnionych, i u wytwórców, zboże to winno być przekazane miejscowej filji lub agenturze P. U. Zbożowego najpóźniej do dn. 1 listopada 1920 roku, jeśli chodzi o zboże ozime, do dn. 1 czerwca 1921 roku, jeśli chodzi o zboże jare.

Art. 11. Winni niestosowania się do przepisów, zawartych w niniejszem rozporządzeniu, podlegają karom, przewidzianym w art. 6-ym ustawy z dn. 9 lipca 1920 roku. (Dz. Ust R. P. № 56—1920 poz. 348).

Art. 12. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa, dnia 21 lipca 1920 r.

Minister Aprowizacji:
St. Śliwiński

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Bujak

(Dziennik Ustaw № 66 z dnia 2.VIII. 1920 r., poz. 444)

USTAWA

z dnia 6 lipca 1920 r.

o organizacji urzędów ziemskich.

Zadania Urzędów Ziemskich.

Art. 1. Zadaniem urzędów ziemskich jest przeprowadzenie i utrwalenie nowego ustroju rolnego w myśl zasad uchwały Sejmu z 10 lipca 1919 r. (Dz. Urz. Min. Rol. i Dóbr Państw. № 13) na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Główny Urząd Ziemski.

Art. 2. Na czele urzędów ziemskich stoi Główny Urząd Ziemski, który wykonuje kierownictwo i nadzór we wszystkich sprawach, dotyczących ustroju rolnego.

Art. 3. W szczególności należą do zakresu działania Głównego Urzędu Ziemskiego:

a) przygotowywanie projektów ustaw w przedmiocie przebudowy i regulacji ustroju rolnego,
b) wykonywanie ustaw, dotyczących tej przebudowy, a mianowicie:
c) zapewnienie potrzebnej do państwowej parcelacji i kolonizacji ilości ziemi, jej rozparcelowanie i skolonizowanie,
d) regulowanie spraw, dotyczących ustroju gospodarstw rolnych, jako to: scalania gruntów, układu służebności, podziału gruntów wspólnych,
e) regulowanie obrotu ziemią,
f) organizacja urzędów ziemskich, jakoteż sprawy, dotyczące Urzędu Osadniczego w Poznaniu (Komisji Osadniczej, b. pruskiej Komisji Kolonizacyjnej w Poznaniu) z zastrzeżeniem postanowień przejściowych, Komisyj Agrarnych w b. zaborze austrjackim oraz instytucyj dla tworzenia włości rentowych na ziemiach polskich b. zaboru pruskiego i austrjackiego,
g) likwidacja spraw oddziałów b. rosyjskiego Banku Włościańskiego na ziemiach polskich,
h) sprawy polskiego Państwowego Banku Rolnego oraz inne sprawy, mające na celu sfinansowanie reformy rolnej, a to w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu,
i) inne sprawy, przekazane Głównemu Urzędowi Ziemskiemu bądź przez obowiązujące już ustawy i rozporządzenia, bądź przez ustawy i rozporządzenia w przedmiocie reformy rolnej wydać się mające.

Art. 4. Sprawy, przekazane niniejszą ustawą (art. 3) Głównemu Urzędowi Ziemskiemu, wyłącza się tem samem z zakresu działania Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz innych Ministerstw, a prawa i czynności, dotąd przydzielone w tych sprawach Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych, wykonywać ma Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego z tem, że w sprawach, związanych z wytwórczością rolną, będzie Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego działać w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 5. Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego mianuje Naczelnik Państwa na wniosek Prezydenta Ministrów. Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego ma w sprawach służbowo-państwowych charakter Ministra i bierze

udział w posiedzeniach Rady Ministrów w sprawach, dotyczących zakresu działania Głównego Urzędu Ziemskiego.

Art. 6. Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego kieruje działalnością urzędów ziemskich i sprawuje nad niemi nadzór służbowy.

Art. 7. Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego zastępuje w jego czynnościach i prawach lub spełnia czynności, przez niego mu przydzielone, wiceprezes Głównego Urzędu Ziemskiego, mianowany przez Naczelnika Panstwa na wniosek Prezesa Głównego Urzedu Ziemskiego, przedłożony przez Prezydenta Ministrów. Innych urzędników Głównego Urzędu Ziemskiego mianuje Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego do kategorji V włącznie, urzędników zaś wyższej kategorji — Naczelnik Państwa na wniosek Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego, przedstawiony przez Prezydenta Ministrów.

Główna Komisja Ziemska.

Art. 8. Przy Głównym Urzędzie Ziemskim urzęduje Główna Komisja Ziemska.

Do kompetencji jej należy:

a) orzecznictwo w sprawach, przekazanych jej przez ustawy i rozporządzenia lub oddanych do jej rozpoznania przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego,

b) opinjowanie w sprawach, wymagających jej opinji w myśl ustaw i rozporządzeń, lub na żądanie Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego,

c) rozstrzyganie w II i ostatniej instancji odwołań, wniesionych od orzeczeń Okręgowej Komisji Ziemskiej przez strony lub przez Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 9. Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego jest z urzędu Prezesem Głównej Komisji Ziemskiej. Wiceprezesa Głównej Komisji Ziemskiej mianuje Naczelnik Państwa na wniosek Prezesa Głownego Urzędu Ziemskiego, przedłożony przez Prezydenta Ministrów.

Prezes lub w jego zastępstwie wiceprezes Głównej Komisji Ziemskiej przewodniczy na posiedzeniach komisji i reprezentuje komisję na zewnątrz.

Art. 10. W skład Głównej Komisji Ziemskiej wchodzą prócz Prezesa, względnie wiceprezesa, Głównej Komisji Ziemskiej z głosem stanowczym:

1) dwaj członkowie z pośród zawodowych prawników, a to jeden sędzia sądu apelacyjnego i jeden adwokat, względnie ich zastępcy również z pośród sędziów apelacyjnych i adwokatów, delegowani przez Ministra Sprawiedliwości,

2) jeden członek, względnie jeden zastępca, mianowany przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z pośród osób, posiadających wyższe wykształcenie rolnicze,

3) jeden członek, delegowany przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego z pośród urzędników Głównego Urzędu Ziemskiego, posiadających uzdolnienie na urząd sędziowski,

4) sześciu członków, względnie 6 ich zastępców, delegowanych przez Sejm Rzeczypospolitej na wniosek Sejmowej Komisji Rolnej z poza grona posłów, a to 3 z pośród rolników z małej własności, 2 z pośród bezrolnych robotników rolnych i 1 z większej własności.

Ponadto Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego ma prawo delegować na posiedzenia Głównej Komisji Ziemskiej urzędników Głównego Urzędu Ziemskiego, jako referentów z głosem doradczym.

Członkowie Głównej Komisji Ziemskiej sprawują swój urząd przez lat 3, poczem mogą być ponownie mianowani lub delegowani na ten sam okres czasu.

Art. 11. Na posiedzenia Głownej Komisji Ziemskiej winni być wzywani wszyscy jej członkowie, a do ważności jej uchwał i orzeczeń konieczna jest obecność przynajmniej 6 członków. Uchwały i orzeczenia zapadają większością głosów obecnych członków; w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Art. 12. Orzeczenia Głównej Komisji Ziemskiej są ostateczne, a mogą być zaskarżone do Sądu Najwyższego tylko w wypadkach naruszenia przepisów prawa. Skarga ma być wniesiona do 60 dni od dnia, następującego po doręczeniu zaczepionego orzeczenia. Skarga ta nie ma mocy wstrzymującej wykonalność tegoż orzeczenia. Prawo do wniesienia skargi przysługuje tylko stronie interesowanej. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym będą miały zastosowanie odnośne przepisy o postępowaniu cywilnem przed tymże Sądem.

Okręgowe Urzędy Ziemskie.

Art. 13. Władzami wykonawczemi w sprawach reformy rolnej, podległemi bezpośrednio Głównemu Urzędowi Ziemskiemu, są Okręgowe Urzędy Ziemskie. Ich liczbę, okręgi i siedzibę oznaczy Rada Ministrów na wniosek Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego.

Art. 14. Na czele Okręgowego Urzędu Ziemskiego stoi Prezes, mianowany przez Naczelnika Państwa na wniosek Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego, przedstawiony przez Prezydenta Ministrów.

Prezes Okręgowego Urzędu Ziemskiego jest kierownikiem tegoż Urzędu, odpowiedzialnym za jego działalność przed Prezesem Głównego Urzędu Ziemskiego.

Prezes Okręgowego Urzędu Ziemskiego jest wreszcie przewodniczącym Okręgowej Komisji Ziemskiej.

Urzędników Okręgowego Urzędu Ziemskiego, pełniących czynności referentów, oraz urzędników kancelaryjnych od IX kategorji wyżej mianuje, na wniosek Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego, Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego, zaś urzędników i pomocników kancelaryjnych od kategorji X niżej — sam Prezes Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 15. Do zakresu działania Okręgowego Urzędu Ziemskiego należy:

a) regulowanie obrotu ziemią, a w szczególności parcelacji prywatnej zgodnie z obowiązującemi w tej mierze przepisami ustawy i wydanemi na ich podstawie rozporządzeniami Głównego Urzędu Ziemskiego (art. 3 lit. e);

Okręgowy Urząd Ziemski przejmie w swym okręgu kompetencję, przysługującą w myśl art. 10 rozp. Rady Ministrów z 1 września 1919 r. (Dz. Ust. № 73, poz. 428) istniejącym w b. zaborze austrjackim na podstawie austr. ces. rozp. z 9 sierpnia 1915 r. (Dz. P. P. № 234) Krajowym Komisjom obrotu ziemią;

b) wydawanie stanowczych zarządzeń w sprawie państwowej parcelacji, osadnictwa, komasacji, układu służebności, tudzież podziału

i regulowania wspólnot z zastrzeżeniem kompetencji, w sprawach tych Okręgowej Komisji Ziemskiej przysługującej (art. 3 lit. d);

c) popieranie meljoracji, związanych z czynnościami, należącemi do zakresu działania Urzędów Ziemskich, a to w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych;

d) wykonywanie czynności, dotyczących tworzenia zapasu ziemi potrzebnej do przebudowy ustroju rolnego w granicach i w myśl przepisów ustawy o parcelacji większych posiadłości ziemskich, tudzież w mysl zarządzeń i instrukcyj Głównego Urzędu Ziemskiego;

e) wykonywanie prawomocnych uchwał, względnie orzeczeń, Głównej i Okręgowej Komisji Ziemskiej;

f) inne sprawy, przekazane Okręgowemu Urzędowi Ziemskiemu przez specjalne ustawy i rozporządzenia.

Art. 16. Przy Okręgowych Urzędach Ziemskich urzędują Okręgowe Komisje Ziemskie. Do ich zakresu działania jako pierwszej instancji należy:

a) rozstrzyganie wszelkich spraw spornych, wynikających z postępowania regulacyjnego przy scalaniu i zamianie gruntów, likwidacji serwitutów oraz podziału i regulacji wspólnot, o ile sprawy te w myśl obowiązujących ustaw nie są przekazane sądom;

b) orzekanie w sprawach przymusowego wykupna majątków ziemskich, przeznaczonych na parcelacje i przeprowadzenia oszacowania tych majątków podług obowiązujących przepisów prawnych;

c) rozstrzyganie innych spraw, przekazanych decyzji Okręgowej Komisji Ziemskiej przez właściwe ustawy i rozporządzenia, lub poddanych jej rozpoznaniu przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego;

d) wyrażanie opinji w sprawach, w których właściwe ustawy i rozporządzenia wymagają tej opinji, lub w sprawach, przekazanych Okręgowej Komisji Ziemskiej w tym celu przez Główny Urząd Ziemski albo przez Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 17. Członkami Okręgowej Komisji Ziemskiej, prócz Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego, są:

a) sędzia sądu okręgowego lub tegoż zastępcy, mianowani przez Ministra Sprawiedliwości;

b) urzędnik, mianowany przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z pośród osób, posiadających wyższe wykształcenie rolnicze;

c) urzędnik Okręgowego Urzędu Ziemskiego, delegowany prze Prezesa tegoż Urzędu, a posiadający uzdolnienie na urząd sędziowski, oraz referent techniczny lub rolniczy tegoż Urzędu, wyznaczony przez Prezesa dla poszczególnych spraw;

d) 6 członków i tyluż zastępców, powołanych przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego, a to 3 z pośród rolników małej własności, 2 z robotników rolnych i 1 z większej własności na propozycje, przedstawione przez zalegalizowane (na podstawie zatwierdzonych przez rząd statutów istniejące) organizacje rolnicze Okręgu Ziemskiego, a wiec także związki zawodowe robotników rolnych. a to przez każdą z nich w oznaczonej wyżej liczbie i stosunku.

Członkowie Okregowych Komisyj Ziemskich (prócz referentów technicznych i rolniczych lit. c) sprawują swój urząd przez 3 lata, poczem mogą być ponownie mianowani lub delegowani na ten sam okres czasu.

Art. 18. W razie potrzeby zastępuje Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego, jako przewodniczącego Okregowej Komisji Ziemskiej, urzędnik Okręgowego Urzędu Ziemskiego, będący stałym członkiem komisji (art. 17 lit. c).

Art. 19. Na posiedzenia Okręgowej Komisji Ziemskiej winni być wzywani wszyscy jej członkowie, a do ważności jej uchwał i orzeczeń konieczna jest obecność przynajmniej 6 członków. Uchwały i orzeczenia zapadają większością głosów obecnych członków; w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Art. 20. Od przedstanowczych orzeczeń Okręgowej Komisji Ziemskiej mają strony prawo odwołać się do Głównej Komisji Ziemskiej w ciągu dni 14, a od stanowczych—w ciągu miesiąca, licząc od dnia, następującego po dniu doręczenia decyzji, o ile specjalne ustawy nie zawierają odmiennych postanowień.

Prawo odwołania przysługuje również w tych samych czasokresach Prezesowi Okręgowego Urzędu Ziemskiego. Odwołanie wstrzymuje wykonanie orzeczenia.

Powiatowe Urzędy Ziemskie.

Art. 21. W miarę potrzeby będą tworzone na zarządzenie Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego powiatowe urzędy ziemskie. Kompetencia terytorjalna powiatowego urzędu ziemskiego rozciągać się będzie na jeden lub więcej powiatów. W powiatach, gdzieby urzędy te nie były zorganizowane—czynności ich spełniać będą urzędnicy, stale lub czasowo przez Okręgowy Urząd Ziemski w tym celu delegowani.

Art. 22. W skład powiatowych urzędów ziemskich wchodzą komisarze lub podkomisarze ziemscy, jako kierownicy tych urzędów. oraz potrzebna liczba urzędników.

Komisarzy i podkomisarzy ziemskich mianuje Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego, innych urzędników zaś Prezes Głownego Urzędu Ziemskiego, względnie, Prezes Okręgowego Urzędu Ziemskiego, zgodnie z zasadą, wyrażoną w art. 14 ust. 4.

Art. 23. Do zakresu działania powiatowych urzędów ziemskich (delegatów Okręgowego Urzędu Ziemskiego) należeć będą czynności wykonawcze i przygotowawcze. ustawami i rozporządzeniami oraz zarządzeniami i instrukcjami Głównego Urzędu Ziemskiego lub Okręgowego Urzędu Ziemskiego im przekazane.

Art. 24. Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego powoła do życia powiatowe komisje ziemskie, jako ciała doradcze. Zadaniem ich będzie przedkładać wnioski w sprawach, dotyczących reformy rolnej, powiatowym, względnie Okręgowym Urzędom Ziemskim, wypowiadać opinję na żądanie urzędów ziemskich, tudzież współdziałać z niemi.

Art. 25. W skład powiatowej komisji ziemskiej wchodzą:

a) komisarz lub podkomisarz ziemski, względnie delegat Okręgowego Urzedu Ziemskiego, jako przewodniczący;
b) jeden członek, wyznaczony przez prezesa właściwego sądu okręgowego z pośród zawodowych prawników:
c) dwaj przedstawiciele sejmiku powiatowego (rady powiatowej);

d) starosta lub w jego zastępstwie referent rolny starostwa;
e) sześciu przedstawicieli rolników, względnie ich zastępcy, a to trzej z małej własności, dwóch z bezrolnych i jeden z większej własności, powołani przez Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego na propozycje, przedstawione przez zalegalizowane (istniejące na podstawie zatwierdzanych przez rząd statutów) miejscowe organizacje rolnicze, a to przez każdą z nich w oznaczonej wyżej liczbie i stosunku.

Zastępcę przewodniczącego wybiera powiatowa komisja ziemska ze swego grona.

Art. 26. Do ważności posiedzeń powiatowej komisji ziemskiej konieczna jest obecność 7 członków, względnie ich zastępców, w tej liczbie przewodniczącego lub jego zastępcy, oraz przynajmniej trzech przedstawicieli rolników, powołanych według art. 25 lit. c. Uchwały komisji zapadają większością głosów; w razie równości głosów — rozstrzyga głos przewodniczącego.

Gminne Komisje Ziemskie.

Art. 27. W sprawach, związanych z przeprowadzeniem reformy rolnej na terenie poszczególnych gmin, współdziałać będą, jako ciała doradcze, gminne komisje ziemskie, złożone z przedstawicieli odnośnych rad gminnych, wybranych przez nie w liczbie 5 — 7 z pośród osób, znających stosunki danej gminy, względnie wsi.

Wykonanie i kontrola.

Art. 28. Władze i urzędy państwowe, jak również i samorządne, obowiązane są udzielać pomocy prawnej i współdziałać z urzędami ziemskiemi w spełnianiu ich zadań.

Prawomocne orzeczenia komisyj ziemskich mają znaczenie wyroków sądowych i zależnie od ich treści ulegają wykonaniu bądź to za pośrednictwem sądu, trybem przewidzianym przez ustawy o postępowaniu cywilnem dla wyroków sądowych, bądź też za pośrednictwem władz administracyjnych. Zarządzenia Okręgowego Urzędu Ziemskiego ulegają wykonaniu trybem ogólnym, dla zarządzeń władz administracyjnych ustanowionym.

Art. 29. Do wykonania nadzoru nad instytucjami społecznemi, które w myśl obowiązujących ustaw i rozporządzeń podlegają kontroli Głównego Urzędu Ziemskiego, oraz ujednostajniania i ułatwiania ich działalności Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego ustanawia specjalnych delegatów lub, powierza te czynności Prezesom Okręgowych Urzędów Ziemskich.

Art. 30. Czynności delegatów, wymienionych w art. 29, ureguluje osobna instrukcja, wydana przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego.

Przepisy przejściowe.

Art. 31. Znosi się istniejące w myśl Galicyjskich Ustaw Krajowych z dnia 9 grudnia 1899 r. (Dz. Gal. Ust. Kraj. 1900 r. № 18, 19 i 20) władze agrarne. Czynności byłej Komisji Agrarnej w Wiedniu przechodzą na Główny Urząd Ziemski, czynności Krajowej Komisji Agrarnej we Lwowie — na właściwe terytorjalne lub przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego oznaczone Okręgowe Urzędy Ziemskie; czynności miejscowych komisarzy agrar-

nych — na komisarzy ziemskich (art. 22), którym w sprawach komasacyjnych i działowo regulacyjnych, obecnie będacych w toku, nadaje się zakres działania miejscowych komisarzy agrarnych w rozumieniu Galicyjskich Ustaw Krajowych z dnia 9 grudnia 1899 r.

Art. 32. Przewidziane w ces. rozporządzeniu z dnia 1 maja 1916 r. (Austr. Dz. Pr. № 147) czynności b. Komisji Ministerjalnej dla operacji agrarnych przechodzą na właściwy Urząd Ziemski, zaś czynności zaprzysiężonych komisarzy miejscowych na komisarzy ziemskich (art. 22), którym w sprawach uregulowania stosunków posiadłości gruntowych w okolicy miesc obwarowanych nadaje się zakres działania zaprzysiężonych komisarzy miejscowych w rozumieniu powołanego wyżej ces. rozporządzenia.

Art. 33. Postanowienia ces. rozp. z 9 sierpnia 1915 r. (Austr. Dz. Praw № 234) pozostają w mocy, dopóki nie zostaną zmienione albo zniesione z tem, że przewidziana w rozporządzeniu tem kompetencja krajowych Komisyj Obrotu Ziemią przechodzi na Okręgowe Urzędy Ziemskie oraz, że w skład powiatowej Komisji Obrotu Ziemią w b. zaborze austrjackim wchodzi z urzędu także powiatowy komisarz ziemski, względnie delegat Okręgowego Urzędu Ziemskiego, któremu przysługuje prawo odwołania się od orzeczenia powiatowej Komisji Obrotu Ziemią do Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 34. Urząd Osadniczy w Poznaniu spełniać będzie funkcje Okręgowego Urzędu Ziemskiego, dopóki rozporządzenie Rady Ministrów, wydane na wniosęk Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego, nie postanowi przeprowadzenia reorganizacji tegoż Urzędu Osadniczego zgodnie z przepisami tej ustawy. Natomiast zaraz po wejściu w życie tej ustawy nastąpić ma reorganizacja istniejącej przy Urzędzie Osadniczym w Poznaniu Komisji przez ukonstytuowanie jej jako Okręgowej Komisji Ziemskiej zgodnie z art. 17—20 włącznie niniejszej ustawy.

Art. 35. Na ziemiach b. zaboru rosyjskiego, o ile nie zostało postanowione inaczej, czynności b. komisarzy włościańskich przechodzą na komisarzy ziemskich (art. 22); czynności b. Urzędów Gubernjalnych do spraw włościańskich na Okręgowe Urzędy Ziemskie; czynności Urzędu do spraw włościańskich gubernji Królestwa Polskiego przy Wydziale Ziemskim rosyjskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych—na Główny Urząd Ziemski; czynności rosyjskiego Ministra Spraw Wewnętrznych w zakresie spraw ziemskich—na Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego; czynności II Departamentu rosyjskiego Senatu Rządzącego—na Sąd Najwyższy.

Art. 36. Rada Ministrów może zaprowadzić drogą rozporządzeń zmiany w ustawach, obowiązujących w poszczególnych dzielnicach Państwa, celem ujednostajnienia ustroju władz i postępowania w sprawach komasacji, działów wspólnot i regulacji na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Ministrem Sprawiedliwości.

Postanowienia końcowe.

Art. 37. Wykonanie tej ustawy poleca się Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego oraz upoważnia się go do wydania rozporządzeń wykonawczych w przedmiocie postępowania i ustroju urzędów ziemskich w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Sprawiedliwości i Spraw We-

wnętrznych, a o ile chodzi o b. dzielnicę pruską — również z Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej.

Art. 38. Z chwilą ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego rozporządzenia wykonawczego do niniejszej ustawy tracą moc prawną: dekret Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego w przedmiocie Przepisów Tymczasowych o Urzędach Ziemskich z dnia 11 października 1918 r. (Dz. Pr. № 11 poz. 22) oraz ustawa w przedmiocie utworzenia Głównego Urzędu Ziemskiego z dnia 22 lipca 1919 r. (Dz. Pr. № 63 poz. 376), wreszcie rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 1919 r. (Dz. Pr. № 76 poz. 436) w przedmiocie wyłączenia z pod kompetencji Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych Urzędów Ziemskich oraz pozostających w związku z niemi spraw i agend i przekazania ich kompetencji Głównego Urzędu Ziemskiego.

Art. 39. Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
W. Grabski

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:
T. Wilkoński

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Bujak

Kierownik Ministerstwa Sprawiedliwości:
Dr. J. Morawski

Kierownik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:
J. Kuczyński

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
W. Kucharski

(Dziennik Ustaw № 70 z d. 9.VIII 1920 r., poz. 461).

USTAWA

z dnia 15 lipca 1920 roku

o wykonaniu reformy rolnej.

I. Zapas ziemi.

Art. 1. Na cele przeprowadzenia reformy rolnej w myśl uchwały Sejmu z dnia 10 lipca 1919 r. przeznacza się do dyspozycji Głównego Urzędu Ziemskiego następujące grunty:

a) dobra, będące własnością Państwa (skarbowe i donacyjne), oraz te, które wskutek likwidacji władz b. państw zaborczych jakoteż na mocy specjalnych ustaw, przejdą na własność Państwa;

b) dobra, należące do członków b. dynastji panujących zaborczych lub członków ich rodzin, bez względu na to, czy są oni obecnie obywatelami Państwa Polskiego, czy obcokrajowcami, a to zgodnie z traktatami międzynarodowemi;
c) dobra b. rosyjskiego Banku Włościańskiego i b. pruskiej Komisji Kolonizacyjnej;
d) dobra, t. zw. martwej ręki (duchowne, biskupie, kapitulne, klasztorne, plebańskie, kościołów i gmin wyznaniowych) oraz nierozparcelowane dobra poduchowne i poklasztorne, stosownie do postanowień ustaw, wydać się mających w tym względzie po porozumieniu ze Stolicą Apostolską, względnie z właściwemi władzami kościelnemi co do uregulowania uposażenia duchowieństwa i instytucyj kościelnych;
e) dobra innych instytucyj publicznych, a w szczególności dobra fundacyj, bądź pod zarządem Państwa, bądź pod innym zarządem się znajdujące, przy zabezpieczeniu celu fundacji.

Nadto Główny Urząd Ziemski przeprowadzi przymusowy wykup:

1) majątków ziemskich, nieprawidłowo, z uszczerbkiem dla wytwórczości krajowej, gospodarowanych;

2) dóbr, parcelowanych samowolnie bez zezwolenia właściwych organów państwowych lub nie przez instytucje, do tego urzędownie upoważnione;

3) majątków, nabytych w okresie wojny po 1 sierpnia 1914 r. do 14 września 1919 r. przez osoby, dla których rolnictwo nie było, albo nie stało się zajęciem zawodowem;

4) dóbr, które w ciągu ostatnich 5 lat zmieniały więcej niż dwukrotnie właściciela, z wyjątkiem wypadków przejścia własności drogą dziedziczenia lub roporządzenia ostatniej woli;

5) majątków ziemskich, nabytych w czasie wojny z zysków lichwiarskich;

6) majątków, których właściciele od czasu istnienia b. pruskiej Komisji Kolonizacyjnej sprzedali ziemię państwom zaborczym na parcelację;

7) majątków ziemskich, znajdujących się w sferze oddziaływania interesów mieszkaniowych miejskich, jako położonych w obrębie lub w najbliższem sąsiedztwie większych miast i ośrodków przemysłowych;

8) wszystkich innych majątków ziemskich prywatnych, nie wykluczając ordynacji, według zasad, objętych art. 2 niniejszej ustawy, przyczem w pierwszym rzędzie wykupowi przymusowemu ulegną ordynacje, założone po roku 1888, majątki, będące w dzierżawie i nie administrowane przez właścicieli, majątki, w których nie przystąpiono dotąd do uregulowania serwitutów, oraz majątki, zniszczone przez wypadki wojenne, jeśli właściciel nie podjął w miarę możności prac, zmierzających do umożliwienia regularnej gospodarki.

Art. 2. Przymusowemu wykupowi w myśl ustępu p. 8 art. 1 podlegają:
a) nadwyżki gruntu ponad 60 ha ogólnego obszaru w majątkach, położonych w okręgach przemysłowych i podmiejskich, oraz nadwyżki ponad 400 ha ogólnego obszaru w majątkach, położonych w niektórych częściach ziem b. zaboru pruskiego oraz ziem wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej, które to okręgi, względnie części Państwa, oznaczy rozporządzenie Rady Ministrów na wniosek Głównego Urzędu Ziemskiego;
b) nadwyżki ponad 180 ha ogólnego obszaru w majątkach, położonych na pozostałym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Właścicielowi majątku lub majątków, podlegających przymusowemu wykupowi, przysługuje prawo zatrzymania tylko jednego zabudowanego folwarku, na którym on lub jego rodzina gospodarstwo prowadzi, przyczem rodzina, nie podzielona przed 1 stycznia 1919 r., uważana ma być za jednostkę.

W gospodarstwach, poświęconych wytwórczości nasiennej, hodowlanej lub rybnej, istniejących w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, jak również w gospodarstwach, stanowiących typ wysoce uprzemysłowiony — dopuszcza się zachowanie ich obszarów w całości lub w pewnej określonej części, niezbędnej dla utrzymania na odpowiedniej wysokości kultury rolniczej kraju.

Art. 3. Przy wykupnie majątków prywatnych stosowana ma być kolejność wedle porządku, wskazanego w ustępach 1 do 8 art. 1 z tem, że w braku lub po wyczerpaniu w danym powiecie nieruchomości ziemskich rzędu wcześniejszego, wykup rozpoczyna się od rzędu bezpośrednio następującego.

Art. 4. Dobra, znajdujące się w posiadaniu Państwa, będą przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych przekazywane Głównemu Urzędowi Ziemskiemu na parcelację i osadnictwo po wyłączeniu niezbędnych dla innych celów państwowych objektów.

O wykupnie w myśl art. 1 p. 1—8 i art. 2 zawiadomi Główny Urząd Ziemski niezwłocznie w każdym wypadku Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, które w ciągu miesiąca od daty zawiadomienia ma prawo dany majątek całkowicie lub częściowo wyłączyć od parcelacji — o ile za zgodą Ministra Skarbu przeznaczy go na inne cele państwowe i w tym celu na własność Państwa nabędzie.

W razie różnicy zdań między Głównym Urzędem Ziemskim a Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych, co do potrzeby i celowości wyłączenia Dóbr Państwowych lub prywatnych z pod parcelacji rozstrzyga Rada Ministrów.

Art. 5. Przekazywane Głównemu Urzędowi Ziemskiemu przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych grunty państwowe lub w posiadaniu Państwa się znajdujące będą oszacowane przez komisję, złożoną w równej liczbie z przedstawicieli Głównego Urzędu Ziemskiego i Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych pod przewodnictwem delegata Ministerstwa Skarbu, według przepisów niniejszej ustawy o oszacowaniu dóbr prywatnych, a to celem uzyskania podstawy do obliczenia wartości dóbr państwowych jako zastawu dla renty ziemskiej.

Oszacowanie dóbr instytucyj publicznych i fundacyjnych nastąpi na podstawie przepisów niniejszej ustawy o oszacowaniu dóbr prywatnych, a to bez względu na przepisy dotyczących ustaw, statutów i aktów fundacyjnych lub ordynackich oraz bez uzyskania zatwierdzenia odnośnych władz.

II. Wykup przymusowy i cena wykupna.

Art. 6. Przymusowy wykup dóbr prywatnych przeprowadza Okręgowy Urząd Ziemski, w obrębie którego dana nieruchomość jest położona, a to na podstawie uchwały Okręgowej Komisji Ziemskiej, powziętej na wniosek Okręgowego Urzędu Ziemskiego lub powiatowego komisarza ziemskiego, względnie powiatowej komisji ziemskiej, przedłożony za pośrednictwem Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 7. Przed przystąpieniem do przymusowego wykupu Okręgowy Urząd Ziemski zawiadomi właściciela danej nieruchomości o zamierzonym wykupie, zakreślając mu 30-dniowy termin do dobrowolnej sprzedaży nieruchomości Państwu. Za podstawę ceny kupna przy układzie dobrowolnym przyjmie Okręgowy Urząd Ziemski zasady, określone w niniejszej ustawie dla oszacowania majątków prywatnych przy wykupie przymusowym.

Art. 8. Projekt dobrowolnej umowy w przedmiocie kupna—sprzedaży nieruchomości przedłoży Okregowy Urząd Ziemski bezzwłocznie po dojściu do skutku układu z właścicielem Głównemu Urzędowi Ziemskiemu do zatwierdzenia.

Art. 9. Jeżeli układ dobrowolny do skutku w wyżej zakreślonym terminie nie przyjdzie, względnie przez Główny Urząd Ziemski nie zostanie zatwierdzony—wdroży Okręgowy Urząd Ziemski postępowanie celem zastosowania przymusowego wykupu nieruchomości i ustalenia ceny wykupna, należnej właścicielowi, i w tym celu przedłoży sprawę Okręgowej Komisji Ziemskiej do wydania orzeczenia.

Art. 10. Orzeczenie Okręgowej Komisji Ziemskiej, rozstrzygające, czy dana nieruchomość ma być przymusowo wykupiona, oraz jaki obszar gruntu ma być pozostawiony właścicielowi, w myśl art. 2 niniejszej ustawy, wydane będzie na jawnem posiedzeniu komisji. Od orzeczenia tego przysługuje prawo odwołania się do Głównej Komisji Ziemskiej właścicielowi wykupić się mającej nieruchomości względnie Prezesowi Okręgowego Urzędu Ziemskiego, a to do dni trzydziestu, licząc od dnia następującego po doręczeniu orzeczenia.

Art. 11. Na podstawie prawomocnego orzeczenia Okręgowej Komisji Ziemskiej, wydanego w myśl art. 10, przeprowadzi Okręgowy Urząd Ziemski lub na zlecenie tegoż powiatowy komisarz ziemski po wysłuchaniu opinji powiatowej komisji ziemskiej i wniosków właściciela ustalenie, które części wykupić się mającej nieruchomości mają wejść w skład obszaru, pozostawionego właścicielowi przy wykupnie. Od orzeczenia ustalającego Okręgowego Urzędu Ziemskiego przysługuje właścicielowi odwołanie w ciągu 30 dni do Głównego Urzędu Ziemskiego. Właściciel nieruchomości, co do której nie zapadło jeszcze orzeczenie Okręgowej Komisji Ziemskiej w przedmiocie przymusowego wykupu, może żądać od Okręgowego Urzędu Ziemskiego wcześniejszego ustalenia obszaru, który na wypadek przymusowego wykupu ma mu być pozostawiony, a Okręgowy Urząd Ziemski powinien przeprowadzić to ustalenie pod warunkiem, jeśli właściciel dostarczy rękojmi, że na nadwyżce ziemi ponad obszar, przypadający mu wedle ustalenia, zabezpieczy należycie prawidłową i możliwie najwydatniejszą wytwórczość aż do czasu wykupna i objęcia jej przez Okręgowy Urząd Ziemski do parcelacji w terminie, przez Urząd ten na podstawie upoważnienia Głównego Urzędu Ziemskiego wyznaczyć się mającym.

Art. 12. Okręgowa Komisja Ziemska na jawnem posiedzeniu ustal na podstawie opinji komisji szacunkowej sumę wykupu nieruchomości Komisja szacunkowa, która przeprowadzi oszacowanie wykupywanej nieruchomości, składać się będzie z delegata Okręgowego Urzędu Ziemskiego, delegata Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, rzeczoznawcy leśnego oraz dwóch przez urząd ten przybranych zaprzysiężonych rzeczoznawców, a to po jednym z większej i mniejszej własności z listy znawców, przez Okręgowy Urząd Ziemski zestawionej, a zatwierdzonej przez Główny Urząd

Ziemski. O terminie oszacowania zawiadomi Okręgowy Urząd Ziemski właściciela lub jego ustawowego zastępcę oraz ewentualnego posiadacza (dzierżawcę, ordynata) wykupywanej nieruchomości lub jej części,—wreszcie, uprawnionych z tytułu serwitutów. Osoby te mają prawo być obecne przy oszacowaniu i przedkładać komisji swe wnioski.

Art. 13. Cenę wykupna nieruchomości stanowić ma połowa przeciętnej ceny targowej, płaconej za majątki o zbliżonym obszarze w danej okolicy.

Art. 14. Budynki, należące do gospodarstwa i z niem związane, a postawione po 1 sierpnia 1914 r. mają być wykupione według wartości, jaką miały w czasie budowy.

Budynki, znajdujące się w obrębie majątku, lecz nie należące do gospodarstwa i z niem nie związane — pozostawia się właścicielowi razem z przestrzenią ziemi, niezbędną do ich normalnego użytkowania lub kupuje się je z wolnej ręki.

Art. 15. Osobno mają być oszacowane meljoracje, wykonane po dniu 1 sierpnia 1914 r., jakoteż nakłady na uprawę, nawożenie sztuczne i zasiewy, bezpośrednio poprzedzające oszacowanie. Odszkodowania za te meljoracje i nakłady winny być obliczone wedle wartości, jaką miały w chwili ich dokonania.

Inwentarz żywy i martwy nie podlega przymusowemu wykupowi.

Art. 16. Od orzeczenia Okręgowej Komisji Ziemskiej, ustalającej cenę wykupu nieruchomości, przysługuje prawo odwołania się tak właścicielowi, jak i Prezesowi Okręgowego Urzędu Ziemskiego w terminie 30 dni od dnia, następującego po doręczeniu decyzji, do Głównej Komisji Ziemskiej.

Art. 17. Równocześnie z przeprowadzeniem oszacowania wykupywanego majątku komisja szacunkowa (art. 12) oznaczy kwotę ewentualnej odpłaty za prawo rzeczowe używania, użytkowania, inne ciężary i służebności gruntowe, o ile zachowanie ich nie okaże się niezbędnem, wreszcie kwotę odszkodowania dzierżawców za poczynione w dzierżawionych przez nich gruntach, a nie zamortyzowane, nakłady pożyteczne, o ile Główny, względnie Okręgowy Urząd Ziemski uzna za potrzebne rozwiązanie dzierżawy przed terminem jej wygaśnięcia. W tym ostatnim wypadku dzierżawca winien oddać dzierżawiony grunt za co najmniej rocznem wypowiedzeniem przed terminem, od którego liczy się rok gospodarczy danej dzierżawy i nie przysługuje mu prawo żądać dalszego odszkodowania z powodu utraconych korzyści. Na podstawie tak dokonanego oszacowania wymienionych praw i roszczeń wyda Okręgowa Komisja Ziemska na jawnem posiedzeniu stanowcze orzeczenie, przeciw któremu służą interesowanym środki prawne, w ustawie o organizacji urzędów ziemskich przewidziane.

Regulację serwitutów przeprowadzi Okręgowy Urząd Ziemski równocześnie z przymusowym wykupem zgodnie z ustawą o likwidacji serwitutów.

Art. 18. Z chwilą prawomocności orzeczenia przymusowego wykupu Okręgowy Urząd Ziemski ma prawo objąć wykupioną nieruchomość w swe fizyczne posiadanie i rozporządzanie.

Art. 19. Po prawomocności orzeczenia przymusowego wykupna i objęcia wykupionej ziemi w posiadanie, Państwo odpowiada wobec wszyst-

kich wierzycieli i roszczących sobie pretensje do zaspokojenia z wykupionego gruntu, tylko do wysokości ceny kupna, ustalonej w orzeczeniu. Okręgowy Urząd Ziemski przeprowadzi uregulowanie stanu biernego wykupionej ziemi w granicach ceny kupna na koszt i rachunek właściciela, w razie zachodzących zaś wątpliwości lub jeśli długi hipoteczne przewyższają cenę wykupna nieruchomości, odstąpi akta sądowi do rozdziału ceny kupna w myśl przepisów o licytacji nieruchomości.

Art. 20. Spłata ceny wykupna, należnej właścicielowi, oraz spłata długów i uprawnień, obciążających wykupioną ziemię, nastąpi stosownie do uregulowania stanu biernego, względnie na podstawie sądowej uchwały działowej (art. 19), w myśl postanowień ustawy o tymczasowych środkach dla sfinansowania reformy rolnej. Właścicielowi wykupionej ziemi należą się w każdym razie od niewypłaconej ceny wykupna, względnie jej części, od dnia objęcia przez Okręgowy Urząd Ziemski ziemi, wykupionej w posiadanie, odsetki w stosunku po 4% rocznie.

Art. 21. Prawomocne orzeczenie przymusowego wykupna, zaopatrzone przez Okręgowy Urząd Ziemski klauzulą prawomocności, stanowi tytuł prawny do przelewu prawa własności wykupionej nieruchomości na rzecz Państwa, a sądy właściwe przeprowadzą na podstawie tego orzeczenia na wniosek Okręgowego Urzędu Ziemskiego wpis prawa własności na rzecz Państwa.

Art. 22. Przy sprzedaży nieruchomości ziemskiej w drodze publicznego przetargu odnośny sąd winien zawiadomić o wdrożeniu postępowania i o wyznaczeniu terminu przetargu właściwy terytorjalnie Okręgowy Urząd Ziemski. Urzędowi temu przysługuje prawo wzięcia udziału w przetargu bez obowiązku składania przepisanego wadjum.

III. Parcelacja.

Art. 23. Okręgowe Urzędy Ziemskie wygotują plan parcelacyjny położonych w ich okręgach, a w rozporządzeniu Głównego Urzędu Ziemskiego będących i na parcelację przeznaczonych obszarów, przy uwzględnieniu wskazanych robót meljoracyjnych oraz przeprowadzeniu szczegółowej klasyfikacji gruntów.

Wypracowanie planu parcelacyjnego może Okręgowy Urząd Ziemski zlecić powiatowemu komisarzowi ziemskiemu. Przed wypracowaniem planu tego musi Okręgowy Urząd Ziemski, względnie powiatowy komisarz ziemski, wysłuchać opinji powiatowej komisji ziemskiej.

Plan parcelacyjny ma być zatwierdzony przez Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 24. W planie parcelacyjnym uwzględnione być winny dalej: wyłączenie z pod parcelacji i utrzymanie przez Państwo zabytków historycznych, architektonicznych, pomników przyrody, terenów, zawierających bogactwa mineralne, gruntów niezbędnych na przeprowadzenie komasacji i regulacji serwitutów, zachowanie i należyte zużytkowanie cennych budowli i urządzeń, podział zabudowań folwarcznych, przeprowadzenie dróg dojazdowych i polnych, komasacji gruntów sprostowania granic, podziału i regulacji wspólnot, projekt zabudowania nowej osady, względnie wsi (plan regulacyjny), zapewnienia zaopatrzenia tychże w wodę, wreszcie zapobieżenie zbytniej odległości gruntów od zagrody nabywcy — osadnika.

Art. 25. Okręgowy Urząd Ziemski ustali po porozumieniu się z Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych za pośrednictwem Głównego Urzędu Ziemskiego, czy i które tereny ze względu na jakość gleby, istniejące na parcelowanym obszarze większe budynki lub inne korzystne warunki, winny być przeznaczone na szkoły rolnicze, stacje doświadczalne, wzorowe gospodarstwa, stadniny państwowe, gospodarstwa dla produkcji warzywno-ogrodniczej, na cele gminne, szkolne, kościelne i inne cele społeczne lub przemysłowe. Gospodarstwa wzorowe, w myśl niniejszego artykułu tworzone, będą wydzierżawiane w długoletnią dzierżawę osobom lub stowarzyszeniom współdzielczym i innym zrzeszeniom zawodowo-rolniczym, dającym gwarancję wzorowego, celowego gospodarowania i wykazującym wybitne kwalifikacje zawodowo-rolnicze swoje, względnie swych kierowników. Dzierżawy te pozostawać będą pod nadzorem Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 26. Grunty, położone w obrębie miast i osad przemysłowo-fabrycznych oraz w sferze ich interesów mieszkaniowych, a to co do miasta stołecznego Warszawy grunty, położone w promieniu 15 klm. od centrum miasta, zaś co do innych większych miast w miarę potrzeby i wedle określenia Głównego Urzędu Ziemskiego — mają być pozostawione tym miastom na cele ich rozszerzania się oraz na tworzenie kolonij dla robotników, rzemieślników, urzędników i t. p., a to pod kontrolą Głównego Urzędu Ziemskiego.

Art. 27. Plan parcelacyjny obejmować będzie wreszcie podział gruntów na jednostki gospodarcze niżej wyszczególnionych typów i wielkości, mające stać się podstawą silnych i zdolnych do intensywnej wytwórczości gospodarstw włościańskich, opartych na zasadzie prywatnej własności, a to bądź przez utworzenie nowych gospodarstw, bądź przez powiększenie i usamodzielnienie istniejących karłowatych gospodarstw.

W szczególności obszar nowo tworzonych jako samodzielne gospodarstwa, jednostek gospodarczych, oraz obszar, do którego powiększone być mogą istniejące karłowate gospodarstwa, celem uczynienia z nich gospodarstw samodzielnych, nie może przekraczać dla każdego z nich 15 hektarów, zaś 20% ogółu parcelowanych gruntów może być przeznaczonych na odsprzedaż małorolnym właścicielom istniejących już obecnie gospodarstw, celem powiększenia ich do rozmiaru najwyżej 23 hektarów, zaś na ziemiach wschodnich oraz na kresach zachodnich Rzeczypospolitej Polskiej do 45 ha.

Art. 28. Nabywcami działek gruntów, przeznaczonych na parcelacje, mogą być własnowolni obywatele Państwa Polskiego, wykazujący dostateczne przygotowanie zawodowe do prowadzenia osobiście gospodarstwa.

Od nabycia wykluczeni będą: karani za zbrodnię przeciw sile Państwa Polskiego, oraz za zbrodnię dezercji z wojska polskiego, popełnioną po chwili ogłoszenia tej ustawy, wreszcie ci, którzy z pogwałceniem prawa brali samowolnie cudzą ziemię w posiadanie.

Art. 29. Przy uwzględnieniu wymogów, określonych w art 28, pierwszeństwo w nabyciu ziemi przysługiwać będzie w następującym porządku:

1) inwalidom armji polskiej i innym inwalidom wojskowym zdatnym do pracy na roli oraz żołnierzom armji polskiej, zwłaszcza tym, którzy dłuższy czas w formacjach frontowych służyli lub dobrowolnie do wojska polskiego wstąpili;

2) pracownikom rolnym (służbie rolnéj, bezrolnym, lub małorolnym), pozbawionym pracy przez parcelację, oraz właścicielom karłowatych gospodarstw bezpośrednio sąsiadującym z parcelowanym folwarkiem;

3) innym robotnikom rolnym i małorolnym właścicielom karłowatych gospodarstw, a z pośród tychże przedewszystkiem ukończonym uczniom szkół rolniczych.

Art. 30. Plan parcelacyjny będzie zawierał obliczenie cen sprzedażnych dla każdego gospodarstwa, objętego parcelacją i dla każdej działki gruntu. Ceny te mają być wypośrodkowane z wartości gruntu, opartej na klasyfikacji gruntu, oraz wartości wkładów bieżących i stałych, wreszcie budynków, czyli na podstawie rzeczowej produkcyjnej wartości gruntów przy uwzględnieniu kosztów wspólnych urządzeń i parcelacji.

Art. 31. Państwo stworzy fundusz, z którego Główny Urząd Ziemski wyposaży w ziemię tych, w art. 29 p. 1 wymienionych, inwalidów i żołnierzy, którzy pozbawieni są środków na odpłatne nabycie tworzonych w myśl tej ustawy gospodarstw rolnych, a którzy, walcząc w szeregach armji polskiej, szczególnie się odznaczyli. Państwo udzieli im też taniego i długoterminowego kredytu na zagospodarowanie się. Podstawę tego funduszu stanowić ma odpowiednia część różnicy między ceną wykupu majątków ziemskich, a ceną sprzedaży gruntów nabywcom - parcelantom.

Do funduszu tego wpłyną nadto kwoty, uzyskane z przeprowadzonej na ten cel redukcji cen wykupna, należnych w myśl art. 13 właścicielom majątków ziemskich, według poniższej taryfy.

Mianowicie potraci Państwo na cel powyższy:

od całości sumy, przypadającej do wypłaty właścicielowi po potrąceniu obciążających hipotekę do dnia 15 lipca 1920 r. lub po dniu tym wskutek prawnego przymusu przyjętych długów, względnie zobowiązań, a wynoszącej:

a)	ponad	500.000	marek	5%
b)	ponad	1.000.000	„	10%
c)	ponad	2.000.000	„	15%
d)	ponad	3.000.000	„	20%
e)	ponad	4.000.000	„	25%
f)	ponad	5.000.000	„	30%

Rozstrzyganie zaś o tem, którym z kandydatów dobrodziejstwo to ma być przyznane, będzie zadaniem komisji, powołać się mającej przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Skarbu.

Art. 32. Innym inwalidom oraz żołnierzom armji polskiej (art. 29, liczba 1) jakoteż bezrolnym i małorolnym właścicielom karłowatych gospodarstw (art. 29, liczba 2, 3) udzieli Państwo długoterminowego amortyzacyjnego kredytu za zabezpieczeniem hipotecznem. Bliższe postanowienia w tym względzie zawierać będzie ustawa o Państwowym Banku Rolnym.

Art. 33. Gospodarstwa, utworzone w drodze parcelacji na mocy niniejszej ustawy, nie mogą być dzielone aktami prawnemi czy to między żyjącymi, czy to na wypadek śmierci, pod tytułem darmym, czy obciążającym, dopóki są obciążone zostawioną przy hipotece resztą ceny kupna, a w każdym razie przed upływem 25 lat od ich powstania. Przy dokupnie gruntu do gospodarstwa już istniejącego mogą urzędy ziemskie uzależnić sprzedaż od zgody nabywcy na poddanie powyższym zastrzeżeniom całego

gospodarstwa nabywcy, a obowiązane są zastrzec tę niepodzielność, gdy przeważna część danego gospodarstwa pochodzi z dokupna ziemi parcelowanej w myśl niniejszej ustawy.

Przeniesienie własności, obciążanie lub wydzierżawianie tych gospodarstw przed upływem wyżej oznaczonego terminu - może nastąpić tylko za zezwoleniem urzędów ziemskich.

Wszelkie umowy, wbrew tym postanowieniom zawarte, są nieważne. O nieważności orzekają właściwe sądy na skutek powództwa właściwego Okręgowego Urzędu Ziemskiego. Orzeczenie nieważności uzasadnia na rzecz Państwa Polskiego prawo odkupu danego gospodarstwa po cenie nabycia go przez parcelanta z doliczeniem koniecznych i pożytecznych wkładów.

Art 34. Ograniczenia, przewidziane w art 33, będą uwidocznione w księdze gruntowej.

IV. Postanowienia końcowe.

Art. 35. Wszelkie pisma i podania urzędów ziemskich, wnoszone do sądów, urzędów i władz, dalej wszystkie akty w przedmiocie przeniesienia prawa własności na rzecz Państwa, sporządzone w myśl postanowień niniejszej ustawy—są wolne od opłat skarbowych, stemplowych i komunalnych.

Art. 36. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Sprawiedliwości, Skarbu, Spraw Wojskowych oraz Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 37. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów i
Minister Skarbu:
W. Grabski

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:
T. Wilkoński

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Bujak

Kierownik Ministerstwa Sprawiedliwości:
Dr. J. Morawski

Minister Spraw Wojskowych:
J. Leśniewski

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
w z. *F. Turowicz*

(Dziennik Ustaw № 70 z dn. 9.VIII. 1920 r. poz. 462).

USTAWA

z dnia 16 lipca 1920 roku

o tymczasowych środkach dla sfinansowania reformy rolnej.

Art. 1. Celem przeprowadzenia ustawy o wykonaniu reformy rolnej z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. Ust. № 70 poz. 462) przeznacza się do dyspozycji Głównego Urzędu Ziemskiego pół miljarda marek w gotówce.

Art. 2. Na pokrycie należnej właścicielowi wykupywanego majątku ceny wykupna ziemi, budynków, postawionych przed 1 sierpnia 1914 r., i meljoracyj, wykonanych przed 1 sierpnia 1914 r., wyda Główny Urząd Ziemski tymczasowe pokwitowanie, opiewające na należną sumę. Od sumy tej otrzymywać będzie właściciel 4%.

Art. 3. Tymczasowe pokwitowanie, wystawione przez Główny Urząd Ziemski na mocy art. 2 niniejszej ustawy, wymieni Główny Urząd Ziemski po uchwaleniu ustawy o zabezpieczeniu środków finansowych na przeprowadzenie reformy rolnej (o emisji państwowej renty ziemskiej), najpóźniej zaś w ciągu dwóch lat, na 4% państwową rentę ziemską.

Art. 4. Sposób zaspokojenia wierzytelności hipotecznych oraz praw i ciężarów realnych, obciążających wykupywaną nieruchomość, zgodnie z art. 17—20 ustawy o wykonaniu reformy rolnej określi ustawa o zabezpieczeniu środków finansowych na przeprowadzenie reformy rolnej, do tego zaś czasu Główny Urząd Ziemski wydawać będzie wierzycielom 4% pokwitowania tymczasowe na należne im sumy.

Art. 5. Do czasu wydania nowej ustawy o Panstwowym Banku Rolnym przekazany niniejszą ustawą Głównemu Urzędowi Ziemskiemu półmiljardowy fundusz będzie administrowany przez Polski Państwowy Bank Rolny według przepisów, jakie określi rozporządzenie Rady Ministrów. Bank ten będzie też pośredniczył przy wydawaniu przez Główny Urząd Ziemski pokwitowań tymczasowych, wymienionych w art. 2 i 4 przy wypłacie procentów.

Art. 6. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Skarbu.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów i
Minister Skarbu:
W. Grabski

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:
T. Wilkoński

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Bujak

(Dziennik Ustaw № 70 z dn. 9.VIII. 1920 r. poz. 468).

PRZEPISY WYKONAWCZE

do ustawy z dnia 9-go lipca 1920 roku o aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21 (Dziennik Ustaw R. P. № 56—1920, poz. 348).

Na mocy 11 art. ustawy z dnia 9 lipca 1920 roku „O aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21" (Dzien. Ust. R. P. № 56 — 1920 r. poz. 348) wydane zostają następujące przepisy wykonawcze:

Art. 1. Zgodnie z art. 1 tej ustawy wytwórcy rolni winni dostarczyć z morga, obsianego ziemiopłodami, wskazanemi w ostatnim ustępie tegoż art., określone ilości ziemiopłodów—stosownie do norm kategorji, do której powiat lub jego część, w której gospodarstwa są położone, został zaliczony.

Zwalnia się z pod wymiaru kontyngentu na wyżywienie osób, stale przy gospodarstwie zamieszkujących, a mianowicie: wytwórcy, jego domowników, oraz służby osobistej, oficjalistów ordynarjuszy i członków ich rodzin—po pół, trzy ćwierci lub jeden mórg ziemi obsianej na każdą osobę—stosownie do kategorji, której normy dane gospodarstwo obowiązują. Na wyżywienie pozostałych robotników rolnych powyższe ilości ziemi obsianej nie mogą być zwolnione z pod wymiaru kontyngentu.

Art. 2. Na podstawie klasyfikacji powiatów do poszczególnych kategoryj, dokonanej przez Ministerstwo Aprowizacji w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych, oraz podziału terytorjalnego, ustalonego przez Wojewodę, względnie w Małopolsce — przez Generalnego Delegata Rządu, o ile powiat nie został zaliczony wyłącznie do jednej kategorji,—określi starosta ogólny kontyngent każdego wytwórcy rolnego, posługując się przy ustaleniu danych, dotyczących ilości morgów obsianych oraz ilości osób, aprowidujących się z gospodarstwa,—statystyką produkcji i spożycia ziemiopłodów w gospodarstwach rolnych, sporządzoną na zasadzie rozporządzeń Ministra Aprowizacji z dnia 10 kwietnia 1920 roku (Dzien. Ust. R. P. № 33 — 1920 r. poz. 195) i z dnia 22 lipca 1920 r. (Dzien. Ust. R. P. № 60 poz. 376).

O wyznaczonym kontyngencie ze wskazaniem ilości ziemiopłodów, jakie w terminach, wymienionych w art. 3. ustawy, mają być dostarczone, starosta zawiadamia wytwórców, posiadających gospodarstwa o obszarze, liczącym powyżej 100 morgów, — każdego z osobna za dowodami doręczenia,—wytwórców zaś, posiadających gospodarstwa o obszarze do 100 morgów włącznie,—przez sołtysa danej wsi lub kolonji, a w Małopolsce przez naczelnika gminy, przesyłając im w dwóch egzemplarzach wykazy rozkładu kontyngentu na poszczególnych wytwórców. Sołtys, względnie naczelnik gminy obowiązany jest w ciągu trzech dni po otrzymaniu wykazu zawiadomić w obecności dwóch świadków poszczególnych wytwórców o wyznaczonym kontyngencie i terminach. Sołtys, względnie naczelnik gminy i świadkowie stwierdzają na wykazach podpisami zawiadomienie wytwórców, poczem jeden egzemplarz zwrócony zostaje staroście, drugi zaś pozostaje u sołtysa, względnie naczelnika gminy do użytku sołtysa i wytwórców.

Wytwórcy rolni, którzy nie są w możności z powodu klęsk żywiołowych, nieurodzaju lub innych uzasadnionych przyczyn dostarczyć wyznaczonego kontyngentu całkowicie i w określonym stosunku zbóż kłosowych do innych ziemiopłodów, jak również w wyznaczonych terminach,—mają prawo w przeciągu dni 14-stu od dnia zawiadomienia ich o wysokości wyznaczonego kontyngentu, złożyć rekurs na ręce starostwa do Komisji Kontyngentowej.

Rekurs może być wniesiony piśmiennie lub ustnie, względnie przesłany pocztą. W tym ostatnim wypadku miarodajną jest data stempla pocztowego stacji nadawczej.

Odnośnie do pierwszej raty kontyngentu, zarówno co do ilości, jak i terminu i stosunku zbóż kłosowych do innych ziemiopłodów—wniesienie rekursu niema mocy, wstrzymującej wykonanie dostawy.

W razie odrzucenia rekursu przez Komisję Kontyngentową lub tylko częściowego obniżenia kontyngentu—wyznaczony termin odstawy nie może być krótszy, niż dni 14-cie, licząc od dnia wydania orzeczenia.

Wytwórcy rolni, wnoszący rekurs, ponoszą koszty związane z działalnością komisji kontyngentowej, o ile rekurs ich nie zostanie uwzględniony.

Art. 3. Komisja Kontyngentowa składa się z 7-miu członków i 5-ciu zastępców. Członkami Komisji z urzędu są: starosta względnie referent aprowizacyjny, jako przewodniczący, i referent rolny. Pozostałych członków, a mianowicie: przedstawiciela własności do 30 morgów, przedstawiciela własności od 30 do 100 morgów, przedstawiciela własności powyżej 100 morgów i dwóch przedstawicieli spożywców, oraz ich zastępców — powołuje Wojewoda, a w Małopolsce Generalny Delegat Rządu na przedstawienie Powiatowych Komisyj Aprowizacyjnych, względnie w miastach—wydzielonych Miejskich Komisyj Aprowizacyjnych, które uchwalają te kandydatury na wniosek odpowiednich organizacyj wytwórców i spożywców, o ile takowe w powiecie, względnie mieście, istnieją.

Członkami Komisji Kontyngentowej mogą być osoby i z poza członków Komisyj Aprowizacyjnych, stale w danym powiecie, względnie mieście mieszkające.

Komisji Kontyngentowej przysługuje, w celu terminowego wypełnienia swych zadań, prawo kooptacji, względnie tworzenia Podkomisji; przytem jednak wszelkie powzięte decyzje muszą być zaakceptowane przez Komisję Kontyngentową i zaopatrzone podpisami jej członków.

Członkowie Komisji Kontyngentowych— rzeczywiści i kooptowani poza urzędnikami państwowymi, którzy w skład ich wchodzą,—pobierać będą djety w wysokości, przysługującej urzędnikom państwowym kategorji płacy V-ej, jak również zwrócone im będą koszty rozjazdów. Orzeczenia Komisyj Kontyngentowych zapadają na mocy większości głosów i są prawomocne, o ile powzięte zostały w obecności przynajmniej 2-ch przedstawicieli producentów i jednego z konsumentów. Orzeczenia Komisyj Kontyngentowych są dla wytwórców bezapelacyjne; jedynie staroście przysługuje prawo wstrzymania wykonania orzeczenia do ostatecznej decyzji Wojewody, w Małopolsce—Generalnego Delegata Rządu.

Sposób urzędowania Komisyj Kontyngentowych określi osobna instrukcja, którą wyda Minister Aprowizacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 4. Wytwórcy rolni obowiązani są dostarczyć wyznaczony kontyngent—w przepisanych terminach—do składów, filij lub agentur P. U. Zbożowego, znajdujących się na terenie danego powiatu. Jedynie kwity płatnicze, wystawione przez te instytucje, służyć będą, jako dowód uskutecznienia dostawy kontyngentu. Ziemiopłody, skupywane przez inne organizacje państwowe lub prywatne, nie będą zaliczane na poczet kontyngentu.

W razie przeciwnym, gdy wytwórca rolny nie odstawi kontyngentu w przepisanym terminie, władza administracyjna pierwszej instancji przeprowadzi przy pomocy policji państwowej w obecności właściwego sołtysa lub wójta gminy przymusową odstawę i wszelkie inne, niezbędne w danym

wypadku czynności, jak młóckę, czyszczenie i t. p., używając do tego zabudowań i wszelkich pomocniczych środków gospodarstwa danego wytwórcy.

Na koszty, związane z przeprowadzeniem przymusowej dostawy, potrąca się producentowi 10% z należytości za odstawione przymusowo ziemiopłody. Sumy, osiągnięte z tytułu potrąceń, przekazują filje lub agentury P. U. Zbożowego staroście na pokrycie poniesionych kosztów—w miarę jego zapotrzebowań.

O ile w powiecie znaczniejsza ilość wytwórców zalega z odstawą kontyngentu, a starosta nie rozporządza dostatecznemi środkami dla przeprowadzenia przymusowej odstawy, winien w porozumieniu z Powiatową Komisją Aprowizacyjną wystąpić z umotywowanym wnioskiem do Wojewody, a w Małopolsce—do Generalnego Delegata Rządu—o przydzielenie Oddziału Asystencyjnego, wskazując pożądaną liczebność oraz plan działania. Oddział Asystencyjny działać może jedynie w obecności przedstawiciela odnośnego samorządu.

Art. 5. Niedobory kontyngentu z ubiegłego roku gospodarczego nie mogą być wytwórcom doliczane do kontyngentu, wyznaczonego na zasadzie art. 1 ustawy.

Ziemiopłody, podlegające w roku gospodarczym 1919/20 przymusowemu wykupowi na zasadzie art. 1. ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. (Dzien. Ust. R. P. N. 19—1920 r., poz. 94), winny być bezwzględnie przez wytwórców dostarczone, względnie przymusowo ściągnięte, przyczem należność wypłacana będzie podług cen, obowiązujących w roku gospodarczym 1919/20.

Art. 6. W myśl art. 4 ustawy, Ministerstwo Aprowizacji wykonuje skup i przechowywanie ziemiopłodów, dostarczanych przez wytwórców na mocy tej ustawy, przez P. U. Zbożowy w Warszawie, jako swój organ handlowy, oraz przez instytucje, działające na mocy umowy, zawartej z tym Urzędem, jako Agentury tego Urzędu.

Jeżeli w powiecie niema instytucji skupującej lub jeśli istniejąca instytucja działa szkodliwie, względnie niesprawnie, Powiatowej Komisji Aprowizacyjnej przysługuje prawo wystąpienia do Wojewody, a w Małopolsce—do Generalnego Delegata Rządu—o utworzenie, względnie zamianę Agentury, przedstawiając jednocześnie swego kandydata. Przyczem należy załączyć podanie popieranej przez Komisję firmy, zawierające następujące dane: a) kto stanowi zarząd spółki, czy też jest właścicielem firmy, b) jaka jest specjalność spółki czy firmy, c) jakie jest zadłużenie ogólne spółki czy firmy, d) jak wysoki jest jej fundusz zakładowy, e) czy korzysta z kredytu, w jakich instytucjach i do jakiej wysokości, f) gdzie i jakie posiada magazyny, g) jak liczny zatrudnia personel, h) o ile pracowników zostałby personel powiększony w razie objęcia skupu ziemiopłodów z ramienia P. U. Zbożowego. Prawdziwość powyższych danych stwierdzona być winna przez starostę.

Wojewoda, względnie Generalny Delegat Rządu—po zaopinjowaniu wniosku Powiatowej Komisji aprowizacyjnej—przesyła go wraz z aktami do decyzji Ministerstwa Aprowizacji.

O powziętej decyzji Ministerstwo zawiadamia za pośrednictwem Wojewody Powiatową Komisję Aprowizacyjną, przyczem w razie decyzji przychylnej poleca P. U. Zbożowemu zawarcie odpowiedniej umowy. Z chwilą zawarcia umowy P. U. Zbożowy zawiadomi o tem właściwego Wojewodę i starostę.

Art. 7. Zgodnie z art. 3 ustawy ustanawia się na ziemiopłody konsumcyjne, odstawione przez wytwórców rolnych na potrzeby Państwa w okresie do 15 września 1920 roku, następujące ceny:

za 100 klg.	żyta	Mk.	700.—
„ 100 „	pszenicy	„	700.—
„ 100 „	jęczmienia	„	550.—
„ 100 „	owsa	„	550.—
„ 100 „	gryki	„	650.—
„ 100 „	prosa	„	700.—
„ 100 „	rzepaku ozimego	„	800.—
„ 100 „	rzepaku jarego	„	750.—

Ceny na inne ziemiopłody, które mogą być również przez wytwórców rolnych odstawiane na poczet kontyngentu, zgodnie z art. 1 ustawy, określi osobne rozporządzenie Ministra Aprowizacji, Ministra Skarbu i Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Wytwórcy rolni, którzy w tym okresie dostarczą ziemiopłody w ilości większej, niż byli obowiązani, otrzymają w razie podwyższenia cen w następnych okresach odpowiednią dopłatę; obniżenie zaś cen w następnych okresach nie pociągnie za sobą zwrotu pobranej przez producenta nadwyżki.

Wyżej wymienione ceny płacone będą wytwórcom natychmiast po odbiorze za ziemiopłody zdrowe, suche i normalnie oczyszczone, — loco magazyn Agentury lub Filji Państwowego Urzędu Zbożowego, lub loco stacja kolei żelaznej.

Dopuszczalna zawartość ziaren obcych, przy której ziemiopłody przyjmowane będą bez potrąceń, wynosi:

dla żyta, pszenicy i jęczmienia 2%
„ pozostałych ziemiopłodów 3%

Przy większem zanieczyszczeniu stosowane będą potrącenia w wysokości 1% ceny za każdy procent zanieczyszczenia ponad powyższe normy, przyczem dopuszczalne zanieczyszczenie wynosi przy życie, pszenicy i jęczmieniu—5%, przy pozostałych ziemiopłodach—6%. Ziemiopłody, zawierające większe zanieczyszczenie ziarnami obcemi, jak również ziemiopłody, zawierające piasek i kurz, doczyszczane będą na koszt dostawcy.

Normalny ciężar gatunkowy ziemiopłodów w roku gospodarczym 1920/21 oraz potrącenia, jakie będą stosowane przy niższym ciężarze gatunkowym, podane zostaną do wiadomości osobnem rozporządzeniem Ministra Aprowizacji.

Ziemiopłody stęchłe, spleśniałe i mokre nie będą przyjmowane do magazynów. Wszelkie innego rodzaju wady ziemiopłodów, jak śmieć, porost, robaczywość i t. p.—będą brane w każdym poszczególnym wypadku pod uwagę, przyczem cena ulegnie stosownej redukcji.

Art. 8. Zgodnie z art. 7 ustawy pozostaje nadal przy Ministerstwie Aprowizacji, jako stały organ doradczy, Państwowa Rada Aprowizacyjna przyczem mandaty jej członków przedłużają się na okres gospodarczy 1920/21.

Również na zasadzie art. 8 ustawy utrzymują się nadal w dotychczasowym składzie Komisje Aprowizacyjne Powiatowe i Miejskie, jako organy doradcze, przyczem zakres ich działania oraz sposób urzędowania określony zostanie specjalną instrukcją, którą wyda Minister Aprowizacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych. Instrukcja ta określi również skład oraz zakres działania i sposób urzędowania Komisji Aprowizacyjnej Gminnej.

Art. 9. Skupione przez Państwowy Urząd Zbożowy i Agentury ziemiopłody oddawane są do dyspozycji właściwych władz w myśl poniżej wyłuszczonych zasad.

Starosta dostarcza Wojewodzie we właściwych terminach szczegółowych danych, dotyczących: wszelkich kategoryj ludności, ogólnych ilości wyznaczonego kontyngentu oraz przypadających na poszczególne terminy redukcji i przesunięcia terminów dostawy kontyngentu, obszaru zasiewów, przewidywanego urodzaju, skupionych i skonfiskowanych ziemiopłodów i przetworów tychże.

Wojewoda, względnie Generalny Delegat Rządu, opracowuje na podstawie danych, dostarczonych przez starostów, bilans produkcji i konsumcji poszczególnych powiatów, a następnie całego Województwa wzgl. Małopolski; poczem przedstawia go Ministerstwu Aprowizacji do sprawdzenia i zatwierdzenia. O ile Województwo jest czynne, po ustaleniu przez Ministerstwo kontyngentu wywozowego i terminów, w których ma on być dostarczony, opracowuje Wojewoda plan aprowizacyjny, określając kontyngenty wywozowe dla poszczególnych powiatów i terminy, w których mają być one przekazane do dyspozycji władz centralnych lub przesunięte w obrębie Województwa na potrzeby powiatów biernych. O ile Województwo jest bierne, po ustaleniu przez Ministerstwo niedoboru i terminów, w których ma on być pokrywany, Wojewoda opracowuje plan aprowizacyjny, określając dla powiatów czynnych kontyngenty wywozowe na rzecz powiatów biernych i przesyłając Ministerstwu plan repartycji tych ilości ziemiopłodów, które mają być nadesłane zzewnątrz.

Ministerstwo Aprowizacji, posiadając dane, dotyczące składu i ilości ludności oraz ilości ziemiopłodów, jakie mają być dostarczone z tytułu kontyngentu, określa normy żywnościowe i opracowuje na podstawie nadwyżek lub niedoborów produkcji poszczególnych Województw i importów zzewnątrz Państwa—plan aprowizacyjny. Przytem ustalone zostaną: kontyngenty wywozowe dla Województw czynnych i terminy, w których winny one być w określonych ilościach Ministerstwu oddane do dyspozycji,—ilości, które będą dostarczone Województwom biernym na pokrycie ich niedoborów i terminy, w których zostaną do dyspozycji Wojewodów przekazane.

Przydziały ziemiopłodów na potrzeby ludności Województwa, względnie Małopolski, z wyjątkiem tych kategoryj, które będą aprowidowane centralnie, dokonywane są przez Wojewodów, względnie przez Generalnego Delegata Rządu z ilości, znajdujących się w magazynach powiatowych lub nadesłanych zzewnątrz Województwa, lub zzewnątrz Małopolski, stosownie do norm, ustalonych przez Ministerstwo Aprowizacji. Dyspozycje na wydawanie ziemiopłodów, stosownie do przydziałów z magazynów instytucyj skupujących zboże, wydawane są przez Wojewodów za pośrednictwem delegatów Państwowego Urzędu Zbożowego przy Województwach, względnie w Małopolsce przez Generalnego Delegata Rządu, za pośrednictwem Okręgów Państwowego Urzędu Zbożowego w Krakowie i Lwowie.

Aprowidowanie wojska, miasta Warszawy, kolei i wyłączonych z aprowizacji Wojewódzkiej, względnie Generalnego Delegata Rządu, ośrodków przemysłowych—uskutecznione jest bezpośrednio przez Ministerstwo Aprowizacji. Dysponowanie odbywa się za pośrednictwem Centrali Państwowego Urzędu Zbożowego przy równoczesnem poinformowaniu zainteresowanych Wojewodów lub Generalnego Delegata Rządu i po zatwierdzeniu przez tychże szczegółowego planu wywozowego, przedstawionego im przez Delegata Państwowego Urzędu Zbożowego, względnie przez Okręgi Państwowego Urzędu Zbożowego w Krakowie lub Lwowie.

Art. 10. Przydzielone przez Wojewodę, względnie w Małopolsce przez Generalnego Delegata Rządu na potrzeby powiatu ziemiopłody przekazane zostają przez starostę Sejmikom Powiatowym i magistratom miast, których liczba mieszkańców przekracza 25,000, a to w celu podziału między ludność zaopatrywaną—stosownie do norm, określonych przez Ministerstwo Aprowizacji.

Organizacje Komunalne rozdzielają przekazane im przez starostę ziemiopłody pod kontrolą Powiatowych, względnie Miejskich Komisyj Aprowizacyjnych mniejszym ciałom samorządowym lub też bezpośrednio zaopatrywanej ludności w stanie surowym lub przerobionym.

Ziemiopłody, nienadające się do bezpośredniego spożycia, winny być przemielane w młynach, w tym celu zakontraktowanych, na podstawie dobrowolnej umowy przez odnośne organa komunalne, za zgodą właściwych Komisyj Aprowizacyjnych.

Przy wyborze młynów do zakontraktowania należy kierować się następującemi wytycznemi: a) kontraktować w miarę możności przedewszystkiem młyny wodne, jako niezużywające opału, o ile tylko położenie tych młynów w stosunku do ośrodka, jaki młyny te mają aprowidować, jest korzystne, nie obciążając zbytnio kalkulacji cen mąki, b) przeciętna miesięczna zdolność przemiałowa młyna, mającego być zakontraktowanym, winna mniej więcej odpowiadać miesięcznej ilości zboża, przydzielonego dla danej miejscowości.

Zasadniczo młyn zakontraktowany winien mleć tylko zboże, przydzielone na potrzeby komuny, która go zakontraktowała. Jeżeli jednak dany powiat, względnie poszczególna miejscowość, otrzymują przydział, który nie pokrywa w większym stopniu zdolności przemiałowej młyna, najdogodniejszego do zakontraktowania ze względów komunikacyjnych lub innych,- staroście przysługuje prawo po porozumieniu się z Powiatową Komisja Aprowizacyjną — zezwolenia na dokonywanie w jednym i tym samym młynie prócz przemiału zboża komunalnego — również zboża, stanowiącego własność wytwórców rolnych.

Instytucja, która zawarła kontrakt z młynem na przemiał zboża komunalnego, winna mieć w każdym zakontraktowanym młynie kontrolera. Kontrolerzy ci winni dozorować czynności młyna, bacząc by przemiał odbywał się zgodnie z warunkami zawartego kontraktu i niniejszemi przepisami wykonawczemi.

Minimalne normy przemiałowe w młynach zakontraktowanych przez organizacje komunalne, ustanawia się w sposób następujący:

1) dopuszczalny najniższy wymiał żyta.

a) na razówkę:

mąki	90%
otrąb (żubrowiny)	7%
rozkurz	3%

b) na pytel:

mąki I	65%
mąki II	5%
otrąb	25%
odpadków I	1—2%
rozkurz	3—4%

(w zależności od niższego lub wyższego ciężaru gatunkowego żyta).

II) dopuszczalny najniższy wymiał pszenicy:

mąki I	70%
mąki II	5%
otrąb	20%
odpadków	1—2%
rozkurz	3—4%

(w zależności od niższego lub wyższego ciężaru gatunkowego pszenicy).

Zależnie od uznania starosty i Powiatowej Komisji Aprowizacyjnej lub Prezydenta, względnie Burmistrza, i Miejskiej Komisji Aprowizacyjnej — Instytucje Komunalne mogą mleć żyto bądź tylko na razówkę, bądź część na razówkę, część na pytel. Przyczem—co najwyżej—połowa miesięcznego przydziału żyta dla danego powiatu, względnie miejscowości może byc mielona na pytel, druga zaś połowa musi być przemielona na razówkę. Przesuwanie tego stosunku na korzyść pytla, jako też mielenie tylko na pytel — wzbronione.

W razie otrzymania przez organizację komunalną przydziału jęczmienia, jako surogatu żyta, lub pszenicy, należy przerabiać go na perlakach, poczem mleć na mąkę i stosować domieszkę tej mąki w następujących proporcjach: do mąki pytlowej żytniej — 15% mąki jęczmiennej, do mąki razowej żytniej — 10% mąki jęczmiennej; wreszcie do mąki pszennej — 20% mąki jęczmiennej.

Otręby, uzyskane z przemiału zboża, winny być w całości zwracane przez organizacje komunalne do instytucyj, za pośrednictwem których zboże zostało otrzymane.

Chleb na potrzeby ludności winien być wypiekany w piekarniach, zakontraktowanych przez odnośny organ komunalny.

Ceny na chleb i mąkę określają właściwe Komisje Aprowizacyjne na podstawie rzeczywistych kosztów: ziemiopłodów, przerobu i przewozu. Przyczem cena ta winna być jednakowa na terenie działania Komisji, a możliwe straty lub zyski organów komunalnych, z tego tytułu wynikłe, winny być wzajemnie pokrywane.

Kontrolę nad podziałem ziemiopłodów lub ich przetworów pomiędzy ludność zaopatrywaną wykonywują Komisje Aprowizacyjne, jak również czuwać one winny nad zachowaniem przepisów i warunków umowy przez zakłady przetwarzające.

Art. 11. Ustanawia się następującą ogólną normę żywnościową: od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia do dnia 15 sierpnia r. b.— 225 gramów zboża, względnie 180 gramów mąki 80% i od dnia 15 sierpnia do dnia 15 września r. b. — 300 gramów zboża, względnie 240 gramów mąki 80% dziennie na osobę.

Norma żywnościowa na okres następny ustanowiona zostanie po obliczeniu ilości zboża, jaka ma być przez wytwórców dostarczona na potrzeby Państwa z tytułu świadczeń, wynikłych z postanowień ustawy.

Osoby, niezaopatrujące się z plonów gospodarstwa rolnego i zaopatrywane z innego tytułu przez Państwo, uprawnione są do otrzymywania za pośrednictwem organów komunalnych racyj żywnościowych — stosownie do powyższej normy.

Z chwilą wpisania do ksiąg ludności nabiera się prawa do pobierania artykułów żywnościowych od organów komunalnych, działających na danym terenie.

Opuszczenie miejscowości, w której pobierano racje żywnościowe, na czas dłuższy niż 7 dni, pociąga za sobą utratę prawa korzystania tamże z aprowizacji.

Art. 12. *A.* Poza ogólną normą żywnościową—robotnicy i pracownicy przemysłowi, komunalni, robót publicznych, kolejowi, poczt i telegrafów, żeglugi, korzystają z dodatkowej aprowizacji robotniczej. Dodatkowe normy wynoszą:

mąki 8 kgl., kaszy—0,6 kg., cukru—0,6 kg. miesięcznie na pracownika.

Sposób kwalifikowania uprawnionych do dodatkowej aprowizacji robotniczej, oraz organizację podziału dodatkowych norm aprowizacyjnych określi osobna instrukcja Ministra Aprowizacji.

Powyższe normy nie dotyczą pracowników biur centralnych Ministerstwa Kolei Żelaznych, Ministerstwa Poczt i Telegrafu oraz Sekcji Dróg Wodnych Ministerstwa Robót Publicznych, jako korzystających z dodatkowej aprowizacji dla funkcjonarjuszy państwowych.

B. Normy aprowizacji pracowników przemysłu górniczo-hutniczego wynoszą.

mąki 16,45 kg., kaszy — 1,62 kg., strączkowych — 1,91 kg cukru — 1,52 kg., soli — 0,80 kg., ziemniaków — 30,70 kg., mięsa — 3 kg., tłuszczu—1,12 kg. miesięcznie na robotnika, oraz:

mąki — 7,62 kg., kaszy — 1,12 kg., strączkowych — 1,20 kg., cukru — 0,82 kg., soli — 0,80 kg., ziemniaków — 18,50 kg., mięsa — 1 kg., oraz tłuszczu 0,80 kg. miesięcznie dla członka rodziny.

Sposób kwalifikowania uprawnionych do korzystania z aprowizacji wg. norm górniczo-hutniczych oraz zasady organizacji zaopatrywania odnośnych pracowników określi osobna instrukcja Ministra Aprowizacji.

C. Dodatkowa aprowizacja urzędników i pracowników państwowych odbywa się za pośrednictwem organu Ministerstwa Aprowizacji—Urzędu Zaopatrywania Pracowników Państwowych. Normy i sposób zaopatrywania funkcjonarjuszy państwowych określi osobne zarządzenie Ministra Aprowizacji.

D. Dodatkowa aprowizacja robotnicza (punkt A), funkcjonarjuszy państwowych (punkt C), oraz aprowizacja górników (punkt B), obejmuje wyżej wyszczególnione kategorje pracy zarówno w b. Kongresówce jak i w Małopolsce. Wszelkie rozporządzenia b. austrjackich władz w przedmiocie dodatkowej aprowizacji na terenie Małopolski z dniem ogłoszenia niniejszych przepisów tracą moc obowiązującą.

Postanowienie tego artykułu nie uchyla rozporządzenia Ministra Aprowizacji o dodatkowej aprowizacji robotniczej z dnia 8 października 1919 r. Monitor № 225, które ma moc obowiązującą, aż do wydania instrukcji, o której mowa w ustępie lit. A tego artykułu.

Art. 13. Pobieranie na osobę więcej niż jednej racji żywnościowej i zbywanie uprawnień do otrzymywania racji żywnościowych lub otrzymanych artykułów jest zakazane i podlega karom, przewidzianym w art. 6 ustawy.

Art. 14. Dochodzenie i karanie przekroczeń tej ustawy niniejszego rozporządzenia, oraz wszelkich innych rozporządzeń, na zasadzie tej ustawy wydanych, należy do władzy administracyjnej pierwszej instancji, a więc: w powiatach—do starostów, w Warszawie, Lublinie i Łodzi — do Komisarzy Rządu, a w miastach Lwowie i Krakowie- do magistratów tych miast.

Orzeczenie karne wydaje ta władza administracyjna pierwszej instancji, gdzie popełniono przekroczenie.

Art. 15. Przy dochodzeniu przekroczeń na zasadzie art. 6 tej ustawy należy stosować przepisy postępowania karno-administracyjnego, zawarte w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 lutego 1919 r. (Monitor Polski № 46) z wyjątkiem art. 2. 3, 4, 14 oraz ostatniego ustępu art. 17—ze zmianami i uzupełnieniami, wskazanemi w art. 6 ustawy i w niniejszych przepisach wykonawczych.

Postępowanie mandatowe, karanie osądami lub wydanie orzeczenia bez wysłuchania obwinionego nie może być stosowane pod nieważnością.

Orzeczenie karne, będące odpisem rejestru karnego, musi być doręczone ukaranemu.

Art. 16. Powiatowe Komisje Aprowizacyjne—w Warszawie, Łodzi i Lublinie — Rady Miejskie w Krakowie, zaś i we Lwowie — przyboczne Rady Aprowizacyjne — wybiorą z pośród siebie dwóch delegatów, których zadaniem będzie wydawanie w imieniu Komisji, względnie Rad—opinji w myśl art. 6-go ustawy.

Art. 17. Od orzeczenia władzy administracyjnej pierwszej instancji przysługuje ukaranemu prawo wniesienia rekursu do właściwej władzy administracyjnej II-ej instancji, któremi są: Urzędy Wojewódzkie, zaś na terenie Małopolski — do czasu organizacji Województw — Generalny Delegat Rządu we Lwowie; w Warszawie zaś od orzeczenia Komisarza Rządu przysługuje rekurs w II i ostatniej instancji od Ministra Aprowizacji.

Rekurs wnieść należy w ciągu dni 14-tu od dnia doręczenia orzeczenia na ręce tej władzy, która orzeczenie wydała, względnie nadesłać pocztą na ręce tej samej władzy, w tym ostatnim wypadku miarodajną jest data stempla pocztowego stacji nadawczej.

Art. 18. W II-ej instancji rozstrzygane będą rekursy kolegjalne w następującym składzie: Wojewoda lub jego zastępca, jako przewodniczący, a w Małopolsce — Generalny Delegat Rządu lub delegowany przez niego urzędnik — Naczelnik Dep. Aprowizacyjnego, względnie naczelnik Wydziału Spraw Aprowizacyjnych dla Małopolski, lub ich zastępcy, oraz referent karno - administracyjny.

Regulamin dla tego Kolegjum wyda Wojewoda względnie Generalny Delegat Rządu, a zatwierdzi Minister Aprowizacji.

Art. 19. Władza administracyjna, w wyższych instancjach rozstrzygająca rekurs, nie może zaostrzyć ani podwyższyć kary, orzeczonej przez władzę administracyjną pierwszej instancji.

Rekurs, podany po upływie terminu ustawowego, będzie odrzucony.

W razie okoliczności łagodzących na prośbę ukaranego, wniesioną w ustawowym terminie rekursowym, lub na wniosek władzy administracyjnej pierwszej instancji, przedstawiony z urzędu, może władza administracyjna, powołana do rozstrzygnięcia rekursu, karę pieniężną lub aresztu zniżyć lub darować.

Władza administracyjna I-ej instancji po wydaniu orzeczenia nie może kary zniżyć lub darować.

Art. 20. O ile orzeczenie władzy administracyjnej II-ej instancji nie przewyższa kary 14-to dniowego aresztu i 10.000 marek grzywny lub jednej z tych kar,—jest ono ostateczne, a ukarany niema prawa dalszego odwołania.

Art. 21. Od orzeczenia władzy administracyjnej II-ej instancji, o ile kara przewyższa 14 dni aresztu i 10.000 marek lub jedną z tych kar, ukaranemu przysługuje prawo wniesienia rekursu do Ministra Aprowizacji w cią-

gu 14-tu dni od dnia doręczenia tego orzeczenia przez władzę administracyjną I-ej instancji, która wydała orzeczenie.

O ile rekurs zawiera nowe okoliczności, mające znaczenie dla osądzenia sprawy, władza administracyjna I-ej instancji przeprowadza dodatkowe dochodzenie, celem zbadania tychże i wraz z opinją i aktami sprawy przedstawia właściwemu Wojewodzie, względnie Generalnemu Delegatowi Rządu, który znowu rekurs jeśli podany był do III-ej instancji wraz ze swoim wnioskiem przesyła do decyzji Ministra Aprowizacji.

Art. 22. Wymiar kary aresztu przy zamianie—w razie nieściągalności grzywny — zależy w granicach art. 6 ustawy od uznania władzy administracyjnej I-ej instancji, która winna w tym względzie kierować się opinją delegatów Komisji, względnie Rad.

Art. 23. Rozporządzenie to uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa, dnia 24 lipca 1920 r.

Minister Aprowizacji:
St. Śliwiński

Minister Skarbu:
W. Grabski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Minister Spraw Wewnętrznych:
w z. *Dunikowski*

(Dziennik Ustaw № 70 z dnia 9.VIII 1920 r. poz. 474).

USTAWA

z dnia 14 lipca 1920 r.

o ujednostajnieniu i podwyższeniu podatków gruntowych i podymnego na obszarze b. Królestwa Kongresowego.

Art. 1. Uchyla się na obszarze b. Królestwa Kongresowego moc rozporządzeń b. władz okupacyjnych niemieckich i austrjacko-węgierskich w przedmiocie podatków gruntowych i podymnego i przywraca się stosowanie na tym obszarze przepisów, zawartych w rosyjskiej ustawie o podatkach bezpośrednich (Zb. Pr. tom V wyd. 1903 r. art. 119—218 i 272) ze zmianami, wskazanemi w art. 2—8 niniejszej ustawy.

Art. 2. Ustępowi 3 art. 120 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich nadaje się brzmienie następujące: „wszystkie grunty i lasy, stanowiące własność Państwa".

Artykułowi 132 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich nadaje się brzmienie następujące: „podatek gruntowy dodatkowy pobiera się w wysokości 100% podatku gruntowego głównego. Majątki, nie przekraczające przestrzeni 30 morgów, płacą podatek gruntowy dodatkowy w wysokości 60% podatku gruntowego głównego".

Ustęp 2 art. 142 tejże ustawy otrzymuje następujące brzmienie: „fabryki i zakłady rządowe oraz wszystkie wogóle gmachy rządowe, nie wyłączając pomieszczeń, zajmowanych w tych budynkach przez urzędników wojskowych lub cywilnych i służbę niższą, tudzież lokali wynajmowanych".

Art. 3. Stawki głównych podatków gruntowych, określone w dodatkach do art. 128 i 171 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich, podwyższa się czternastokrotnie.

Art. 4. Podymne dworskie główne, określone w dodatku do uwagi do art. 150 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich, w majątkach klasy I, II, III i IV podwyższa się ośmiokrotnie, a w majątkach klasy V — sześciokrotnie. Podymne dodatkowe pobiera się w wysokości 1 procentu od sumy szacunku ubezpieczeniowego każdej budowli. Gdy jednak budowla jest oszacowana powyżej 100.000 mk., podatek dodatkowy oblicza się tylko od tej ostatniej sumy.

Podymne z osad włościańskich tudzież z nieruchomości, położonych w osadach, utworzonych z miast, określone w art. 164 i 194 ustawy rosyjskiej o podatkach bezpośrednich, podwyższa się dla osad klasy pierwszej ośmiokrotnie, dla osad klasy drugiej i trzeciej — sześciokrotnie.

Art. 5. Kwoty, wyrażone w walucie rublowej, przelicza się na marki polskie według stosunku 216 mk. polskich za 100 rb.

Przerachowanie stawki podymnego wyraża się w pełnych markach, należności w ilości 50 lub więcej fenigów liczy się za jedną markę, należności zaś w ilości mniejszej od 50 fen. nie wchodzą w rachubę.

Art. 6. Opłatę drogową w wysokości 15% od głównych podatków gruntowych i podymnego, ustanowioną na mocy zatwierdzonych władzą cesarską w dniu 19 czerwca 1870 roku przepisów o utrzymaniu dróg ziemskich w guberniach Królestwa Polskiego (Dz. Pr. tom LXX, str. 242), tudzież pobieranie obowiązującej dotychczas opłaty transportowej w odniesieniu do wszystkich gruntów, jakoteż domów, podlegających podatkom gruntowym lub podymnego — znosi się.

Uchyla się również art. 273 i 274 ustawy o podatkach bezpośrednich, wyd. 1903 roku, ustanawiające specjalny podatek na koszty utrzymania sądów gminnych.

Art. 7. Za podstawę do obliczania dodatków do głównych podatków gruntowych na rzecz powiatowych związków komunalnych, w myśl art. 7 p. 1 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Pr. № 14, poz. 151), przyjmuje się 52% tych podatków, według wymiaru urzędów skarbowych.

Art. 8. Minister Skarbu ma prawo podatki gruntowe i podymne co do tych jednostek podatkowych, gmin lub okręgów, które poniosły straty wskutek wojny lub spowodowanych nią klęsk żywiołowych, zniżać, odraczać, rozkładać na raty i umarzać na wszelkie sumy i bez ograniczenia terminu.

Bliższe postanowienia w tym przedmiocie wyda Minister Skarbu.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1920 r. i obowiązuje przez r. 1920 i 1921.

Art. 10. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów i
Minister Skarbu:
W. Grabski

(Dziennik Ustaw № 71 z dnia 9.VIII. 1920 r. poz. 477)

USTAWA

z dnia 16 lipca 1920 r.

o podwyższeniu i zrównaniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach bezpośrednich i stemplowych) na obszarach b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego.

CZĘŚĆ I.

Przepisy dla obszaru b. zaboru rosyjskiego.

Dział I.

Art. 1. Ustanowiona w art. 13 ust. 7 ros. ustawy o opłatach (Zb. Pr. ces. ros. t. V wyd. 1903 r.), stała opłata od pełnomocnictw wynosi 10 mk.

Art. 2. Stałe opłaty stemplowe ustanowione, w art. 20 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1, wynoszą:

a) od kwitów — 0,5% sumy kwitowanej, względnie wartości odebranych przedmiotów;

b) od rachunków — 0,2% sumy, na którą rachunek wystawiono o ile jednak umowa, której rachunek dotyczy, już została opłacona, pozostaje opłata dotychczasowa.

Opłaty, należne w myśl niniejszego artykułu, oblicza się od pełnych setek lub tysięcy w myśl art. 50 ros. ustawy stemplowej.

Art. 3. Ustanawia się dodatek do następujących opłat, należnych w myśl ustawy o opłatach, wymienionej w art. 1 i nowel z 4/10 i 16/12 1914 r. (Zb. Pr. i Rozp. № 308 i № 366 z r. 1914):

a) do opłat od zobowiązań. wymienionych w art. 48 ust. 2 . . . 400%

b) do opłat od dokumentów i aktów w przedmiocie zawarcia spółek w myśl art. 51 ust. 1 . . . . 300%

c) do opłat od wymienionych w art. 51 ust. 1 i ust. 2 i art. 57 ust. 3 zobowiązań, aktów odstąpienia i kupna (dostawy i zamiany) ruchomości 100%

d) do opłat od akcji w myśl art. 54 . . . . 200%

Art. 4. Ustanowiona w art. 253 ustawy, wymienionej w art. 1, opłata od przeniesień nieruchomości (aljenacji) wynosi 6% od wartości przedmiotu.

Moc art. 51 ust. 1 tejże ustawy w zastosowaniu do aktów przeniesienia nieruchomości znosi się.

Art. 5. Moc ustawy z dnia 22 kwietnia 1906 r. (Zb. Pr. i Rozp. z dnia 7 lipca 1906 r. № 164 poz. 1014) o zmianie niektórych przepisów o opłatach z wyjątkiem praw, nadanych Bankowi Włościańskiemu, ustawy z dnia 24 maja 1909 r. (Zb. Pr. i Rozp. z dnia 3 czerwca 1909 r. № 93 poz. 734) i art. 55 ustawy z 14 czerwca 1910 r. (Zb. Pr. i Rozp. z 19 czerwca 1910 r. № 97 poz. 1043) uchyla się.

Dział II.

Art. 6. Ustanawia się dodatek do następujących opłat, należnych według taryfy stemplowej, wprowadzonej rozporządzeniem z dnia 19 lipca 1916 r. (Dz. Rozp. dla b. Gen. Gub. Warszawskiego № 40 poz. 127):

a) do opłat od przeniesienia nieruchomości w myśl poz. 10 c 1) i 11 a, 1) 20%
b) do opłat od aktów zawarcia spółek akcyjnych w myśl poz. 10 a, 1) i 10 b 50%
c) do opłat od aktów odstąpienia (cesji) od przeniesienia ruchomości oraz od zabezpieczonych hipoteką zobowiązań (skryptów dłużnych) w myśl poz 1; poz. 10 c, 2) 3); poz. 11, a, 2) 3); poz. 12; poz. 19 a, 1); poz. 21 i poz. 26 . . 100%
d) do opłat od aktów zawarcia spółek w myśl poz. 10 d . . 300%
e) do opłat od zobowiązań (skryptów dłużnych) w myśl poz. 19 a, 2) 900%

Art. 7. Uchyla się przepis poz. tar. 11 a 1) część druga wspomnianej w art. 6 taryfy.

Art. 8. Poz. 28 taryfy, wymienionej w art. 6, otrzymuje brzmienie następujące:
„Pełnomocnictwa, upoważnienia i polecenia załatwienia spraw w interesie mocodawcy podlegają opłacie w sumie 10 mk."

Art. 9. Ustanowione w taryfie, wymienionej w art. 6, opłaty wynoszą
a) w poz. 16 a 1), poz. 16 a, 2) i poz. 16 b) od kwitów—0.5% sumy kwitowanej, względnie wartości odebranych przedmiotów;
b) w poz. 17 a, 1) i poz. 17 b. od rachunków—0,2% sumy, na którą rachunek wystawiono.

Kwoty opłat, należnych w myśl niniejszego artykułu, zaokrągla się stosownie do przepisów § 9 rozporządzenia z r. 1916 (Dz. Rozp. dla b. G. G. Warszawskiego № 40 poz. 126).

Dział III.

Art. 10. Oplaty, ustanowione w art. 11, 12. 14, 15, 16. 30, 31 i 32 dekretu z d. 7 lutego 1919 (Dz. Pr. № 14 poz. 145), w przedmiocie opłat od podań oraz świadectw urzędowych wynoszą:

zamiast	1 mk.	2 mk.
„	2 „	5 „
„	3 „	10 „
„	4 „	10 „
„	10 „	25 „

Art. 20 i 33 dekretu uchyla się.

CZĘŚĆ II.

Przepisy dla obszaru b. zaboru austrjackiego.

Art. 11. § 1 ustawy austrjackiej z 18 czerwca 1901 r. (Dz. p. p. № 74) otrzymuje brzmienie następujące:

„Przeniesienie własności rzeczy nieruchomych w drodze kontraktu odpłatnego między żyjącymi podlega opłacie w wysokości 6% od wartości.”

Art. 12. Moc §§ 2 i 3 ustawy, wymienionej w art. 11, oraz § 5 ces. rozp. z 28 sierpnia 1916 r. (Dz. p. p. № 281) uchyla się.

Art. 13. Ustęp 1 § 11 ces. rozp. z 28 sierpnia 1916 r. (Dz. p. p. № 281) otrzymuje brzmienie następujące:

„Postanowienie ustępu pierwszego § 19 ustawy z dnia 8 marca 1876 r. (Dz. p. p. № 26) zmienia się w ten sposób, że rachunki osób, trudniących się handlem i przemysłem § 19 ust. 2 wspomnianej ustawy podlegają opłacie w wysokości 0,2% od sumy, na którą rachunek opiewa. Jeżeli przypadająca w myśl tego artykułu opłata nie jest podzielna przez 10 fenigów, należy ją zaokrąglić do tej kwoty bezpośrednio wyższej, która jest w ten sposób podzielna.”

Art. 14. Przypadające w myśl poz. tar. 32 f. i poz. tar. 36 2, b) ustawy austr. z dnia 13 grudnia 1862 (Dz. p. p. № 89) opłaty od cesji i pożyczek oblicza się według skali III.

Art. 15. Do opłat, należnych w myśl ustawy, wymienionej w art. 14. dolicza się:

a) do opłat od akcji w myśl poz. tar. 55 B, 2. a) i b) według skali III dodatek 200%

b) do opłat od aktów zawarcia spółek w myśl poz. tar. 53 B, 2, c) według skali II dodatek 300%

Art. 16. Ustanowiona w poz. tar. 111 ustawy z dnia 9 lutego 1850 r. (Dz. p. p. № 50) opłata od pełnomocnictw wynosi 10 mk.

Art. 17.

a) Opłata, ustanowiona w poz. tar. 20 ustawy austr. z dn. 9 lutego 1850 r. (Dz. p. p. № 50), wynosi 2 mk.

Uwaga do tejże pozycji tar. otrzymuje brzmienie następujące: „Opłatę w myśl niniejszej poz. tar. należy uiścić bez względu na to, czy załącznik jest dokumentem oryginalnym, czy odpisem, oraz czy od pisma, stanowiącego załącznik, uiszczono już jakąkolwiek opłatę stemplową.”

b) Opłaty, ustanowione w austr. ustawie z dnia 9 lutego 1850 r. (Dz. p. p. № 50), względnie z 13 grudnia 1862 r. (Dz. p. p. № 89), a mianowicie:

1) w poz. tar. 43 c) 2, 43 c)* 2, 43 a) 43 d), 43 e), 43 f), 43 h), 44 q), ustęp 2, a) i b), poz. tar. 66 a) aa i bb, 116 a) aa, 116 e), 116 f) wynoszą 10 mk. od pierwszego, a po 5 mk. od każdego następnego arkusza;

2) w poz. tar. 43 b) 1, 43 b) 2 i 43 c) 1 wynoszą 25 mk. od pierwszego, a po 5 mk. od każdego następnego arkusza;

c) poz. tar. 43 uzupełnia się przy końcu następującą uwagą: „W razie wniesienia podania, w którem petent żąda zmiany decyzji w przedmiocie daniny publicznej, suma opłat, przypadających od podania

i załączników, nie może wynosić więcej niż czwartą część sumy spornej. Jeżeli wspomniana czwarta część nie jest podzielna przez 10 f., ustala się opłatę w tej kwocie bezpośrednio wyższej, która jest w ten sposób podzielna."

d) poz. tar. 44 uzupełnia się przy końcu w następujący sposób:

cc) „Podania osób, które pozostają lub pozostawały na służbie Państwa lub związków samorządnych oraz członków rodzin tych osób w sprawach, dotyczących stosunku służbowego."

CZĘŚĆ III.

Przepisy wspólne.

Art. 18. Winni niezastosowania się do przepisów niniejszej ustawy podlegają karom, unormowanym w przepisach o opłatach stemplowych (należytościach bezpośrednich i stemplowych), obowiązujących na obszarach b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego.

Art. 19. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w miesiąc od dnia ogłoszenia.

Art. 20 Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministłowi Skarbu.

Marszałek:
Trąmpczyński

Przezydent Ministrów:
Witos

Minister Skarbu:
W. Grabski

(„Dziennik Ustaw" № 73 d 11.VIII 1920 r. poz. 498.)

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA MINISTRÓW

z dnia 8 lipca 1920 r.

o rozgraniczeniu okręgów terytorjalnych oddziałów Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie i Krakowie.

W myśl art. 9 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. Pr. № 65 poz. 390 z r. 1919) o utworzeniu Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i art. 3 uchwały Rady Ministrów z dn. 28 sierpnia 1919 r. (Dz. U. № 75, poz. 434 z r. 1919) o utworzeniu oddziałów tejże Prokuratorji we Lwowie i Krakowie zarządzam na wniosek prezesa Prokuratorji Generalnej, co następuje:

Art. 1. Z dniem 1 października 1920 r. okrąg terytorjalny oddziału Prokuratorji Generalnej we Lwowie zwężony zostaje do granic okręgu sądu apelacyjnego we Lwowie, a okrąg terytorjalny oddziału Prokuratorji Generalnej w Krakowie rozszerzony zostaje na cały okrąg sądu apelacyjnego w Krakowie.

Art. 2. Jednakowoż wszelkie sprawy, które przed terminem, w artykule poprzedzającym wymienionym, były lub będą już w biegu w oddziale Lwowskim. pozostają nadal we właściwości oddziału Lwowskiego, chociażby w myśl postanowień art. 1, miały należeć do kompetencji oddziału Krakowskiego.

W szczególności wszelkie sprawy sądowe tego rodzaju, w których powództwo lub pierwsze podanie złożone zostały lub zostaną w sądzie przed dniem 1 października 1920 r., a w których stroną jest Państwo lub inne podmioty prawne, w 3 art. ustawy o Prokuratorji wymienione, prowadzić będzie, aż do zupełnego ukończenia we wszystkich instancjach oddział Prokuratorji Generalnej we Lwowie, jako nadal miejscowo właściwy.

Art. 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierzone zostaje prezesowi Prokuratorji Generalnej.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze winno być ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezydent Ministrów:
w z. *St. Śliwiński*

(Dziennik Ustaw № 73 z dn. 11.VIII 1920 r. poz. 504)

ROZPORZĄDZENIE

Rady Ministrów w sprawie przyznania płac stopni służbowych od XII do VIII włącznie leśniczym i pomocnikom lasowym na obszarze byłego zaboru austrjackiego

Art. 1. Aż do czasu zaliczenia urzędów i posad urzędowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej do poszczególnych stopni służbowych i stopni płacy, przewidzianych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. Dz. U. Rz. P. № 65 poz. 429 przyznaje się w wykonaniu art. 20 punkt 2 b. tej ustawy leśniczym i pomocnikom lasowym w zarządzie dóbr państwowych i funduszowych, tudzież administracji politycznej w byłym zaborze austrjackim, płace następujących stopni służbowych z odpowiednim dodatkiem drożyźnianym:

a) praktykantom lasowym bez egzaminu względnie z egzaminem państwowym dla służby pomocniczo-leśnej, mających do trzech lat służby włącznie—płacę XII stopnia służbowego,

b) egzaminowanym funkcjonarjuszom w państwowej służbie leśnej, mającym ponad trzy do dziewięciu lat służby włącznie—płacę XI stopnia służbowego,

c) egzaminowanym funkcjonarjuszom, mającym ponad dziewięć do szesnastu lat służby włącznie, płacę X stopnia służbowego,

d) egzaminowanym funkcjonarjuszom, mającym ukończonych szesnaście lat służby i więcej—płacę IX stopnia służbowego.

Art. 2. Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych może w porozumieniu z Ministrem Skarbu, przyznać leśniczym, mającym ponad 27 lat służby,

którzy wykazują specjalne kwalifikacje zawodowe i służbowe, płace VIII stopnia służbowego.

Warszawa, dnia 5 sierpnia 1920 r.

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Skarbu:
W. Grabski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

(„Monitor Polski" № 186 z dnia 18.VIII. 1920 r.).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych.

Na podstawie art. 11 ustawy z dn. 13/7.1920. Dz. Ust. № 65 poz. 429 art. 12 ust. z dn. 13/7.1920. Dz. Ust. № 65 poz. 431, art. 1 ust. z dn. 13/7.1920. Dz. U. № 65 poz. 432, art. 13 ust. z dn. 13/7.1920. Dz. U. № 65 poz. 433, art. 21 ust. z dn. 13/7.1920. Dz. Ust. № 65 poz. 436 zarządza się, co następuje:

Art. 1. Funkcjonarjuszom państwowym etatowym i nieetatowym przyznaje się:

1) W razie podróży służbowych (komisyjnych) delegacji lub substytucji do miejscowości leżących poza zwyklem ich miejscem służbowem:
   a) djety dzienne i
   b) zwrot kosztów podróży koleją, statkiem lub podwodami,

2) W razie przeniesienia na inne miejsce służbowe:
   a) djety dzienne dla funkcjonarjusza, jego żony i dzieci,
   b) zwrot kosztów podróży koleją, statkiem i podróży kołowej funkcjonarjusza, jego żony i dzieci oraz jednego(ej) sługi i
   c) ryczałt na pokrycie kosztów przesiedlenia.

Art. 2. Normalne djety dzienne wynoszą w razie podróży służbowych w obrębie Państwa:

1) dla urzędników

I stopnia służbowego	100 mk. polskich
II „ „	80 „ „
III „ „	80 „ „
IV „ „	70 „ „
V „ „	70 „ „
VI „ „	60 „ „
VII „ „	50 „ „
VIII „ „	40 „ „
IX „ „	40 „ „
X „ „	35 „ „
XI „ „	35 „ „
XII „ „	35 „ „

2) dla wyższych funkcjonarjuszów policji państwowej:

I stopnia służbowego	70 mk.	polskich
II " "	70 "	"
III " "	60 "	"
IV " "	50 "	"
V " "	40 "	"
VI " "	40 "	"
VII " "	35 "	"
VIII " "	35 "	"

3) dla sędziów

a) pobierających uposażenie grupy I .	55 mk.	polskich
b) " " " II . .	60 "	"
c) " " " III i IV	70 "	"

4) dla profesorów państwowych szkół akademickich (zwyczajnych i nadzwyczajnych) . . . . 70 " "

5) dla nauczycieli szkół średnich, zawodowych i powszechnych kwotę ustaloną dla tego stopnia służbowego urzędników, według którego pobierają dodatek drożyźniany do płacy zasadniczej.

Aplikanci otrzymywać będą djety tego stopnia służbowego, któremu odpowiada pobierane przez nich wynagrodzenie; aplikanci sądowi egzaminowani — zastępcy sędziów śledczych i asesorowie sądowi z b. dzielnicy pruskiej 50 mk. polskich, inni aplikanci sądowi 40 mk. polskich dziennie.

Urzędnikom niezaliczonym do żadnego stopnia służbowego należą się djety według tego stopnia służbowego, któremu odpowiada ich wynagrodzenie. W wypadkach wątpliwych bierze się za podstawę obliczenia uposażenie tego stopnia służbowego, do którego wysokość uposażenia pobieranego przez funkcjonarjusza najbardziej się zbliża.

Dla żony funkcjonarjusza przyznaje się djety w wysokości 75%, dla jego dzieci w wysokości 50% powyższego wymiaru.

Wysokość djet w razie podróży poza granicami Państwa normują osobne przepisy.

Jeżeli spowodowany podróżą służbową pobyt w tej samej miejscowości trwa dłużej, niż 21 dni, to oznaczone powyżej djety zmniejszają się począwszy od 22 dnia o 25%.

W wyjątkowych wypadkach szef właściwej władzy centralnej może za zgodą Ministra Skarbu zezwolić na pobór pełnych djet, jednak nie dłużej jak na dalszy okres 42 dni.

Art. 3. Na czas pobierania dodatku drożyźnianego urzędnicy pobierać będą uzupełnienie djet normalnych. Uzupełnienie to wynosi w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na ziemiach b. zaboru austrjackiego i rosyjskiego 150%, a na ziemiach b. zaboru pruskiego 120% djet normalnych.

W przyszłości zwiększać lub zmniejszać się będzie to uzupełnienie równorzędnie ze zmianą mnożnika dla miasta Warszawy i Poznania w myśl postanowień o zmianie mnożnika dla oznaczenia dodatku drożyźnianego, zawartych w poszczególnych ustawach o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych.

Art. 4. Jednostką obliczania djet jest 24 godzinny przeciąg czasu, liczący się zawsze od 12 godziny w nocy.

Za przeciąg czasu krótszy niż 24 godzin należy się djeta, jeżeli cała czynność komisyjna łącznie z podróżą trwała najmniej 6 godzin.

Djety należą się urzędnikom państwowym także za niedziele i święta przypadające w czasie trwania czynnej podróży służbowej.

Jeżeli urzędnik w czasie komisji poza swem miejscem służbowem zachoruje bez własnej winy, a choroba zostanie stwierdzona świadectwem lekarskiem, należą mu się djety za cały czas trwania choroby.

Jeżeli urzędnik w czasie odbywania komisji awansuje, liczą mu się wyższe djety od daty dekretu nominacyjnego.

KOSZTA PODRÓŻY.

A. Bilety kolejowe, dojazdy do dworca (przystani).

Art. 5. Koszta podróży obejmują ceny biletów jazdy koleją lub statkiem, wydatki na dojazdy z dworca i na dworzec kolejowy, względnie z przystani i do przystani, zwrot kosztów przewozu bagażu podróżnego oraz wydatki na tragarzy.

Do przejazdu koleją w I klasie mają prawo:

a) urzędnicy państwowi, zaliczeni od I do VI stopnia płacy włącznie, w tej liczbie nauczyciele szkół zawodowych i średnich, tudzież pomocnicy naukowi w szkołach akademickich, o ile pobierają dodatek drożyźniany do płacy zasadniczej według VI stopnia służbowego,

b) bez względu na stopień służbowy — sędziowie i prokuratorowie, profesorowie zwyczajnych i nadzwyczajnych szkół akademickich, dyrektorzy szkół zawodowych i średnich, inspektorzy szkolni, komendant główny policji państwowej, starsi inspektorzy, inspektorzy, podinspektorzy i starsi komisarze policyjni.

Do przejazdu koleją w II klasie mają prawo:

a) urzędnicy państwowi zaliczeni od VII do XII stopnia włącznie,

b) bez względu na stopień służbowy aplikanci sądowi, kierownicy i nauczyciele szkół powszechnych, nauczyciele szkół zawodowych i średnich, pomocnicy naukowi w szkołach akademickich, oprócz wymienionych w ustępie poprzednim, oraz komisarze, podkomisarze i aspiranci policyjni.

Jeśli na statku są tylko dwie klasy, zwraca się urzędnikom od I do VII stopnia włącznie, ceny biletu I klasy.

O ile urzędnik korzystał ze zniżek przewidzianych w przepisach o przejazdach ulgowych pracowników państwowych kolejami żelaznemi (Monitor Polski z dn. 13 lipca 1920 № 147) należy mu się zwrot opłat zniżkowych.

Słudze urzędnika zwraca się zawsze cenę biletu III klasy.

Wydatki na dorożki z dworca i na dworzec, z przystani i na przystań zwraca się wedle obowiązującej taryfy, wydanej przez właściwą władzę.

Przez czas trwania wyjątkowych, wojną wywołanych stosunków może odnośna władza centralna za zgodą Ministra Skarbu przyznać funkcjonarjuszom faktycznie poniesione i udowodnione koszta dorożek.

B. Koszta przewozu bagażu.

Zwrot kosztów przewozu 80 kg. bagażu podróżnego należy się urzędnikowi, o ile czynność komisyjna łącznie z podróżą trwa dłużej, niż 6 dni.

Wyjątkowo można przyznać zwrot kosztów przewozu o wyższej niż 80 kg. wadze, jeżeli do wykonania czynności komisyjnych potrzebnem było

zabranie większej ilości akt lub innych przedmiotów, koniecznych do przeprowadzenia czynności komisyjnych i o ile okoliczność tę stwierdzi władza zarządzająca komisją.

C. Wydatki na tragarzy.

Wydatki na tragarzy zwraca się w kwocie faktycznie wydanej, ale tylko wówczas, gdy funkcjonarjuszowi przysługuje prawo przewozu bagażu i nie wyżej, jak 10 mk. za usługę tragarza przy przejeździe i wyjeździe w jednej miejscowości.

D. Postanowienia ogólne.

Urzędnik może zasadniczo używać tylko pociągów osobowych. Użycie pociągów pośpiesznych jest dozwolone, o ile przez to zaoszczędza się djety, lub jeśli komisja jest nagła. Potrzebę użycia pociągu pośpiesznego ma potwierdzić na rachunku władza zarządzająca komisją lub przełożona władza służbowa.

Przy podróży kołowej przyznaje się urzędnikowi koszta wedle taryfy obowiązującej w każdym powiecie dla podwód, dostarczonych w razie podróży służbowych funkcjonarjuszom państwowym.

W razie stwierdzonej niemożliwości dostarczenia podwód zwraca się koszta podróży w faktycznie wydanej kwocie, o ile ona odpowiada praktykowanym w danem miejscu cenom najmu i wysokość jej została należycie stwierdzona.

Na czynności komisyjne w miejscowościach położonych w odległości bliżej niż 2 kilometry od siedziby urzędowej nie należą się żadne koszta podróży.

Przy komisjach miejscowych w miastach mających ponad 50.000 mieszkańców można użyć dorożki, o ile odległość punktu komisyjnego od urzędu, względnie mieszkanie wynosi więcej, jak 2 kilometry.

Przy podróżach wspólnych zalicza należytość za dorożkę, tudzież podróż kołową zawsze urzędnik, posiadający uposażenie wyższego stopnia służbowego. Wyjątek stanowią tylko miasta mające ponad 50.000 mieszkańców, gdzie każdy urzędnik zalicza osobno należytość za przyjazd do dworca kolejowego i z powrotem.

Przy komisjach, których czynność zasadza na obchodzeniu parcel (np. przy szkodach elementarnych, przy szkodach z powodu ćwiczeń wojskowych, komisjach reambulacyjnych kolejowych, komisjach wywłaszczeniowych i granicznych i t. p.) zalicza się za każdą godzinę stwierdzonego chodu 4 kilometry jazdy, które opłaca się według taryfy obowiązującej w danej miejscowości dla podwód dostarczonych w razie podróży służbowych funkcjonarjuszów państwowych.

Emerytom w razie użycia ich w jakiej czynności komisyjnej lub służbowej należą się koszta podróży analogicznie do czynnych urzędników państwowych, djety zaś przyznaje się im według wysokości uposażenia pobieranego w chwili przejścia na emeryturę.

Pracownicy kontraktowi pobierają należytości za podróże służbowe według umowy z nimi zawartej stosownie do przyznanego im wynagrodzenia; należytości te jednak nie mogą przewyższać należytości, przyznanych funkcjonarjuszom państwowym.

Art. 6. Do miejsca czynności komisyjnych należy zdążać bez żadnej przerwy i to bez względu na odległość.

Rozpoczętej komisji niewolno przerywać, tylko z ważnych przyczyn, które muszą być szczegółowo umotywowane.

Wyjazdy z miejsca komisyjnego na noclegi dopuszczalne są tylko wówczas, jeżeli w danej miejscowości nie może funkcjonarjusz znaleźć noclegu, a okoliczność tę stwierdzi przełożona władza lub władza administracyjna I instancji, właściwa dla danej miejscowości.

Przy podróżach kołowych, odbywanych jednym ciągiem bez przerwy powinien urzędnik odbyć conajmniej 40 kilometrów drogi w jednym dniu. Zresztą urzędnicy państwowi odbywający podróże służbowe mają używać takich środków przewozu, które, nie powodując niepotrzebnej zwłoki w osiągnięciu celu podróży, połączone są z najmniejszemi kosztami dla Skarbu Państwa.

Art. 7. Wysokość ryczałtu przy przesiedleniu wynosi dla funkcjonarjuszów samotnych kwotę równą jednomiesięcznemu uposażeniu, dla utrzymujących do 4 członków rodziny dwumiesięcznemu uposażeniu, a dla utrzymujących więcej niż 4 członków rodziny trzymiesięcznemu uposażeniu (płacy zasadniczej łącznie ze wszystkiemi dodatkami).

Które osoby mają być zaliczone w poczet członków rodziny urzędnika państwowego określają postanowienia o dodatku drożyźnianym, zawarte w odnośnych ustawach o uposażeniu.

Przy przeniesieniu połączonem z awansem miarodajne jest uposażenie, osiągnięte w drodze awansu.

Prócz należytości za bilety jazdy przysługuje funkcjonarjuszowi przesiedlonemu prawo zarachowania należytości za bagaż, a to dla samotnego 50 kg., dla żonatego 80 kg., a dla każdego z członków rodziny i sługi po 30 kg.

O ile funkcjonarjusz otrzymał ulgi z przewozu urządzenia domowego, należy mu wypłacać odpowiednio zmniejszony ryczałt.

O ile przy przesiedleniu musiano użyć drogi kołowej, urzędnik może zaliczyć dla każdych trzech osób jedną podwodę.

Urzędnikowi żonatemu można dopiero przyznać wówczas pełne koszta przesiedlenia, jeśli dostarczy dowodu zameldowania rodziny w nowem miejscu służbowem. Jeśli urzędnik przesiedla się sam, przyznaje mu się koszta przesiedlenia ustalone dla samotnego.

Dla urzędników, nie zaliczonych do żadnego stopnia służbowego określa się ryczałt w wysokości uposażenia tego stopnia, który decyduje o wysokości djet (art. 2).

Jeżeli wskutek nadzwyczajnych wypadków cały urząd zostanie przeniesiony czasowo do innej miejscowości, należą się urzędnikom koszta podróży tam i z powrotem, a nadto i djety za cały czas pobytu tamże, przyczem niema miejsca ograniczenie zawarte w art. 2 rozporządzenia niniejszego.

Jeśli urzędnik będący na substytucji lub delegacji zostanie przeniesiony na stałe do tego miejsca, należą mu się, prócz normalnych kosztów przesiedlenia, także i koszta jednorazowej podróży do dawnej siedziby urzędowej i napowrót celem uregulowania spraw domowych, a nadto djety w czasie tej podróży. Podróż taka musi być ukończona w ciągu dni 8-iu.

Urzędnikowi będącemu na substytucji lub delegacji za djetami należy się za podróże komisyjne odbyte poza czasową siedzibą urzędową zwrot kosztów podróży, a nadto dodatek w wysokości 50% djet pobieranych za każdy dzień podróży komisyjnej.

Art. 8. W wyjątkowych wypadkach mogą być urzędnikom przyznane za zgodą Ministra Skarbu tytułem zwrotu kosztów przesiedlenia rzeczywiście poniesione wydatki, o ile będą one należycie udokumentowane.

Art. 9. Wszelkie rachunki kosztów podróży mają być przedkładane w terminie 14 dni po ukończeniu komisji.

Każdy rachunek kosztów podróży musi być opatrzony klauzulą władzy zarządzającej komisją lub przełożonej władzy służbowej, stwierdzającej konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków komunikacyjnych, tudzież wykonanie poruczonej czynności.

Urzędnikowi, wyjeżdżającemu na komisję, może być udzielona zaliczka w wysokości najwyżej $^{2}/_{3}$ części przypuszczalnych kosztów podróży.

Przeciw odmowie przyznania policzonych w rachunku należytości komisyjnych może być wniesione w ciągu 14 dni przedstawienie do władzy II instancji, względnie do władzy centralnej, ktora rozstrzyga ostatecznie.

Art. 10. Przepisy zawarte w art. od 1 do 9 niniejszego rozporządzenia stosują się analogicznie do niższych funkcjonarjuszów państwowych na obszarze całej Rzeczypospolitej i pomocników kancelaryjnych w b. zaborze austrjackim z następującemi zmianami:

a) w razie podróży służbowych należą się funkcjonarjuszom niższym od 1 do 4 stopnia płac włącznie, tudzież posterunkowym i starszym posterunkowym policji państwowej djety dzienne w kwocie 20 mk. polskich — funkcjonarjuszom niższym od 5 do 9 stopnia płacy oraz przodownikom i starszym przodownikom policji państwowej, tudzież pomocnikom kancelaryjnym w b. zaborze austrjackim w kwocie 24 mk. polskich,

b) zwraca się im, a w wypadkach przeniesienia także żonie, dzieciom i słudze, ceny biletów III klasy, względnie biletów II klasy, jeśli na statkach są tylko dwie klasy.

Art. 11. Urzędnicy, którzy dotychczas pobierali uposażenie według Vb kategorji płacy otrzymywać będą w czasie przejściowym djety należące się urzędnikom V stopnia służbowego.

Art. 12. Djety mają służyć na pokrycie wszystkich wydatków, których w myśl rozporządzenia niniejszego nie zwraca się.

Art. 13. W wypadkach, w których konieczność podróży służbowych trwa stale przez dłuższe okresy czasu, szef właściwej władzy centralnej przyznać może za zgodą Ministra Skarbu ryczałt na podróże, płatny w miesięcznych ratach zgóry wraz z uposażeniem

Art. 14. Przepisy niniejszego rozporządzenia wchodzą w życie z dniem 1 sierpnia 1920 r. i mają zastosowanie do podróży służbowych i przesiedleń, które miały miejsce w czasie od 1 lipca 1920 r.

Art. 15. Do wyjaśnienia wątpliwości powstałych przy stosowaniu przepisów niniejszego rozporządzenia powołane jest Ministerstwo Skarbu.

Art. 16. Niniejsze rozporządzenie znosi wszystkie przepisy o djetach i kosztach podróży, obowiązujące na wszystkich ziemiach wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa, dnia 5 sierpnia 1920 r.

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Skarbu:
W. Grabski

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
W. Kucharski

(Dziennik Ustaw № 74 z dn. 11.VIII. 1920 r. poz. 507).

ROZPORZĄDZENIE
Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu
w sprawie przyznania państwowym funkcjonarjuszom niższym płac zasadniczych poszczególnych stopni płacy, przewidzianych w artykule 14 Ustawy o uposażeniu urzędników i państwowych funkcjonarjuszów niższych z dnia 13 lipca 1920 r. Dz. U. Rz. P. № 65 poz. 429.

Art. 1. Aż do czasu zaliczenia posad urzędowych niższych funkcjonarjuszów państwowych do poszczególnych stopni płacy, przewidzianych w artykule 14 Ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. Dz. U. Rz. P. № 65 poz. 429— przyznaje się w wykonaniu art. 20 pkt. 1b, pkt. 2e, i pkt. 3b, powyższej Ustawy funkcjonarjuszom niższym płace następujących stopni płacy z odpowiednim dodatkiem drożyźnianym:

I. We wszystkich władzach i urzędach państwowych:

1) na obszarze byłego zaboru rosyjskiego i austrjackiego:
 a) starszym gońcom, mającym ukończonych lat 18 wieku — płacę pierwszego (1) stopnia,
 b) woźnym—płacę trzeciego (3) stopnia,
2) na obszarze byłego zaboru austrjackiego:
 c) pomocniczym woźnym — płacę drugiego (2) stopnia;

II. W dykasterji Ministerstwa Sprawiedliwości:

1) na obszarze byłego zaboru rosyjskiego:
 a) młodszym dozorcom więziennym — płacę szóstego (6) stopnia,
 b) dozorcom więziennym—płacę siódmego (7) stopnia,
 c) starszym dozorcom więziennym — płacę ósmego (8) stopnia;
2) na obszarze byłego zaboru austrjackiego:
 a) posłańcom sądowym — płace drugiego (2) stopnia,
 b) pomocniczym dozorcom więźni, mającym mniej niż 10 lat służby w tym charakterze—płacę trzeciego (3) stopnia,
 c) pomocniczym dozorcom więźni, mającym przynajmniej 10 lat służby w tym charakterze i dozorcom więźni, nie posiadającym jeszcze 10 lat służby w tym charakterze — płacę czwartego (4) stopnia,
 d) dozorcom więziennym, mającym ponad 10 lat służby w tym charakterze i podurzędnikom sądowym, nie posiadającym jeszcze 10 lat służby w tym charakterze—płacę piątego (5) stopnia,
 e) starszym dozorcom więziennym, nie posiadającym jeszcze 10 lat służby w tym charakterze i podurzędnikom sądowym, posiadającym ponad 10 lat służby w tym charakterze — płacę szóstego (6) stopnia,
 f) starszym dozorcom więziennym, mającym ponad 10 lat służby w tym charakterze — płacę siódmego (7) stopnia;
3) na obszarach byłego zaboru rosyjskiego i austrjackiego:
 a) woźnym sądowym, mającym mniej, niżeli 10 lat służby w tym charakterze — płace czwartego (4) stopnia,
 b) woźnym sądowym, mającym ponad 10 lat służby w tym charakterze — płacę piątego (5) stopnia;

III. W dykasterji Ministerstwa Poczt i Telegrafów:

1) na obszarze b. zaboru rosyjskiego:
a) pocztyljonom dotychczasowego 4 i 3 stopnia płacy i monterom służby technicznej — płacę czwartego (4) stopnia,
b) pocztyljonom dotychczasowego 2 stopnia płacy, tudzież starszym monterom i majstrom w służbie technicznej — płacę piątego (5) stopnia,
c) pocztyljonom dotychczasowego 1 stopnia płacy, tudzież starszym majstrom w służbie technicznej — płacę szóstego (6) stopnia;

2) na obszarze b. zaboru austrjackiego:
a) pełnozatrudnionym listonoszom wiejskim — płacę pierwszego (1) stopnia,
b) stałym robotnikom w służbie technicznej, wiejskim sługom pocztowym — płacę drugiego (2) stopnia,
c) podurzędnikom pocztowym 1 do włącznie 5 stopnia szematu płac, ustanowionego austrjacką ustawą z 25 stycznia 1914 r. Dz. P. P. № 16 — płacę czwartego (4) stopnia,
d) podurzędnikom pocztowym 6 do włącznie 9 stopnia szematu płac, ustanowionego austrjacką ustawą z 25 stycznia 1914 Dz. P. P. № 16 — płacę piątego (5) stopnia,
e) podurzędnikom pocztowym 10 stopnia szematu płac, ustanowionego austrjacką ustawą z 25 stycznia 1914 Dz. P. P. № 16 — płacę szóstego (6) stopnia;

IV. W dykasterji Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych

na obszarze byłych zaborów austrjackiego i rosyjskiego:
a) stróżom, polowym, karbowym, gumiennym, stajennym, spichrzowym, pomocnikom kowalskim, kołodziejskim, rymarskim, dozorcom szluz, stawnikom, strażnikom rybackim — płacę pierwszego (1) stopnia — a o ile złożyli przepisany egzamin — płacę drugiego (2) stopnia,
b) włodarzom, kowalom, kołodziejom, rymarzom (majstrom) — płacę drugiego (2) stopnia,
c) gajowym, rybomistrzom, masztalerzom, o ile nie mają jeszcze 15 lat służby w tym charakterze — płacę trzeciego (3) stopnia, o ile mają więcej jak 15 lat służby — płacę czwartego (4) stopnia, wreszcie o ile posiadają więcej jak 15 lat służby i złożyli przepisany egzamin — płacę piątego (5) stopnia,
d) dozorcom składnic i magazynów, dozorcom torów kolejkowych, hamulczym kolejowym — płacę czwartego (4) stopnia,
e) prowadzącym pociągi, ogrodnikom, palaczom kolejkowym, motorniczym, tracznikom, cyrkularnikom, brakarzom, podkoniuszym, ujeżdżaczom koni — nieegzaminowanym płacę piątego (5) stopnia, egzaminowanym szóstego (6) stopnia,
f) maszynistom, werkmistrzom, kolejomistrzom, magazynierom, ekonomom, rządcom, koniuszym, o ile posiadają w tym charakterze do 10 lat służby — płacę szóstego (6) stopnia — do 20 lat służby — płacę siódmego (7) stopnia, — a ponad 20 lat służby — płacę ósmego (8) stopnia;

V. W dykasterji Ministerstwa Robót Publicznych

na obszarze byłych zaborów rosyjskiego i austrjackiego:

a) dróżnikom 2 klasy, pomocnikom palaczy, stróżom, niekwalifikowanym dozorcom mostów 2-ej klasy, strażnikom rzecznym i meljoracyjnym 2-ej klasy, wytycznym 2-ej klasy, stróżom przystaniowym, strażnikom wałowym—płacę pierwszego (1) stopnia,
b) dróżnikom 1-ej klasy, palaczom, niewykwalifikowanym dozorcom mostów 1-ej klasy, strażnikom rzecznym i meljoracyjnym 1-ej klasy, wytycznym 1-ej klasy, dozorcom przystaniowym — płacę drugiego (2) stopnia,
c) magazynierom, niekwalifikowanym pomocnikom technicznym, dozorcom drenarskim 2-ej klasy—płacę trzeciego (3) stopnia,
d) pomocnikom maszynistów i szoferów, drogomistrzom 6-ej klasy, dozorcom drenarskim 1-ej klasy, pomocnikom palaczy okrętowych, majtkom — płacę czwartego (4) stopnia,
e) maszynistom i szoferom 4-ej klasy, kwalifikowanym dozorcom mostów i majstrom 3-ej klasy, drogomistrzom 5-ej klasy, dozorcom robót wodnych 3-ej klasy, palaczom okrętowym, starszym majtkom — płacę piątego (5) stopnia,
f) maszynistom i szoferom 3-ej klasy, kwalifikowanym dozorcom mostów i majstrom 2-ej klasy, drogomistrzom 4-ej klasy, kwalifikowanym pomocnikom technicznym 4-ej klasy, dozorcom robót wodnych 2-ej klasy, pomocnikom werkmistrzów, bagiermistrzów, maszynistów okrętowych, sterników i motorniczych — płacę szóstego (6) stopnia,
g) maszynistom i szoferom 2-ej klasy, kwalifikowanym dozorcom mostów i majstrom 1-ej, drogomistrzom 3-ej klasy, kwalifikowanym pomocnikom technicznym 3-ej klasy, dozorcom robót wodnych 1-ej klasy, bagiermistrzom 3-ej klasy, werkmistrzom 3-ej klasy, maszynistom okrętowym 3-ej klasy, sternikom 3-ej klasy, motorniczym 2-ej klasy—płacę siódmego (7) stopnia,
h) maszynistom i szoferom 1-ej klasy, drogomistrzom 2-ej klasy, kwalifikowanym pomocnikom technicznym 2-ej klasy, konduktorom meljoracyjnym 3-ej klasy, nadzorcom rzek 3-ej klasy, bagiermistrzom 2-ej klasy, werkmistrzom 2-ej klasy, maszynistom okrętowym 2-ej klasy, sternikom 2-ej klasy, motorniczym 1-ej klasy—płacę ósmego (8) stopnia,
i) drogomistrzom 1-ej klasy, kwalifikowanym pomocnikom technicznym 1-ej klasy, konduktorom meljoracyjnym 2-ej klasy, nadzorcom rzek 2-ej klasy, bagiermistrzom 1-ej klasy, sternikom 1-ej klasy—płacę dziewiątego (9) stopnia;

VI. W dykasterji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(funkcjonarjusze niżsi, zajęci w budynkach szkolnych, zakładach uniwersyteckich i politechnicznych, klinikach, laboratorjach, muzeach i bibljotekach);

a) służbie pomocniczej i prowizorycznej, pomywaczkom — płacę drugiego (2) stopnia,
b) stróżom i praczkom — płacę trzeciego (3) stopnia,
c) służącym bibljotecznym, służącym muzealnym, kucharkom, szwaczkom, pielęgniarzom — płacę czwartego (4) stopnia,

d) oddźwiernym, starszym służącym bibljotecznym, starszym służącym muzealnym, starszym pielęgniarzom, palaczom — płacę piątego (5) stopnia,
e) maszynistom, preparatorom muzealnym, rzemieślnikom, laborantom, nadzorcom, ogrodnikom, pedelom — płacę szóstego (6) stopnia,
f) mechanikom, elektrotechnikom, starszym ogrodnikom, laborantom kwalifikowanym i rzemieslnikom szczególnie kwalifikowanym—płacę siódmego (7) stopnia;

VII. W dykasterji Ministerstwa Skarbu:

dozorcom celnym na obszarze byłego zaboru rosyjskiego — płacę czwartego (4) stopnia.

Art. 2. W wypadkach, w których przyznane artykułem 1-ym uposażenie poszczególnym niższym funkcjonarjuszom państwowym wraz z dodatkiem za wysługę lat—okazałoby się niższe od całego uposażenia pobranego w dniu 1 lipca 1920 r. przez danego funkcjonarjusza (płacy zasadniczej z wszystkimi dodatkami) — przyznaje się takiemu funkcjonarjuszowi dodatek wyrównawczy do wysokości kwoty, pobranej w dniu 1 lipca 1920 r. tytułem zaliczki na uposażenie za miesiąc lipiec 1920 r.

Dodatek ten pobierać będzie funkcjonarjusz do chwili, w której w drodze awansu otrzyma uposażenie wyższego stopnia płacy. Jeżeli zaś wskutek zmiany mnożnika kwota uposażenia wszystkich stopni zostanie podwyższona lub zniżona odpada prawo do pobierania dodatku wyrównawczego.

Art. 3. Gońcy wogóle — a starsi gońcy w wieku poniżej lat 18 przyjmowani być mogą tylko jako pracownicy kontraktowi na podstawie umowy służbowej, zawartej w każdym poszczególnym wypadku.

Wynagrodzenie ich jednak nie może nigdy przewyższać $^3/_4$ uposażenia 1-go stopnia płacy funkcjonarjuszów niższych ze stosownym dodatkiem drożyźnianym (bez dodatku za wysługę lat).

Art. 4. Pomocnicy kancelaryjni na obszarze b. zaboru austrjackiego spełniający tylko funkcje pomocnicze, zatrzymują nadal charakter funkcjonarjuszów kontraktowych — a pobierane przez nich uposażenie nie może przewyższać każdoczesnego uposażenia XII stopnia służbowego (płacy zasadniczej łącznie ze stosownym dodatkiem drożyźnianym bez dodatku za wysługę lat).

Art. 5. Przyznanie odpowiednich stopni płac funkcjonarjuszom niższym na obszarze byłej dzielnicy pruskiej nastąpi osobno.

Warszawa, dn. 5 sierpnia 1920 r.

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Skarbu:
W. Grabski

(Dziennik Ustaw № 77 z dnia 14.VIII.1920, poz. 520)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

o dodatkach za wysługę lat, względnie trzechlecia, za studja wyższe i dodatku drożyźnianym do płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych.

Celem wykonania postanowień, zawartych w art. 4, 5 i 19 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 429, art. 4, 5, 15 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 430, art. 4, 5 i 14 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 431, art. 1, 2, 3, 4 i 10 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 432 art. 1, 2, 3, 14 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 433 art. 2, 6, 21 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 434, art. 1, 2 i 9 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 435, art. 10 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 436 zarządza się co następuje:

CZĘŚĆ PIERWSZA.

Dodatek za wysługę lat, względnie za trzechlecia oraz dodatek za studja wyższe.

I. Dodatek za wysługę lat (trzechlecia).

Art. 1. Komisje weryfikacyjne tworzy się przy wszystkich Ministerstwach, władzach i urzędach centralnych, tudzież przy samoistnych władzach II instancji, bezpośrednio władzom centralnym podległych.

Jeżeli komisja weryfikacyjna nie może być utworzona przy władzy II instancji z powodu szczupłości personelu, szef właściwej władzy centralnej porucza jej czynności komisji weryfikacyjnej, utworzonej przy innej władzy II instancji lub komisji, istniejącej przy władzy centralnej.

Art. 2. Komisje weryfikacyjne utworzone przy władzach II instancji właściwe są dla wszystkich funkcjonarjuszów państwowych, pełniących służbę we władzy, przy której komisję utworzono, tudzież podległych tej władzy władz i urzędów I instancji; komisje przy władzach centralnych są właściwe dla wszystkich urzędników pełniących służbę we władzy centralnej.

O ile chodzi o urzędników, którym przysługuje prawo do pobierania uposażenia przywiązanego do I, II, III i IV stopnia służbowego zaliczenia czasu poprzedniej służby lub pracy zawodowej dokona specjalna komisja weryfikacyjna ustanowiona przez Radę Ministrów na wniosek Prezydenta Ministrów.

Art. 3. Komisja weryfikacyjna obraduje w kompletach złożonych z przewodniczącego i czterech członków.

Przewodniczącego, trzech członków i trzech zastępców członków mianuje szef właściwej władzy centralnej, wyznaczając zarazem zastępcę przewodniczącego z grona członków; o ile chodzi o komisje weryfikacyjne przy władzach II instancji, mianowanie następuje na wniosek szefa tej władzy.

Jednym z członków każdej komisji jest delegat Skarbu, lub jego zastępca, których mianuje Minister Skarbu, o ile chodzi o władzę II instancji, na wniosek Prezesa właściwej Izby Skarbowej, względnie małopolskiej Dyrekcji Skarbu.

Zastępcy biorą udział w komisji z prawem głosu w razie przeszkody ze strony członków rzeczywistych.

Art. 4. Uchwały komisji weryfikacyjnej zapadają bezwzględną większością głosów. Przewodniczący głosuje na końcu.

Członek Komisji, będący delegatem Skarbu, może założyć protest przeciw ostatecznej uchwale Komisji.

W razie protestu delegata Skarbu przeciw uchwale komisji, decyduje w danej sprawie ostatecznie Rada Ministrów.

Art. 5. Referentami sprawy są członkowie komisji; w razie nawału pracy mogą być przydani komisji referenci z grona urzędników władzy, przy której komisja istnieje; referenci referują i składają wnioski, nie mają jednak prawa głosowania.

Z posiedzeń i uchwał komisji prowadzi się protokół.

Protokólanta i potrzebnych ewentualnie urzędników-referentów wyznaczy szef władzy, przy której komisja istnieje.

Art. 6. Funkcjonarjusze państwowi, pełniący służbę w chwili wejścia w życie ustawy o uposażeniu, którzy ubiegają się o zaliczenie poprzedniej służby w państwach obcych lub czasu pracy zawodowej winni złożyć należycie udokumentowane podania na ręce swego bezpośredniego przełożonego, który je wraz z własną opinją składa w ciągu 3 dni szefowi władzy, przy której ustanowiono komisję weryfikacyjną.

Szef tej władzy przesyła podania przewodniczącemu komisji weryfikacyjnej.

Art. 7. Do podania dołączyć należy wszelkie potrzebne dokumenty w oryginale lub uwierzytelnionych notarjalnie lub sądownie odpisach, zawierające dowody poprzedniej służby w państwach obcych lub pracy zawodowej.

Za wystarczające dowody dawnej służby państwowej w państwach obcych (tak cywilnej jak i wojskowej) i samorządowej lub pracy zawodowej będą uważane, obok oryginalnych dokumentów służbowych, (pism nominacyjnych, wykazów stanu osobowego i t. p.) i uwierzytelnionych ich odpisów, oryginalne poświadczenia władz, urzędów, instytucyj i korporacyj, wydawane na podstawie akt urzędowych w wyjątkowych wypadkach, np. zaginienia lub zniszczenia akt, zastąpić je mogą poświadczenia conajmniej dwóch wiarogodnych świadków, stwierdzające z największą ścisłością czas służby lub pracy, jej rodzaj i charakter.

Podpisy świadków winny być sądownie lub notarjalnie legalizowane.

Art. 8. Komisja weryfikacyjna bada złożone podania i dołączone dowody, może w razie wątpliwości co do wiarogodności, autentyczności złożonych dowodów a także o ile uzna je za niewystarczające, wezwać urzędnika za pośrednictwem władzy, przy której istnieje, do przedłożenia dalszych dowodów, uzupełnienia już złożonych, a w wyjątkowych wypadkach prosić powyższą władzę o przeprowadzenie dochodzeń, celem stwierdzenia lub wyjaśnienia pewnych okoliczności lub faktów.

Art. 9. Praca zawodowa może być zaliczona do wysługi lat (wzgl. dodatków za trzechlecia) tylko wówczas, jeżeli funkcjonarjusz państwowy wykonywał ją jako swój zawód główny; obojętne jest przytem, czy za pracę swą pobierał wynagrodzenie, czy też nie.

Zawody poboczne spełniane częściowo lub przejściowo, obok zawodu głównego, nie mogą być zaliczone do wysługi lat.

Czas pracy zawodowej można zaliczać dopiero od chwili ukończenia 18 roku życia.

Art. 10. Komisja weryfikacyjna po zbadaniu złożonych dowodów, ewentualnie ich uzupełnień i wyników dochodzeń, zalicza do wysługi lat wykazany czas służby państwowej i samorządowej lub pracy zawodowej, o ile odpowiada ona warunkom ustawowym.

Przy ocenie, czy czas pracy zawodowej ma być zaliczony do wysługi lat, względnie dodatków za trzechlecia, rozstrzygający i decydujący jest fakt, czy praca zawodowa dała rzeczywiście doświadczenie i kwalifikacje uzdalniające funkcjonarjusza państwowego do obecnie spełnianej służby państwowej.

Czas służby państwowej i samorządowej w państwach obcych ma być o ile nie przekracza lat 20, zaliczony w pełni, o ile przekracza ten czasokres, w ilości najwyżej lat 20 (dla nauczycieli szkół średnich—21).

Co do funkcjonarjuszów państwowych, którzy przeszli do służby państwowej polskiej, bezpośrednio ze służby panstwowej lub samorządowej w państwach obcych, w czasie od 1 listopada do 31 grudnia 1918 r. ma być uważany dzień 1 listopada 1918 r. za dzień przejścia, jeżeli co do terminu przejścia zachodzą wątpliwości.

W razie nieusunięcia wątpliwości co do wiarogodności lub mocy dowodowej złożonych dokumentów, a także w razie wątpliwości co do szczegółów, czy poprzednia praca zawodowa przyczyniła się do nabycia kwalifikacji i doświadczenia, uzdalniającego funkcjonarjusza państwowego do spełnianej obecnie służby państwowej bez względu na to, czy „chodzi o cały czas służby lub pracy, czy też o pewne tylko okresy—komisja ma wstrzymać się od wydania decyzji i przedstawić sprawę za pośrednictwem władzy, przy której istnieje, ewentualnie właściwej władzy centralnej, wraz z umotywowanym wnioskiem do decyzji Rady Ministrów.

Poza powyższemi wypadkami, komisja weryfikacyjna komunikuje swe uchwały, które są ostateczne władzy, przy której istnieje, przesyłając jej równocześnie akta sprawy.

Władza po otrzymaniu uchwały komisji, sporządza dla aktów odpisy dokumentów złożonych w oryginale lub zatrzymuje złożone kopje wierzytelne i deklaracje świadków, a treść uchwały komunikuje petentowi, zwracając oryginalne dokumenty i wydając równocześnie zarządzenia celem przyznania i asygnowania stosownego dodatku za wysługę lat (dodatków za trzechlecia) odpowiednio do ilości lat, zaliczonych przez komisję weryfikacyjną, oraz lat dotychczasowych w służbie państwowej polskiej.

Władza przyznająca i asygnująca uposażenie obowiązana jest sporządzić i prowadzić dokładny wykaz terminów wysługi funkcjonarjuszów państwowych, celem terminowego przyznawania w przyszłości wyższych dodatków za wysługę lat (za trzechlecia).

Art. 11. Wzory protokółu i uchwał, tudzież zawiadomień o uchwałach komisji weryfikacyjnej, a także zawiadomień o przyznaniu dodatku za wysługę lat załącza się (załączniki № 1, 2 i 3).

II. Dodatek za studja wyższe.

Art. 12. Za funkcjonarjuszów państwowych, posiadających studja wyższe na jednym fakultecie uniwersytetu lub równorzędnego zakładu naukowego, zakończone przepisanemi egzaminami, uważa się tych, którzy złożą dowody:

1) złożenia egzaminu dojrzałości najmniej 7-klasowej ogólnokształcącej szkoły średniej (lub ukończenia seminarjum duchownego u teologów) przed rozpoczęciem studjów wyższych,

2) złożenia egzaminów lub uzyskania stopnia akademickiego:
   a) jednej z wymienionych w następującym wykazie kategoryj (załącznik № 4) w jednej ze szkół wyższych tam wyliczonych, przyczem o ile chodzi o szkoły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem Rosji, studja winny być ukończone przed 1 listopada 1918 r., studja w szkołach wyższych w Rosji przed 1 października 1917 r., jako datę, od której ustrój tych szkół wskutek rządów bolszewickich został zmieniony,
   b) nie podpadających pod określenia wymienione pod a) jednak nostryfikowanych zgodnie z obowiązującemi przepisami przez jedną z wymienionych w następującym wykazie polskich szkół wyższych,
   c) wszelkich innych i z jakiejkolwiek zagranicznej szkoły wyższej, którą Ministerswo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w każdym poszczególnym wypadku uzna za odpowiadające postanowieniom odnośnej ustawy o uposażeniu.

Jeżeli w złożonych dyplomach uzyskanych stopni lub świadectwach ze złożonych egzaminów nie stwierdzono wyraźnie, jaki normalny (przepisany) okres studjów potrzebny jest niezbędnie do uzyskania stopnia lub dopuszczenia do egzaminu końcowego (ostatniego), funkcjonarjusz państwowy winien złożyć dokumenty, potrzebne dla stwierdzenia w sposób niewątpliwy długości przepisanego okresu studjów.

W razie jakichkolwiek wątpliwości np. co do autentyczności złożonych dokumentów szkolnych, długości przepisanego czasu studjów i t. p. należy odnieść się o decyzję do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Decyzja tego Ministerstwa w powyższych sprawach jest ostateczną.

Art. 13. Wszyscy funkcjonarjusze państwowi mają, o ile ubiegają się o przyznanie im dodatku za wyższe studja, wnieść za pośrednictwem swej bezpośrednio przełożonej władzy podanie i dołączyć do niego dowody ukończenia jednej ze szkół akademickich.

W przyszłości, funkcjonarjusze państwowi, ubiegający się o przyznanie dodatku za wyższe studja, mają złożyć dowody ich ukończenia równocześnie z objęciem służby.

Art. 14. Bezpośrednio przełożona władza funkcjonarjusza przesyła podanie wraz z dokumentami władzy, powołanej do przyznania i asygnowania uposażenia; władza ta bada złożone dokumenty i o ile odpowiadają one wymogom art. 12 rozporządzenia niniejszego i nie nasuwają żadnych wątpliwości, przyznaje i asygnuje funkcjonarjuszowi należny mu, w myśl postanowienia odnośnej ustawy o uposażeniu, dodatek za studja wyższe.

Jeżeli funkcjonarjusz złoży dowody ukończenia dwóch lub więcej fakultetów, należy wziąć za podstawę wymiaru studja, ukończone na tym fakultecie, na którym przepisany jest dłuższy czas trwania studjów normalnych.

Przyznanie i asygnowanie po raz pierwszy dodatku za wyższe studja, może nastąpić odrębnie lub łącznie z przyznaniem i asygnowaniem dodatku za wysługę lat w myśl art. 10 rozporządzenia niniejszego.

CZĘŚĆ DRUGA.

Dodatek drożyźniany.

Art. 15. Żonę uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożyźnianego, to jest przy zaliczeniu funkcjonarjusza państwowego do danej grupy rodzinnej tylko wówczas, jeżeli pozostaje na utrzymaniu funkcjonarjusza państwowego.

W razie separacji od stołu i łoża, żonę uwzględnia się tylko wówczas, jeżeli funkcjonarjusz państwowy złoży dowód, że do utrzymania żony zobowiązany został wyrokiem sądowym.

Nie uwzględnia się również żony funkcjonarjusza, pozostającej w służbie państwowej.

Kobieta-funkcjonarjusz państwowy, zamężna ma być traktowana w zasadzie jako samotna. Męża i dzieci kobiety-funkcjonarjusza państwowego uwzględnia się tylko w tym wypadku, jeżeli kobieta udowodni, że mąż jest zupełnie niezdolny do zarobkowania, a co za tem idzie nie może czynić zadość ciążącemu na nim obowiązkowi utrzymania rodziny, wskutek czego obowiązek ten ciąży faktycznie na kobiecie-urzędniku.

Art. 16. Dzieci i pasierbów, powyżej lat 18 uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożyźnianego tylko wówczas, jeżeli uczęszczają do szkół publicznych, co stwierdzone być musi stosownym dowodem ze strony właściwej władzy szkolnej, które składać należy władzy przełozonej z początkiem każdego półrocza szkolnego. O ile zaś chodzi o dzieci ułomne fizycznie lub umysłowo, nie mogące zarabiać na swoje utrzymanie, okoliczność ta musi być stwierdzona świadectwem lekarza lub zakładu leczniczego, określającem ściśle ułomność fizyczną lub umysłową, wykluczające możność zarobkowania. Władza może poddać dzieci takie badaniu lekarza urzędowego.

W wypadkach wątpliwych władza może zażądać od urzędnika dowodów, że dzieci jego lub pasierbowie nie utrzymują się same, a o ile chodzi o pasierbów, że nie posiadają własnego zaopatrzenia (np. osobistego majątku, renty sierocej i t. p.).

Art. 17. Celem wymierzenia i asygnowania dodatku drożyźnianego, urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze państwowi mają wypełnić deklaracje według załączonego wzoru (załącznik № 5), i złożyć je swemu bezpośredniemu przełożonemu wraz z ewentualnemi zaświadczeniami i dowodami do przejrzenia i sprawdzenia.

Art. 18. Bezpośredni przełożony, po zbadaniu i sprawdzeniu dat deklaracji i złożonych dowodów i zaświadczeń, stwierdza prawdziwość dat, zawartych w deklaracji swym podpisem, poczem przesyła łącznie deklaracje wszystkich podległych sobie urzędników i funkcjonarjuszów władzy, powołanej do przyznania i asygnowania uposażenia, a w przyszłości donosi tej władzy bezzwłocznie, na podstawie doniesień urzędnika lub innych informacyj o wszelkich zmianach, wpływających na wymiar dodatku.

Art. 19. O zmianach warunków, wpływających na zaliczenie do innej grupy rodzinnej, funkcjonarjusz winien zawiadomić niezwłocznie swą bezpośrednio przełożoną władzę, składając stosowny dokument stanu cywilnego, (metryka chrztu, ślubu, śmierci i t. p.) lub zaświadczenie urzędowe.

Art. 20. Za świadomie nieprawdziwe lub fałszywe zeznania, złożone w deklaracji, jak również za zaniechanie niezwłocznego zawiadomienia właściwej władzy o zmianach wpływających na niższy wymiar dodatku, funkcjonarjusz państwowy będzie—niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności wedle obowiązujących ustaw karnych — pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art 21. Władza powołana do przyznania i asygnowania uposażenia, po sprawdzeniu lub przeprowadzeniu potrzebnych dochodzeń, na podstawie dat w deklaracji zawartych, zalicza podległych funkcjonarjuszów państwowych do właściwych grup rodzinnych i, uwzględniając klasę, do której dana miejscowość należy, wymierza dodatek drożyźniany na podstawie ustalonego rozporządzeniem niniejszem mnożnika, łącznie z przyznaniem i asygnowaniem płacy zasadniczej, ustalonej ustawami z dnia 13 lipca 1920 r. Dz. U. R. P. № 65 poz. 429—436.

Odpis polecenia wypłaty należy zakomunikować funkcjonarjuszowi, wymieniając, do której grupy rodzinnej go zaliczono.

Art. 22. Podział miejscowości na klasy przedstawia załączoną tabela (załącznik 6).

Mnożnik dodatku drożyźnianego, ustalony ustawami o uposażeniu dla miejscowości zaliczonych do klasy pierwszej na 150, zniża się do klasy II do 135, dla III do 120, dla IV do 105, a dla V klasy miejscowosci do 90.

Wyniki, otrzymane z pomnożenia procentów płacy zasadniczej, czyli mnożnych, ustalonych w odnośnych ustawach o uposażeniu przez powyższe mnożniki, a wykazujące dodatki drożyźniane w markach polskich przedstawiane są w załączonej tabeli (załącznik № 7).

Ułamki marek zaokrągla się w górę do pełnej marki.

Warszawa, dnia 5 sierpnia 1920 r.

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Skarbu:
W. Grabski

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
W. Kucharski

(Dziennik Ustaw № 77 z dnia 14.VIII 1920 r. poz. 521)

Załącznik № 1.

CZĘŚĆ TRZECIA

Wzory i tabele.

Do art. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

PROTOKÓŁ

posiedzenia Komisji weryfikacyjnej przy . . . . (władza, przy której komisja istnieje) w . . . . (miejscowość) w dniu . . . . w sprawie zaliczenia poprzedniej służby w państwie . . . . służby samorządowej w . . . . pracy zawodowej jako . . . . do wysługi lat panu (pani) N.N., (charakter służbowy i władza, urząd, w którem pełni służbę) w myśl ustawy z dnia . . . . Dz. U. R. P. № . . . . . poz. . . . . . rozporządzenie Rady Ministrów z dnia . . . . Dz. № . . . . poz. . . . . .

Obecni:

Przewodniczący . . . .
Członkowie . . . .
. . . .
. . . .
Delegat Skarbu . . . .
protokólant . . . .
ewentualnie Referent . . . .

Komisja zbadała złożone przez pana (panią) NN. . . . .

a) dokumenty oryginalne (zaświadczenia oryginalne)
   1. . . . .
   2. . . . .
   3. . . . .
   i t. d.*).

b) wierzytelne odpisy
   1. . . . .
   2. . . . .
   3. . . . .
   i t. d.*).

c) deklaracje świadków
   1. . . . .
   2. . . . .
   3. . . . .
   i t. d.*).

1. Przy rozpatrywaniu dokumentów nie nasunęły się komisji żadne wątpliwości, poczem komisja powzięła jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

---

*) Wymienić dokładnie treść każdego dokumentu i czas, na jaki opiewa np. (dekret) pismo nominacyjne na Starostę w . . . . z dniem . . . . poświadczenie stwierdzające służbę w urzędzie gminnym — w charakterze . . . . przez czas od . . . . do . . . . . . zwolnienie ze stanowiska komisarza z dniem . . . . i t. p.

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N.N. . . . . (charakter służbowy) zalicza się do wysługi lat z poprzedniej służby w państwie . . . . służby samorządowej . . . . pracy zawodowej w charakterze . . . . (np. adwokata, lekarza, inżyniera, starszego strzelca, ślusarza maszynowego, strażnika-leśniczego i t. p.) — czas od . . . . . . do . . . . . . ogółem lat . . . miesięcy . . . . . dni . . . . w myśl ust. . . . . z dnia . . . . Dz. U. № . . . . . . poz. . . . .

2. Przy rozpatrywaniu dokumentów stwierdzono:
a) że w czasie od . . . . . do . . . . . . spełniał pan N.N. zajęcie (określenie zajęcia), jako zawód poboczny obok zawodu głównego (wymienić);
b) że praca zawodowa w czasie od . . . . . . do . . . . nie przysposabiała, uzdalniała pana N.N. . . . . do sprawowanego urzędu, ale szła w innym zupełnie kierunku;
c) że praca zawodowa spełniana od . . . . . . do . . . . . polegała na pełnieniu tylko czynności podrzędnych, nie dających jakiejkolwiek wprawy, doświadczenia i wyrobienia, uzdalniających do obecnie pełnionej służby państwowej.

Po zarządzeniu przez przewodniczącego głosowania, przyjęto jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N.N. . . . . (charakter służbowy)
a) zalicza się z poprzedniej służby w państwie . . . . samorządowej w . . . . pracy zawodowej w charakterze . . . . (np. adwokata, lekarza, handlowca, leśnika) do wysługi lat czas od . . . . do . . . . ogółem lat . . . . . miesięcy . . . . w myśl ustawy z dnia . . . . Dz. U. R. P. № . . . . . . , poz. . . . . art. . . . . ;
b) nie zalicza się natomiast czasu pracy zawodowej od . . . . do . . . . (zajęcia w . . . . od . . . . do . . . .).

Delegat Skarbu nie wniósł sprzeciwu.

3. Przy rozpatrywaniu dokumentów co do pozycji a) nie nasunęły się komisji żadne wątpliwości, natomiast co do pozycji b) stwierdziła komisja brak dokładnie określonego czasu i charakteru zajęcia, jakiemu się pan N.N. wówczas oddawał — czy był to zawód główny, czy tylko uboczne zajęcie. Co do poz. c) zwrócił uwagę członek komisji, pan . . . . , że praca zawodowa np. na roli nie stoi w żadnej łączności i nie daje przygotowania, kwalifikacji i doświadczenia uzdalniającego do służby państwowej, spełnianej obecnie przez p. N.N.

Po zarządzeniu przez przewodniczącego głosowania, przyjęto jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N.N. . . . . (charakter służbowy):
a) zalicza się z poprzedniej służby w państwie . . . . służby samorządowej w . . . . , pracy zawodowej, jako . . . . (np. adwokata, technika i pt. .) do

wysługi lat czas od . . . . do . . . . . . ogółem lat . . . . . . , miesięcy . . . . , dni . . . . w myśl ustawy z dnia . . . . Dz. U. R. P. № . . . poz. . . . . . . art. . . . . . . ;

b) odnośnie do czasu od . . . . . do . . . . . . wstrzymuje się orzeczenie i przekazuje się . . . . . . (władzy) do uzupełnienia celem dokładnego stwierdzenia granic czasu i charakteru zajęcia, jakiemu p. N.N. . . . . wówczas się oddawał.

Odnośnie do zaliczenia czasu od . . . . do . . . . delegat Skarbu założył sprzeciw.

Ciąg dalszy

dnia . . . . komisja w tym samym składzie, jak powyżej.

a) Po zbadaniu uzupełnień, przeprowadzonych przez władzę (która przeprowadziła dochodzenia) komisja stwierdziła, że podniesione na poprzedniem posiedzeniu wątpliwości zostały (w zupełności) usunięte i po zarządzeniu przez przewodniczącego głosowania, powzięła jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N. N. (charakter służbowy) zalicza się — nie zalicza się z poprzedniej służby w państwie . . . . służby samorządowej w . . . . pracy zawodowej, w charakterze . . . . (np. komiwojażera, dedektywa) dodatkowo czas od . . . . do . . . . ogółem lat . . . . . . , miesięcy . . . . , dni . . . . , razem z poprzednio zaliczonym czasem . . . . lat. miesięcy . , ... , dni . . . .

Delegat Skarbu utrzymuje założony poprzednio sprzeciw.

b) Po zbadaniu uzupełnień, przeprowadzonych przez . . . . (władza, która przeprowadziła dochodzenia) komisja stwierdziła, że pan (pani) N. N. zajęty był a) np. w bielskiem Kole T. S. L., jako sekretarz prowadzący czytelnię w . . . . przez lat pięć . . . . , zajęcie to jednak nie było zawodem głównym pana N. N., było tylko zajęciem ubocznem, któremu pan N. N. oddawał się w miarę możności i wolnego czasu.

W uwzględnieniu jednak okoliczności, że praca ta uzdolniła p. N. N. do sprawowania obecnie przezeń pełnionej służby, komisja powzięła jednogłośnie (większością 3—4 głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N. N. (charakter służbowy) zalicza się z poprzedniej służby w państwie . . . . , służby samorządowej w . . . . pracy zawodowej, jako . . . . , której to służbie, zajęciu oddawał się pan N. N. obok swego zawodu głównego — w charakterze . . . . (np. konduktora tramwaju) z wykazanego czasu lat 5 dodatkowo jedynie lat 2, razem z poprzednio zaliczonemi, lat . . . . . , uwzględniając okoliczność, że oddając się temu zajęciu, pan N. N. nabył kwalifikacji i doświadczenia, uzdatniającego go do spełnianej obecnie służby państwowej w charakterze . . . .

Przeciwko powyższej uchwale delegat skarbu założył sprzeciw, nadmieniając, że wobec założonego poprzednio sprzeciwu co do czasu od . .

. . . . . do . . . . sprawę należy uważać jako wypadek wątpliwy i celem rozstrzygnięcia co do obu pozycyj, przedstawić ją Radzie Ministrów.

4. Przy rozpatrywaniu dokumentów, okoliczność, że zajęcie pana N. N. sprawowane było tylko w pewnych odstępach czasu (sezonowo) — nasunęła się wątpliwość co do charakteru tego zajęcia, które nie było prawdopodobnie zajęciem stałem, ale sprawowane było tylko ubocznie — nie wyklucza to jednak pewnego wyrobienia pana N. N. w kierunku obecnie przezeń zajmowanego stanowiska.

Również podniesiono wątpliwości co do autentyczności dokumentów *).

Po zarządzeniu przez przewodniczącego głosowania, przyjęto jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Sprawę zaliczenia p. N. N. lat poprzedniej służby w państwie. . . . . , służby samorządowej w . . . . pracy zawodowej w charakterze . . . . (np. handlowca, agronoma) w myśl ustawy z dnia . . . . Dz. U. № . . . poz. . . . . art. . . . . . uważa się za wypadek wątpliwy i postanawia przedstawić Radzie Ministrów do decyzji.

5. Przy rozpatrywaniu przedłożonych dokumentów komisja ustaliła, że w czasie od . . . . do . . . . pozostawał pan N. N. na urlopie bez uposażenia — pełnił dobrowolną służbę wojskową i t. p.

Po zarządzeniu głosowania przez przewodniczącego — komisja powzięła jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N. N. . . . . (charakter służbowy) zalicza się do wysługi lat z poprzedniej służby w państwie . . . . , służby samorządowej w . . . . , pracy zawodowej, w charakterze . . . . czas od . . . . do . . . . ogółem lat . . . . , miesięcy . . . . , dni . . . . w myśl ustawy z dnia . . . . Dz. U. R. P. № . . . . . . , poz. . . . . . , art. . . . . .

Odnośnie do czasu od . . . . do . . . . , w którym Pan N. N. pełnił dobrowolną służbę wojskową — pozostawał na urlopie bez uposażenia, komisja wstrzymuje ostateczną decyzję, aż do wejścia w życie ustawy o państwowej służbie cywilnej (ustawy o służbie nauczycielskiej, ustawy o służbie policyjnej i t. p.).

Podpisy przewodniczącego, członków komisji i protokolanta.

---

*) Przytoczyć wątpliwości np. brak pieczęci — data wystawienia przypada na czas rozwiązania tej instytucji, która poświadczenie odnośne wydała — treść dokumentu nie zgadza się z warunkami w danem miejscu i czasie — wewnętrzne sprzeczności w treści aktu — osoba podpisana jako dyrektor — sekretarz i t. p. nigdy w danej instytucji nie pracowała.

Załącznik № 2.

Do art. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

L. . . . . .

Komisja weryfikacyjna przy . . . . (władza, przy której komisja istnieje) na posiedzeniu w dniu. . . . . . w sprawie zaliczenia poprzedniej służby w państwie . . . ., służby samorządowej w. . . . ., pracy zawodowej w charakterze . . . . (np. leśnika, adwokata, ślusarza i t. p.) do wysługi lat do dodatku za trzechlecia pana (pani) N. N. . . . . (charakter służbowy), w myśl ustawy z dnia . . . . Dz. U. R P. № . . . poz. . . art. . . rozporządzenia Rady Ministrów z dnia . . . . Dz. U. R. P. № . . . . ., poz. . . powzięła następującą uchwałę:

(uchwała z protokółu posiedzenia komisji weryfikacyjnej).

W myśl powyższej uchwały, proszę:

1) o wydanie dalszych zarządzeń w myśl art. 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia . . . .

2) a) o zarządzenie uzupełnienia dokumentów (wymienić których) przez np. ustalenie granic czasu, stwierdzenie charakteru służby;

b) przesłuchanie świadków co do . . . . i t. p. (jak w uchwale);

3) przedstawienie aktów sprawy, jako wypadku wątpliwego, Radzie Ministrów celem powzięcia decyzji.

W wypadkach ad 3) następuje umotywowanie podniesionych wątpliwości jak w protokóle posiedzenia i wniosek przewodniczącego komisji co do zaliczenia, względnie niezaliczenia czasu wysługi, np.:

I. Wobec wyżej przytoczonych wątpliwości—komisja uznała powyższy wypadek jako wątpliwy — pozostawiając rozstrzygnięcie Radzie Ministrów. Z uwagi jednak, że służba p. N. N. w czasie od . . . . . do . . . . . pozostawała w pewnej łączności ze służbą państwową „pełnioną obecnie“ komisja uważałaby za usprawiedliwione z wykazanego czasu lat $8^1/_2$ zaliczyć do wysługi lat 3, albo

II. Wobec wyżej przytoczonych wątpliwości—nadto wobec braku momentów, któreby usprawiedliwiały zaliczenie czasu pracy (np. w przedsiębiorstwie tramwajowem) do wysługi lat—Komisja wyraziła zdanie, że sprawę zaliczenia p. N. N. tych lat do wysługi należałoby załatwić odmownie.

Data

Podpis przewodniczącego

Załącznik № 3.

Do art. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

L. . . . .

Do

Pana N. N.

(charakter służbowy)

Przez Pana Starostę, Inspektora Szkolnego etc.

w. . . . .

Komisja weryfikacyjna przy . . . . (władza, przy której komisja istnieje) uchwałą z dnia . . . . L. prot. . . . . . . zaliczyła Panu z poprzedniej służby w państwie . . . . służby samorządowej w. . . . . Dz. U. № 65 poz. . . . . . art. . . . czas od . . . . do . . . . ogółem lat . . . ., miesięcy . . . . dni . . . . nie zaliczyła natomiast z wykazanego przez Pana czasu . . . . lat.

Od tej uchwały nie przysługuje Panu żadne odwołanie.

Na podstawie powyższej uchwały, przyznaje Panu dodatek za wysługe lat zaliczonych w pełnej liczbie . . . . (np. ośmiu, dwunastu) nadto . . . . . . lat spędzonych w służbie państwowej polskiej w wysokości . . . . %.

Resztę zaliczonego czasu w ilości . . . . (np. siedmiu miesięcy, czternastu dni) uwzgledni się przy najbliższym wymiarze za następną wysługę lat (następny dodatek za trzechlecie) w terminie oznaczonym w art. . . . ustęp ostatni ustawy z dnia . . . . Dz. U. R. P. № . . . . . poz. . . . .

Równocześnie doliczam Panu—na podstawie przedłożonych dokumentów, któremi wykazał Pan, zgodnie z postanowieniami art. . . . rozp. R. M. z dn. . . . . Dz. U. R. P. № . . . . . poz. . . . . (np. 3, 3½, 4, 5) normalnych lat studjów wyższych na . . . . zakończonych przepisanemi egzaminami w wysokości . . . (np. 12½, 15, 17½, 20) % pańskiej pensji zasadniczej, t. j. . . . . . mk. polskich i zarządzam równocześnie asygnowanie całego dodatku za wysługę lat i za studja wyższe w łącznej kwocie . . . . mk. polskich miesięcznie, począwszy od 1 lipca 1920 r.

Data

Podpis

Załącznik № 4.

Do art. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

WYKAZ

Uniwersytetów i skół wyższych równorzędnych uniwersytetowi tudzież udzielanych przez nie świadectw (dyplomów).

A. POLSKA.

Uniwersytety: Jagielloński w Krakowie, Jana Kazimierza we Lwowie, Warszawski w Warszawie, Poznański w Poznaniu, Stefana Batorego w Wilnie, Politechnika w Warszawie, Szkoła Politechniczna we Lwowie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Akademja Rolnicza w Dublanach (Wydział Rolniczo-leśny Szkoły Politechnicznej we Lwowie) Akademja Weterynarji we Lwowie, Akademja Górnicza w Krakowie, Akademja Sztuk Pięknych w Krakowie, Wyższa Szkoła Handlowa w Warszawie, Seminarja duchowne djecezjalne w Poznaniu, Tarnowie, Przemyślu (Rzym.-kat. i Grecko-kat.), oraz w Stanisławowie.

Dowodem ukończenia studjów jest:

przy studjach teologicznych absolutorjum z całkowitego kursu nauk na jednym z uniwersyteckich Wydziałów teologicznych lub w jednym z wymienionych seminarjów djecezjalnych lub doktorat teologji;

przy studjach prawniczych: a) Absolutorjum uzyskane na jednym z uniwersyteckich Wydziałów prawniczych i trzy egzaminy rządowe lub doktorat praw. b) Końcowy egzamin państwowy na Wydziale prawa i nauk politycznych Uniwersytetu Warszawskiego dla absolwentów nauk prawnych innych uniwersytetów;

przy studjach lekarskich: a) Doktorat wszechnauk lekarskich jednego z uniwersyteckich Wydziałów lekarskich, b) Uzupełniający egzamin lekarski, złożony przed Komisją egzaminacyjną przy Uniwersytecie Warszawskim, c) Końcowy egzamin lekarski dla absolwentów uniwersytetów niemieckich, pochodzących z ziem polskich b. cesarstwa Niemieckiego, złożony przed Komisją egzaminacyjną przy Uniwersytecie Warszawskim;

przy studjach politechnicznych: Świadectwo złożenia drugiego egzaminu państwowego, Doktorat nauk technicznych;

przy studjach rolniczych i leśnych: Świadectwo ukończenia czteroletniego kursu nauk na Studjum Rolniczem Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dyplom tego studjum. Dyplom Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Magisterjum tej Szkoły. Swiadectwo z egzaminu głównego lub dyplom Akademji Rolniczej w Dublanach;

przy studjach filozoficznych: złożenie egzaminu naukowego dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, Doktorat filozofji;

przy studjach weterynaryjnych: dyplom lekarza weterynaryjnego, Doktorat nauk weterynaryjnych:

przy studjach handlowych: świadectwo ukończenia całkowitego kursu nauk Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie;

przy studjach w zakresie sztuk pięknych: świadectwo ukończenia studjów, wydane przez Akademję Sztuk Pięknych w Krakowie;

przy studjach specjalnych farmaceutycznych, geodetycznych i t. p.: Dyplom magistra farmacji, świadectwo egzaminu państwowego.

(Wykaz niniejszy będzie uzupełniany w miarę postępu organizacji szkolnictwa wyższego w Państwie Polskiem).

B. AUSTRJA I KRAJE SUKCESYJNE.

Uniwersytety w Czerniewicach, Gracu, Insbruku, Pradze (czeski i niemiecki) i Wiedniu.

Samodzielne Wydziały teologiczne w Ołomuńcu, Solnogrodzie i Wiedniu (ewang.), Zakład naukowy teologji izraelickiej w Wiedniu, Rzymsko-katolickie Seminarja duchowne djecezjalne w całej Austrji i krajach sukcesyjnych.

Szkoły politechniczne w Berlinie (czeska i niemiecka), Gracu, Pradze (czeska i niemiecka) i Wiedniu.

Akademja Weterynarji w Wiedniu, Akademje Górnicze w Loeben i Przybramie, Akademja Ziemiańska w Wiedniu, Akademja eksportowa w Wiedniu, Akademja dla sztuk plastycznych w Wiedniu.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach teologicznych, prawniczych, lekarskich, filozoficznych, politechnicznych, weterynaryjnych, w zakresie sztuk pięknych oraz studjów specjalnych jak w szkołach wyższych polskich:

przy studjach górniczych złożenie dwóch egzaminów państwowych;

przy studjach rolniczych i leśnych złożenie trzech egzaminów państwowych;

przy studjach handlowych dyplom Akademji eksportowej w Wiedniu;

przy studjach konsularnych absolutorjum pięcio-letniego kursu nauk Akademji konsularnej.

C. NIEMCY.

Uniwersytety: w Berlinie, Bonn, Wrocławiu, Erlangen, Fryburgu, w Badenji, Giessen, Getyndze, Gryfji, Halli, Heidelbergu, Jenie, Kilonji, Królewcu, Lipsku, Marburgu, Monachjum, Monasterze, Rostoku, Strassburgu, Tybindze, Würzburgu i Frankfurcie nad Menem.

Akademja wojskowo-lekarska w Berlinie.

Politechniki w Akwizgranie, Berlinie, Brunszwiku, Wrocławiu, Gdańsku, Darmsztadzie, Dreźnie, Hanowerze, Karlsruhe, Monachjum, Stuttgardzie, Göthen.

Akademja weterynarji w Berlinie średnie, Hannowerze, Monachjum, Stuttgardzie.

Akademje Górnicze w Berlinie, Claustal, Fryburgu w Saksonji.

Akademje leśnicze w Eberswaldzie, Eisenach, Hann-Münden, Tharandt.

Akademje rolnicze (Landwirtschaftliche Hochschulen) w Berlinie, Bonn, Poppelsdorf, Hohenheim, Weihenstephan.

Akademje handlowe (Handelshochschule) w Berlinie, Kilonji, Lipsku, Mannheim i Monachjum.

Akademja sztuk pięknych w Berlinie, Dreźnie, Düsseldorfie, Karlsruhe, Kassel, Królewcu, Monachjum i Stuttgardzie.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach uniwersyteckich złożenie egzaminów państwowych dla teologów, prawników, lekarzy i nauczycieli. Doktorat jednego z Wydziałów uniwersyteckich;

przy studjach politechnicznych i górniczych dyplom inżyniera lub doktorat inżynierji;

przy studjach weterynarji złożenia egzaminu zawodowego (Fachprüfung) lub doktorat medycyny weterynaryjnej;

przy studjach leśniczych złożenie egzaminu dyplomowego z leśnictwa;

przy studjach rolniczych rolniczy egzamin końcowy (Landwirtschaftliche — Abganspüfung) lub następny egzamin zawodowy.

przy studjach handlowych egzamin dyplomowy,

przy studjach w zakresie sztuk pięknych świadectwo ukończenia studjów.

D. ROSJA.

Uniwersytety w Charkowie, Dorpacie, Helsingforsie, Kazaniu, Kijowie, Moskwie, Odesie, Saratowie, Petersburgu, Tomsku i w Warszawie (dawny), Akademje duchowne (prawosławne) w Kazaniu, Kijowie, Moskwie i Petersburgu, Rzym.-Katol. w Petersburgu.

Wojenna Akademja medyczna w Petersburgu. Żeński Instytut medyczny w Petersburgu.

Wojenna Akademja prawnicza w Petersburgu. Cesarska szkoła prawna w Petersburgu. Demidowskie liceum prawnicze w Jarosławiu, Cesarskie liceum cesarzewicza Mikołaja w Moskwie.

Instytuty historyczno-filozoficzne w Petersburgu i Nieżynie. Wyższe kursy żeńskie w Petersburgu, Żeński Instytut pedagogiczny w Petersburgu, Liceum Aleksandrowskie w Petersburgu, Łazarewski Instytut języków wschodnich w Moskwie, Instytut orjentalny we Władywostoku, Politechniki w Charkowie, Ekaterynosławiu (górnictwo), Helsingforsie, Kijowie, Moskwie (Akademja techniczna i politechnika), Nowo-Czerkasku, Petersburgu (Instytut technologiczny, Instytut Politechniczny, Instytut inżynierów cywilnych, Instytut inżynierów drogowych i wodnych, Instytut elektrotechniczny, Instytut górniczy, żeńskie kursy politechniczne) w Rydze, Tomsku i Warszawie (dawne).

Instytuty weterynaryjne w Charkowie, Dorpacie, Kazaniu i Warszawie (dawny).

Instytuty leśnicze i rolnicze w Moskwie, Puławach (dawny) Petersburgu (Instytut leśniczy, Stebutowskie żeńskie kursy leśne).

Akademja sztuk pięknych w Petersburgu i Moskwie.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach: teologicznych, prawniczych, lekarskich, historyczno-filologicznych, matematyczno-przyrodniczych: dyplom ukończonego (rzeczywistego) studenta, (dający prawa urzędnika do 10 lub 12 rangi, dyplom 1-go lub 2-go stopnia, na Wydziałach medycznych — lekarza, w Instytutach historyczno-filologicznych — nauczyciela gimnazjalnego i dyplomy oznaczone jako równorzędne);

przy politechnicznych—dyplom inżyniera (dający prawa urzędnika do 10 lub 12 rangi);

przy studjach weterynaryjnych—dyplom lekarza weterynarji,

przy studjach leśnych i rolniczych: dyplom uczonego agronoma, hydrotechnika, leśnika lub inny oznaczony jako równorzędny (dający prawa do 10 lub 12 rangi urzędników państwowych);

przy studjach w zakresie sztuk pięknych: dyplom artysty lub architekta (dający prawa do 10 lub 12 rangi urzędników państwowych).

E. BELGJA.

Uniwersytety państwowe w Gandawie i Leodjum, Wolny Uniwersytet w Brukseli, Uniwersytet Katolicki w Louvain.

Akademja Górnicza i Wydział politechniczny (Ecole des Mines et Faculte polytechnique) w Mons.

Akademja Weterynarji (Ecole de Medecine Veterinaire de L'Etat) w Cureghem,

Wyższy Instytut handlowy w Antwerpji.

Dowodem ukończenia studjów jest:

przy studjach teologicznych: stopień licencjata teologji lub prawa kanonicznego;

przy innych studjach uniwersyteckich: dyplom jednego ze stopni państwowych (grades legaux) a nie stopni naukowych (grades scientifiques) kandydata, inżyniera i t. p. Dyplom musi być potwierdzony przez Commission d'enterinement,

przy studjach technicznych: dyplom inżyniera lub chemika;

przy studjach weterynaryjnych: dyplom lekarza weterynarji;

przy studjach handlowych: stopień licencjata lub doktora.

F. FRANCJA.

Uniwersytety w Aix-Marseille, Besancon, Bordeaux, Cean, Clermont, Dijon, Grenoble, Lille, Lyon, Montpellier, Nancy, Paryżu, Poitiers, Rennes, Tuluzie.

Szkoły techniczne: l'Ecole Nationale des ponts et chaussees w Paryżu, Ecole speciale d'architecture w Paryżu, Ecole Nationale superieure des mines w Paryżu, Ecole Centrale des Arts et Manufactures w Paryżu.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach uniwersyteckich: dyplom stopni państwowych (nie uniwersyteckich stopni tej samej nazwy) licencjatu lub doktoratu, dla studjów lekarskich tylko doktorat lub dyplom chirurga dentysty;

przy studjach politechnicznych: dyplom inżyniera.

C. SZWAJCARJA.

Uniwersytety w Bazylei, Bernie, Fryburgu, Genewie, Lozannie, Neufchatel, Zurychu.

Politechnika w Zurychu.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach uniwersyteckich: dyplom licencjatu lub doktoratu, związkowy dyplom lekarski (dla lekarzy medycyny, dentystów lub weterynarzy) albo farmaceutyczny;

przy studjach politechnicznych: dyplom inżyniera lub chemika.

Załącznik № 5.

Do art. 17

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

DEKLARACJA

do wymiaru dodatku drożyźnianego w myśl ustawy z dnia . . . .

Dz. U. Rz. P. № . . . ., poz. . . . . .

złożona przez

1. Imię i nazwisko . . . .
2. Charakter służbowy . . . .
3. Urząd (władza) . . . .
4. Miejscowość . . . .
5. Stan rodzinny: (samotny, żonaty) (samotna, zamężna) . . . .

6. Czy żona zajęta w służbie państwowej, w jakim charakterze i jakie pobiera uposażenie . . . .

7. Ilość dzieci ślubnych (uprawnionych) i pasierbów z podaniem daty (dzień, miesiąc, rok) urodzenia . . . .
. . . .

8. Ile dzieci (pasierbów) w wieku ponad lat 18 uczęszcza do szkół publicznych i w jakich zakładach się ucza . . . .

9. Ile dzieci w wieku ponad lat 18 nie może się utrzymywać samoistnie i dlaczego? . . . .

10. Ile dzieci w wieku poniżej lat 18 utrzymuje się samoistnie (jest zajętych w służbie państwowej i jakie pobiera uposażenie) . . . . . .
. . . .

11. Ile dzieci weszło w związki małżeńskie i nie pozostaje na utrzymaniu urzędnika . . . .

12. Powody, dla których żona utrzymuje wyjątkowo męża i dzieci . .
. . . .

13. Czy żyje z żoną w seperacji, jeżeli seperowany z żoną, czy i na podstawie jakiego wyroku sądowego jest obowiązany do utrzymywania żony (ewent. i dzieci) . . . .

Prawdziwość zawartych w niniejszej deklaracji zeznań poświadczam własnoręcznym podpisem. . . . .

dnia . . . . 1920 r.

Powyższą deklarację sprawdziłem na podstawie złożonych dokumentów, a mianowicie: *) . . . .
. . . .
. . . .
. . . .

. . . ., dnia . . . 1920 r.

Podpis bezpośredniego przełożonego

. . . .

Pieczęć urzędowa.

*) Podać dokumenty, np. metryki ślubu z daty. . . . . metryki chrztu (urodzenia) z daty . . . . ., zaświadczen kierownictwa szkoły w . . . . z daty . . . . . ., świadectwa lekarskiego . . . . i t. p. specjalnie co do pracowników kolejowych (art. 14 ustawy z dnia . . . . Dz. U. Rz. P. № . . , . ., poz. . . . . . .) dokumenty urzędowe stwierdzające uznanie dziecka za własne tudzież fakt stałego pożycia we wspólnem gospodarstwie domowem z pracownikiem kolejowym w dniu 1 lipca 1920 r., tudzież fakt utrzymywania tego dziecka w zupełności przez pracownika.

Załącznik № 6.

Do art. 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

TABELA
podziału miejscowości w Państwie Polskiem na klasy dla oznaczenia mnożnika dodatku ekonomicznego.

I klasa.

Warszawa.

II klasa.

Biała Siedlecka, Białystok, Będzin, Bielsk, Chełm, Częstochowa, Hrubieszów, Janów Siedlecki, Kielce, Lublin, Łódź, Łuków, Lubartów, Opoczno, Radom, Sochaczew, Sokółka, Sosnowiec, Zamość.

Biała, Borysław, Brzeżany, Chrzanów, Drohobycz, Gorlice, Jarosław, Kołomyja, Kraków, Lwów, Nowy Sącz, Przemyśl, Rzeszów, Stanisławów, Stryj, Tarnów, Tarnopol, Tustanowice, Zakopane, Zamarstynów.

III klasa.

Augustów, Busk, Brzeziny, Biłgoraj, Chmielnik, Ciechanów, Dąbrowa, Garwolin, Grodzisk, Grójec, Janów Lubelski, Jędrzejów, Kolno, Kozienice, Krasnystaw, Kutno, Łask, Łomża, Łowicz, Maków, Miechów, Mińsk Mazowiecki, Mława, Olkusz, Ostrów, Otwock, Pabjanice, Pińczów, Piotrków, Płońsk, Płock, Pułtusk, Radzymin, Radzyń, Radomsk, Rawa, Sandomierz, Siedlce, Skierniewice, Sokołów, Staszów, Stopnica, Suwałki, Tomaszów Mazowiecki, Węgrów, Wierzbnik, Włodawa, Wysoko-Mazowieckie, Włocławek, Żyrardów, Żelechów, Zgierz, Zelów, Zawiercie, Zwoleń.

Bochnia, Brody, Brzeszcze, Buczacz, Brzuchowice, Czortków, Chodorów, Dębica, Delatyn, Dolina, Gródek Jagielloński, Halicz, Horodenka, Husiatyn, Jasło, Janów, Jaworów, Jaworzno, Kałusz, Kamionka Strumiłowa, Knihinin, Kosów, Krosno, Krynica, Kuty, Muszyna, Nadwórna, Nowy Targ, Oświęcim, Podhajce, Podwołoczyska, Rawa Ruska, Rohatyn, Sambor, Sanok, Siersza Wodna, Skole, Sokal, Śniatyń, Szczakowa, Trembowla, Trzebinia, Turka, Tyśmienica, Wadowice, Wieliczka, Winniki, Zaleszczyki, Zbaraż, Złoczów, Żabie, Żółkiew, Żywiec.

Poznań, Bydgoszcz, Chojnice, Czarnków, Działdowo, Grudziądz, Kępno, Leszno, Ostrów, Puck, Rawicz, Toruń, Tczew, Wejherowo, Wieleń, Zbąszyn.

IV klasa.

Wszystkie inne miejscowości liczące ponad 5.000 mieszkańców, a nadto Ostrzeszów i Odolanów.

V klasa.

Wszystkie pozostałe miejscowości.

Załącznik № 7.

Do art. 22
rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

TABELA
dodatków drożyźnianych dla klas miejscowości od I do V z uwzględnieniem grup rodzinnych.

A. URZĘDNICY I NIŻSI FUNKCJONARJUSZE PAŃSTWOWI.

(Profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni szkół akademickich otrzymują dodatek drożyźniany taki, jak i urzędnicy IV. względnie V stopnia służbowego. Nauczyciele i dyrektorowie szkół średnich, nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących w średnich szkołach zawodowych i dyrektorowie wszystkich szkół zawodowych, inspektorowie szkolni i ich zastępcy, w końcu pomocnicy naukowi w szkołach akademickich otrzymują dodatek drożyźniany taki, jak urzędnicy VI, VII, względnie VIII stopnia.

Nauczyciele szkół powszechnych i nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących i pomocniczych w niższych szkołach zawodowych—taki, jak urzędnicy VII, VIII, IX, X, względnie XI stopnia służbowego.

Instruktorowie w szkołach zawodowych pobierają dodatek drożyźniany taki, jak urzędnicy VIII względnie IX stopnia służbowego).

Dodatek drożyźniany wynosi dla samotnych miesięcznie w markach polskich:

1. Urzędnicy.

Stopień służbowy	Klasa miejscowości				
	I	II	III	IV	V
I	7.500,—	6.750,—	6.000,—	5.250,—	4.500,—
II	6.750 —	6.075,—	5.400,—	4.725,—	4.050,—
III	5.700,—	5.130 —	4.560,—	3.990,—	3 420,—
IV	4.800 —	4.320,—	3 840,—	3.360,—	2.880,—
V	4.290,—	3 861,—	3.432,—	3 003.—	2.574,—
VI	3.780,—	3.402,—	3,024.—	2.646,—	2.268,—
VII	3.120,—	2.808,—	2.496,—	2.184,—	1.872,—
VIII	2 730,—	2.457,—	2.184,—	1.911,—	1.638,—
IX	2.362,50	2.126,25	1.890,—	1.653,75	1.417,50
X	1.920,—	1.728,—	1.536,—	1.344,—	1.152,—
XI	1.530,—	1.377,—	1.224,—	1.071,—	918,—
XII	1.350,—	1.215,—	1.080,—	945,—	810,—

2. Niżsi funkcjonarjusze państwowi.

Stopień płacy	Klasa miejscowości				
	I	II	III	IV	V
1	1.050.—	945,—	840,—	735,—	630,—
2	1.200,—	1.080,—	960,—	840,—	720,—
3	1.282,50	1.154,25	1.026,—	897,75	769,50
4	1.425,—	1.282,50	1.140,—	997,50	855,—
5	1.485,—	1.336,50	1.188,—	1.039,50	891,—
6	1.530,—	1.377,—	1.224,—	1.071,—	918,—
7	1.657,50	1.491,75	1.326,—	1.160,25	994,50
8	1.680,—	1.512,—	1.344,—	1.176,—	1.008,—
9	1.920,—	1.728,—	1.536,—	1.344,—	1.152,—

3. Dodatek ten podwyższa się we wszystkich stopniach służbowych i we wszystkich stopniach płacy miesięcznej jednakowo o marek polskich:

Grupa rodzinna	Klasa miejscowości				
	I	II	III	IV	V
Mała rodzina . . .	600,—	540,—	480,—	420,—	360,—
Średnia rodzina . .	1.050,—	945,—	840,—	735,—	630,—
Duża rodzina . .	1.500,—	1.350,—	1.200,—	1.050,—	900,—

B. SĘDZIOWIE I PROKURATOROWIE I APLIKANCI SĘDZIOWSCY.

Dodatek drożyźniany wynosi miesięcznie w markach polskich:

1. Sędziowie i prokuratorowie:

Grupa rodzinna	Klasa miejscowości				
	I.	II.	III.	IV.	V.
Samotni	3.450	3.105	2.760	2.415	2.070
Mała rodzina . . .	4.050	3.645	3.240	2.835	2.430
Średnia rodzina . .	4.500	4.050	3.600	3.150	2.700
Duża rodzina . . .	4.950	4.455	3.960	3.465	2.970

2. Aplikanci egzaminowani i Asesorowie w b. dzielnicy pruskiej.

Grupa rodzinna	Klasa miejscowości				
	I.	II.	III.	IV.	V.
Samotni	2.700	2.430	2.160	1.890	1.620
Mała rodzina . . .	3.300	2.970	2.640	2.310	1.980
Średnia rodzina . .	3.750	3.375	3.000	2.625	2.250
Duża rodzina . . .	4.200	3.780	3.360	2.940	2.520

3. Aplikanci nieegzaminowani z uposażeniem 1.000 mk. miesięcznie.

Grupa rodzinna	Klasa miejscowości				
	I.	II.	III.	IV.	V.
Samotni	2.100	1.890	1.680	1.470	1.260
Mała rodzina . . .	2.700	2.430	2.160	1.890	1.620
Średnia rodzina . .	3.150	2.835	2.520	2.205	1.890
Duża rodzina . . .	3.600	3.240	2.880	2.520	2.160

4. Aplikanci nieegzaminowani z uposażeniem 600 mk. polskich miesięcznie.

Grupa rodzinna	Klasa miejscowości				
	I.	II.	III.	IV.	V.
Samotni	1.500	1.350	1.200	1.050	900
Mała rodzina . . .	2.100	1.890	1.680	1.470	1.260
Średnia rodzina . .	2.550	2.295	2.040	1.785	1.530
Duża rodzina . . .	3.000	2.700	2.400	2.100	1.800

C. PRACOWNICY KOLEJOWI.

Dodatek drożyźniany dla samotnych wynosi miesięcznie w markach polskich

Stopień płacy	Klasa miejscowości				
	I.	II.	III.	IV.	V.
1.	4.800	4.320	3.840	3.360	2.880
2.	4.290	3.861	3.432	3.003	2.574
3.	3.780	3.402	3.024	2.646	2.268
4.	3.360	3.024	2.688	2.352	2.016
5.	2.925	2.632.50	2.340	2.047.50	1.755
6.	2.640	2.376	2.112	1.848	1.584
7.	2.422.50	2.180.25	1.938	1.698.75	1.453
8.	2.160	1.944	1.728	1.512	1.296
9.	2.100	1.890	1.680	1.470	1,260
10.	1.950	1.755	1.560	1.365	1.170
11.	1.800	1.620	1.440	1.260	1.080
12.	1.650	1.485	1.320	1.155	990
13.	1.500	1.350	1.200	1.050	900
14.	1.350	1.215	1.080	945	810
15.	1.200	1.080	900	840	720

Dodatek ten podwyższa się w poszczególnych grupach rodzinnych (mała, średnia i duża rodzina) o stawki wymienione w pozycji A. punkt 3 tabeli dla urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych.

D. FUNKCJONARJUSZE POLICJI PAŃSTWOWEJ

Dodatek drożyźniany wynosi dla samotnych miesięcznie w markach polskich.

Policyjny stopień służbowy		Klasa miejscowości				
		I.	II.	III.	IV.	V.
Funkcjonarjusze wyżsi:	I.	4.800	4.320	3.840	3.360	2.880
	II.	4.785	4.306.50	3.828	3.349.50	2.871
	III.	4.290	3.661	3.432	3.003	2.574
	IV.	4.140	3.726	3.312	2.898	2.484
	V.	3.780	3.402	3.024	2.646	2.268
	VI.	3.360	3.024	2.688	2.352	2.016
	VII.	3.150	2.835	2.520	2.205	1.890
	VIII.	3.120	2.808	2.496	2.184	1.672
Funkcjonarjusze niżsi:	1.	2.707.50	2.436.75	2.166	1.895.25	1.624.50
	2.	2.422.50	2.180.25	1.938	1.695.75	1.453.50
	3.	2.250	2.025	1.800	1.575	1.350
	4.	2.100	1.890	1.680	1.470	1.260

Dodatek ten podwyższa się w poszczególnych grupach rodzinnych (mała, średnia i duża rodzina) o stawki wymienione w pozycji A. punkt 3 tabeli dla urzędników i funkcjonarjuszów niższych.

USTAWA

z dnia 16 lipca 1920 roku

w przedmiocie umów, zawartych przez b. władze austrjackie lub austro-węgierskie co do majątku państwowego i funduszu religijnego na obszarze b. zaboru austrjackiego.

Art. 1. Umowy, zawarte przez b. władze lub urzędy austrjackie lub austro-węgierskie, dotyczące majątku państwowego lub funduszu religijnego, znajdującego się w Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze b. zaboru austrjackiego, a dotąd niewykonane, mają być zgłoszone przez osobę, która zawarła tę umowę, w ciągu 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do właściwego ministerstwa na ręce władzy lub urzędu, odpowiadającego tej władzy lub urzędowi monarchji austro-węgierskiej, która zawarła daną umowę.

Niezgłoszone w tym terminie umowy będą uważane jako nieuznane przez Państwo Polskie.

Art. 2. Ministerstwem właściwem jest to ministerstwo, które objęło w swój zarząd przedmiot majątkowy, którego umowa dotyczy.

Art. 3. Właściwe ministerstwo może zgłoszoną umowę uznać, może odmówić uznania lub też może uzależnić uznanie umowy od dopełnienia postawionych przez siebie warunków.

O ile zgłaszający umowę w przeciągu 3 miesięcy od chwili zgłoszenia nie otrzyma ze strony właściwego ministerstwa zawiadomienia o uznaniu umowy, umowa będzie uważaną za nieuznaną.

Przeciwko orzeczeniu, odmawiającemu uznania, niema żadnego odwołania.

Dochodzenie z tytułu nieuznania umowy jakiejkolwiek pretensji na zwykłej drodze prawa jest niedopuszczalne.

Art. 4. Prawa i obowiązki, wypływające z umów, wymienionych w art. 1, przechodzą na Państwo Polskie jedynie w razie uznania tych umów przez władze polskie stosownie do przepisów niniejszej ustawy.

Art. 5. Osoby, które na podstawie nieuznanych w myśl niniejszej ustawy umów, poczyniły w majątku państwowym trwałe nakłady, które w myśl umowy po jej ukończeniu miały przejść na własność Skarbu Państwa austrjackiego lub austro-węgierskiego, mogą za nie żądać słusznego wynagrodzenia, o ile nakłady te dla celów państwowych okażą się potrzebnemi, a w chwili nieuznania umowy nie były jeszcze zamortyzowane.

Od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy nie wolno bez wyraźnego zezwolenia właściwego ministerstwa przedmiotów tych zabierać ani ich usuwać z miejsc, w których się znajdują.

Żądanie wynagrodzenia winno być zgłoszone we właściwem ministerstwie w przeciągu dni 30 od chwili doręczenia interesowanemu zawiadomienia o nieuznaniu umowy, względnie od chwili upływu 3-miesięcznego terminu, wskazanego w ustępie 2 art. 3. Jednocześnie winny być przedłożone dokumenty i rachunki, wykazujące słuszność żądania.

Art. 6. Wysokość wynagrodzenia, należnego stronie za poczynione w majątku państwowym trwałe nakłady, wymienione w art. 5, ustala właściwe ministerstwo.

Art. 7. Stronie, niezadowolonej z orzeczenia odnośnego urzędu co do odszkodowania za wkłady, służy prawo udać się na drogę sądową.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 9. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami i Prezesem Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:
Witos

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Bujak

Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego:
w z. *J. Karśnicki*

(Dziennik Ustaw № 79 z dn. 20.VIII 1920 r. poz. 529).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Aprowizacji w przedmiocie przewozu żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, grochu, fasoli, gryki, prosa, peluszki, soczewicy, kukurydzy i przetworów tych ziemiopłodów, znajdujących się w obrocie pozakontyngentowym.

Na zasadzie art. 2, 3, 4, 7 i 11 Ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. Ustaw R. P. № 67—1920 r. poz. 449) i na mocy Rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 6 sierpnia 1920 roku w przedmiocie upoważnienia Ministra Aprowizacji do wydawania rozporządzeń aprowizacyjnych, związanych z prowadzeniem wojny (Dz. Ust. R. P. № 73—1920 r., poz. 500) zarządza się, co następuje:

Art. 1. Przewóz żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, grochu, fasoli, gryki, prosa, peluszki, soczewicy, kukurydzy i przetworów tych ziemiopłodów w ruchu kołowym ograniczeniom nie podlega.

Art. 2. Przewóz wymienionych w art. 1 ziemiopłodów i ich przetworów kolejami i statkami w ilościach do 2 kg. włącznie, jest wolny.

Przewóz tychże ziemiopłodów i ich przetworów kolejami i statkami w ilościach od 2 do 100 kg. włącznie—odbywa się na mocy każdorazowego zezwolenia władzy aprowizacyjnej I instancji.

Art. 3. Przewóz wymienionych w art. 1 ziemiopłodów i ich przetworów kolejami i statkami w ilościach, przekraczających 100 kg. odbywa się na mocy listów przewozowych Ministerstwa Aprowizacji, opatrzonych właściwym podpisem, pieczęcią i kolejnym numerem perforowanym z nadpisem ukośnym „ładunek prywatny".

Wypełnione listy przewozowe wydawane będą przez władze aprowizacyjne I instancji organizacjom samorządowym, osobom, mającym upo-

ważnienie do prowadzenia hurtowego handlu ziemiopłodami, wymienionemi w art. 1 i ich przetworami, przetwórniom przemysłowym, zużywającym lub przetwarzającym też same ziemiopłody lub ich przetwory, zrzeszeniom lub stowarzyszeniom spożywców na przewóz w b. zaborze rosyjskim ze wszystkich stacyj w powiatach: Błonie, Ciechanów, Gostynin, Grójec, Kutno, Lipno, Łowicz, Maków, Mińsk-Mazowiecki, Mława, Nieszawa, Płock, Płońsk, Przasnysz, Pułtusk, Radzymin, Rawa, Rypin, Sierpc, Skierniewice, Sochaczew, Włocławek, Biłgoraj, Hrubieszów, Janów, Krasnystaw, Lubartów, Łuków, Puławy, Sokołów, Tomaszów, Węgrów, Włodawa, Brzeziny, Kalisz, Koło, Konin, Łask, Łęczyca, Piotrków, Nowo-Radomsk, Sieradz, Słupca, Turek, Wieluń, Bielsk, Kolno, Ostrów, Sejny, Sokółka, Szczuczyn, Mazowieck, Iłża, Jędrzejów, Kozienice, Miechów, Opoczno, Opatów, Pińczów, Sandomierz, Stopnica, Włoszczowa;

do wszystkich stacyj w powiatach: Biała-Podlaska, Chełm, Garwolin, Konstantynów, Radzyń, Augustów, Ostrołęka, Będzin, Częstochowa, Kielce, Końskie, Olkusz i stacyj miast: Warszawa, Żyrardów, Lublin, Siedlce, Zamość, Łódź, Pabjanice, Zgierz, Białystok, Łomża, Suwałki.

W Małopolsce—Generalny Delegat Rządu określi miejscowości, z których ziemiopłody, wymienione w art. 1, i ich przetwory mogą być wywożone i do których mogą być dowiezione.

Obrót pomiędzy b. zaborem rosyjskim a Małopolską odbywa się między miejscowościami, z których wywóz jest dozwolony i miejscowościami, do których ziemiopłody i ich przetwory mogą być skierowane.

Przewóz ziemiopłodów, wymienionych w art. 1 i ich przetworów z innych i do innych miejscowości, odbywać się może jedynie na mocy każdorazowego zezwolenia Ministerstwa Aprowizacji.

Art. 4. Przekroczenie powyższego rozporządzenia będzie karane w myśl art. 4 Ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. „o zwalczaniu lichwy wojennej" (Dz. Ust. R. P. № 67—1920 r., poz. 449).

Do przeprowadzenia postępowania karnego i wydawania orzeczeń powołane są władze administracyjne pierwszej instancji które winny w tej mierze stosować się do przepisów, zawartych w art. 6 Ustawy z dnia 9 lipca, „o aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21" (Dz. Ust. R. P. № 56 1920 r., poz. 348) i w art. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 i 22 Przepisów Wykonawczych do tejże Ustawy (Dz. Ust. R. P. № 70 — 1920 r. poz. 474).

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w „Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej".

Warszawa, dnia 14 sierpnia 1920 r.

Minister Aprowizacji:
St. Śliwiński

(Dziennik Ustaw № 79 z dnia 20.VIII. 1920 r. poz. 534).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Aprowizacji w przedmiocie ustanowienia cen maksymalnych za przemiał ziemiopłodów.

Na zasadzie art. 2, 3, 4, 7 i 11 Ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. „O zwalczaniu lichwy wojennej" (Dz. Ust. R. P. „№ 67 1920 r. poz. 449") i na mocy rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 6 sierpnia 1920 r. w przedmiocie upoważnienia Ministra Aprowizacji do wydania rozporządzeń aprowizacyjnych, związanych z prowadzeniem wojny, (Dz. Ust. R. P. № 73—1920 r. poz. 500) zarządza się, co następuje:

Art. 1. Ceny za przemiał ziemiopłodów nie mogą przekraczać następujących odsetek od ceny kontygentowej żyta, a mianowicie:

a) dla młynów wodnych i wiatraków za przemiał na razówkę — 8%, za przemiał na pytel—10% i za przerób na kaszę—12,5%,

b) dla młynów parowych i motorowych—za przemiał na razówkę — 10%, za przemiał na pytel—12,5% i za przerób na kaszę — 15%.

Art. 2. Przekroczenie cen maksymalnych zarówno przez żądającego, jak i przez ofiarującego — będzie karane w myśl art. 4-go Ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej („Dz. Ust. R. P." № 67—1920 r. poz. 449). Do przeprowadzenia postępowania karnego i wydawania orzeczeń powołane są władze administracyjne pierwszej instancji, które winny w tej mierze stosować się do przepisów, zawartych w art. 6 Ustawy z dnia 9 lipca 1920 r „o aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21" („Dz. Ust. R. P." № 56—1920 r. poz. 348) i w art. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 i 22 Przepisów Wykonawczych do tejże Ustawy („Dz. Ust. R. P. № 70 — poz. 474")

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w „Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej".

Warszawa, dnia 12 sierpnia 1920 r.

Minister Aprowizacji:
St. Śliwiński

(Dz. Ust. № 81 z dnia 24.VIII 1920 r. poz. 546)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie ustanowienia egzaminu państwowego dla kandydatów na leśniczych w lasach państwowych.

Na mocy art. 27 dekretu z dnia 3 stycznia 1918 r. (Dziennik Praw № 1 z dn. 1 lutego 1918 r.) zarządzam po porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego co następuje:

Art. 1. Od kandydata, ubiegającego się o urząd leśniczego w zarządzie dóbr państwowych, wymagane jest złożenie specjalnego państwowego egzaminu zawodowego z wynikiem dostatecznym.

Art. 2. Przy Zarządzie Głównym Dóbr Państwowych zostaje ustanowiona w tym celu „Komisja Egzaminacyjna dla kandydatów na urząd leśniczego".

Art. 3. Komisję Egzaminacyjną dla kandydatów na urząd leśniczego stanowi: Naczelnik Zarządu Głównego Dóbr Państwowych lub jego zastępca, jako przewodniczący, oraz potrzebna liczba członków, zamianowanych na okres 3-letni przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z pośród wyższych urzędników Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz przedstawicieli uczelni leśnych i Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 4. Terminy egzaminów będą wyznaczane przez Przewodniczącego Komisji i podawane do wiadomości publicznej w gazecie urzędowej.

Art. 5. Egzamin polegać będzie na ustnych i piśmiennych odpowiedziach na pytania z przedmiotów, które dotyczą zarówno teoretycznej jak i praktycznej znajomości leśnictwa i wykonywania pomocniczej służby leśnej, ochronnej i technicznej.

Art. 6. Do egzaminu przystąpić może każdy: 1) kto ukończył 21 lat, 2) złożył świadectwo z ukończenia przynajmniej 4-ch klas szkoły średniej lub też złożył egzamin z całkowitego kursu w zakresie 4-ch klas tej szkoły z wynikiem dostatecznym, 3) odbył przynajmniej 3-letnią praktykę w państwowej lub prywatnej służbie leśnej.

Art. 7. O dopuszczeniu do egzaminu rozstrzyga Przewodniczący Komisji, który w wyjątkowych wypadkach może kandydatów, przedstawiających dowody z pięcioletniej praktyki zawodowej, upoważnić do składania egzaminu pomimo braku kwalifikacyj, przewidzianych w punkt. 2 art. 6.

Art. 8. Dwukrotny ujemny wynik egzaminu wyklucza możność dalszego przystępowania do egzaminu.

Art. 9. Od składania egzaminu uwolnieni będą kandydaci, ktorzy wykażą się dowodami z ukończenia całkowitego kursu w jednej ze szkół dla leśniczych lub w innej niższej szkole leśnej, uznanej za równorzędną, a także ci kandydaci, którzy złożyli egzamin rządowy dla pomocników w służbie leśnej, ochronnej i technicznej, lub inny egzamin, uprawniający do pełnienia służby leśniczego w lasach rządowych b. państw zaborczych.

Art. 10. Szczegółowy program i regulamin egzaminu zostaną unormowane w przepisach specjalnych.

Warszawa, dnia 16 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Poniatowski

(Dziennik Ustaw № 81 z dnia 24.VIII. 1920 r. poz. 547).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Aprowizacji w przedmiocie obrotu ziemiopłodami i przetworami, pozostałemi u producentów po dokonaniu świadczeń na rzecz Państwa.

Na zasadzie art. 2, 3, 4, 7 i 11 Ustawy z dnia 2 lipca 1920 roku („Dz Ustaw" № 67, poz. 449) i na mocy Rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 6 sierpnia 1920 r. w przedmiocie upoważnienia Ministra Aprowizacji do wydawania rozporządzeń aprowizacyjnych, związanych z prowadzeniem wojny („Dz. Ustaw R. P." № 73—1920 r., poz. 500).

Art. 1. Wszystkie nadwyżki żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, grochu. fasoli gryki, prosa, peluszki, soczewicy, kukurydzy i przetworów tych ziemiopłodow, pozostałe u producenta po dokonaniu świadczeń na rzecz Państwa i zaspokojeniu niezbędnych własnych potrzeb spożywczych i gospodarczych, mogą byc sprzedawane:

a) osobom lub też instytucjom, prowadzącym hurtowy handel, (art. 2)
b) Stowarzyszeniom lub Zrzeszeniom Spożywców.
c) konsumentom bezpośrednio,
d) właścicielom młynów, o ile prowadzą hurtowy handel, (art. 2).
e) zakładom przemysłowym, przerabiającym ziemiopłody (palarnie kawy, fabryki przetworów owsianych. odżywczych, makaronu, drożdżowni, browary, gorzelnie).

Art. 2 Do prowadzenia handlu hurtowego upoważnione są tylko te osoby lub instytucje handlowe, które uzyskają na to pozwolenie władzy aprowizacyjnej I ej instancji na podstawie opinji Komisji Aprowizacyjnej i Okręgowego Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją.

Art. 3. Wszyscy handlujący hurtowo wymienionemi w art. 1-szym ziemiopłodami lub ich przetworami winni prowadzić księgi przychodu i rozchodu ziemiopłodów i ich przetworów z dokładnemi szczegołami co do pochodzenia gatunku, ilości, ceny nabycia i sprzedażnej, oraz przechowywać i wydawać rachunki.

Wszystkie powyżej wymienione dane winny być przez handlujących przedstawiane władzom na ich żądanie.

Art. 4. Ziemiopłody, nabywane przez firmy hurtowe od producentów, mogą być w stanie surowym lub po przemiale sprzedawane jedynie bezpośrednio do: piekarń i przetwórni przemysłowych, wymienionych w p. e. art. I do handlu detalicznego, lub bezpośrednio konsumentom.

Art. 5. Gromadzenie ziemiopłodów lub ich przetworów w handlu detalicznym w ilościach ponad 500 kg., a w gospodarstwie domowem nieproducentów i producentów, mieszkających poza obrębem swego gospodarstwa rolnego ponad 15 kg.—na osobę—jest zakazane.

Art. 6. Wszelkie zbyteczne gospodarczo i tylko dla osiągnięcia zysku podjęte posrednictwo w handlu wymienionemi w artykule 1 ziemiopłodami lub ich przetworami jest zakazane.

Art. 7. Wypiek pieczywa pozakontyngentowego odbywac się może jedynie w piekarniach, posiadających pozwolenia na wypiek od władz aprowizacyjnych pierwszej instancji.

Art. 8. Sprzedaż pieczywa pozakontyngentowego przez piekarnię dozwolona jest: a) we własnych sklepach, b) do sklepów detalicznych, c) lub bezpośrednio konsumentowi, względnie ich zrzeszeniom. Wszelkie pośrednictwo w handlu pieczywem pozakontyngentowem jest zakazane.

Art. 9. Piekarniom zabrania się dostarczania do sprzedaży lub sprzedawania na miejscu chleba wcześniej jak w 12 godz. po wypieku.

Art. 10. Chleb pszenny, żytni, pytlowy, t. zw. „sitkowy" i razowy winien być wypiekany w formie bochenków o wadze dokładnie określonej, być opatrzony w etykietę piekarni z podaniem firmy, adresu i ceny za określoną wagę bochenka w 12 godz. po wypieczeniu.

Art. 11. Komisja badania cen przy okręgowych urzędach W. z L. i Sp. (art. 10, ust. o zwalczaniu lichwy wojennej z dnia 2 lipca 1920 r.) lub aż do ich powstania—Komisje Aprowizacyjne Powiatowe lub Miast wydzielonych będą ustanawiały i ogłaszały ceny maksymalne na ziemioplody i ich przetwory, znajdujące się w obrocie pozakontyngentowym.

Art. 12. Przekroczenie niniejszego rozporządzenia, a w szczególności cen maksymalnych zarówno odnośnie do sprzedających, jak i ofiarujących gotowość zapłacenia przy kupnie, karane będzie na zasadzie art. 4, ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej z d. 2 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. № 67 — 1920 r., poz. 449) aresztem do 6 miesięcy i grzywną do 1.000.000 mk. lub jedną z tych kar, a nadto konfiskatą towaru. Dochodzenie i karanie przekroczeń, popełnionych w obrębie miast: Warszawa, Łódź, Lublin, Kraków, i Lwów—należy do okręgowych Urzędów Walki z Lichwą, które stosować mają przepisy postępowania karno-administracyjnego obowiązujące te urzędy, zaś przekroczeń, popełnionych w innych miejscowościach, — do władz administracyjnych pierwszej instancji.

Władze administracyjne pierwszej instancji winny w tej mierze stosować przepisy postępowania karno-administracyjnego, zawarte w art. 6, Ustawy z dnia 9 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. № 56 — 1920 r. poz. 348) i w art. 14 do 22 włącznie przepisów wykonawczych do tejże ustawy (Dz. Ust. R. P. № 70—1920 r. poz. 474)

Art. 13. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w „Dz. Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej".

Warszawa, dnia 18 sierpnia 1920 r.

Minister Aprowizacji:
St. Śliwiński

(Dziennik Ustaw № 81 z dnia 24.VIII 1920 r. poz. 548).

PRZEPISY WYKONAWCZE

do ustawy z dnia 15-go lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. Ust. № 70 z 1920 r., poz. 462).

§ 1. Urzędy Ziemskie pod naczelnem kierownictwem Głównego Urzędu Ziemskiego powołane ustawą o ich organizacji do przeprowadzenia reformy rolnej spełniają przekazane im zadania przy współdziałaniu Gminnych i Powiatowych Komisyj Ziemskich.

§ 2. Gminne Komisje Ziemskie (art. 27 ust. o organizacji Urz. Ziem.) współdziałają w ten sposób, iż będą brać udział w pracach należących do zakresu działania Komisarzy Ziemskich na ich żądanie na terenie danej gminy przez udzielanie im informacyj we wszystkich sprawach, tyczących się reformy rolnej, a zwłaszcza opinjować, zgodnie z ustawą z dnia 15 lipca 1920 r., o zgłoszonych kandydatach na nowotworzone osady, oraz występować z wnioskami co do rozmiaru nowotworzonych gospodarstw.

§ 3. Współdziałanie Powiatowych Komisyj Ziemskich (art. 24 Ustawy o organizacji Urzędów Ziemskich) polega na tem, iż opinje, i wnioski Gminnych Komisyj Ziemskich przedkłada Komisarz Ziemski, jako przewodniczący, Powiatowej Komisji Ziemskiej do oceny, względnie aprobaty.

W szczególności Powiatowe Komisje Ziemskie mają:

a) występować z opinją i wnioskami o przekazywaniu dóbr, znajdujących się w posiadaniu Państwa, tudzież o wykup prywatnych majątków ziemskich niezbędnych do parcelacji,

b) kwalifikować na nowotworzone osady kandydatów, którym przysługuje bezwzględnie prawo pierwszeństwa (art. 29 i 31 Ustawy); tudzież z uwzględnieniem osadników zamiejscowych z kategorji osób zgłoszonych przez Okręgowy Urząd Ziemski. Listy takich osób będą Okręgowe Urzędy Ziemskie przesyłały perjodycznie Komisarzom Ziemskim w celu ich zużytkowania przez Powiatowe Komisje Ziemskie,

c) udzielać opinji o planie parcelacyjnym i w innych kwestjach, przewidzianych w ustawie o wykonaniu reformy rolnej, tudzież na żądanie Komisarzy Ziemskich i innych Urzędów Ziemskich.

Powiatowym Komisjom Ziemskim przysługuje prawo występowania z wnioskami niezależnie od wniosków Gminnych Komisyj Ziemskich.

§ 4. Do chwili utworzenia Powiatowych Komisyj Ziemskich atrybucje tychże określone wyżej w § 3 spełniają Powiatowi Komisarze Ziemscy w myśl przepisów, normujących ich czynności urzedowe.

§ 5. Zebrane drogą wyżej wskazaną materjały przygotowawcze w poszczególnych sprawach, uzupełnione szczegółowym opisem danego majątku ziemskiego i umotywowanemi wnioskami tak co do głównego przedmiotu, jak i co do likwidacji obciążeń hipotecznych i dzierżawnych, oraz co do niewywłaszczalnego obszaru folwarcznego na rzecz właściciela, w myśl art. 2 ustawy, przesyłają Komisarze Ziemscy niezwłocznie właściwemu Okręgowemu Urzędowi Ziemskiemu dla przedsięwzięcia dalszych czynności skierowanych do ewentualnego powiększenia zapasu ziemi na parcelację.

§ 6. W celu perjodycznego przekazywania corocznie dóbr znajdujących się w posiadaniu Państwa na parcelację w myśl art. 4 ust. 1 Ustawy z dnia 15-go lipca 1920 r. o reformie rolnej, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych na wniosek Głównego Urzędu Ziemskiego, zakomunikowany mu najpóźniej w miesiącu sierpniu każdego roku. ustala w porozumieniu z Głównym Urzędem Ziemskim wykaz majątków, przeznaczonych na parcelację i po ewentualnem dokonaniu wyłączeń do swej dyspozycji przekazuje dane majątki Głównemu Urzędowi Ziemskiemu najpóźniej do dnia 1-go lutego roku następnego wraz z odnośnemi aktami do dalszego zarządzenia.

§ 7. Majątki państwowe przekazane do parcelacji winny być uregulowane pod względem hipotecznego prawa własności oraz zwolnione od takich obciążeń, któreby uniemożliwiały parcelację.

§ 8. Jeżeli przekazany majątek państwowy znajduje się w dzierżawie, winna być dzierżawa conajmniej na rok naprzód wypowiedziana analogicznie do art. 17 ustawy, o ile kontrakt nie umożliwia wcześniejszego rozwiązania, i kończyć się winna najpóźniej z dniem 1 kwietnia r. następnego z zastrzeżeniem, iż w tym ostatnim okresie dzierżawy mogą być prowadzone prace parcelacyjne bez przeszkody ze strony dzierżawcy, którego prawa ograniczają się po zbiorach tylko do korzystania z pomieszczeń w majątku dla niego i jego dobytku.

§ 9. Po przekazaniu danego majątku państwowego do parcelacji właściwy Okręgowy Urząd Ziemski powoła specjalną Komisję szacunkową przewidzianą w art. 5 ustawy w celu oznaczenia wartości majątku.

W skład Komisji wchodzą dwaj przedstawiciele Głównego Urzędu Ziemskiego, z których jeden będzie miejscowy Komisarz Ziemski, dwaj przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych wyznaczeni przez Okręgowy Zarząd Dóbr Państwowych, z których jeden będzie miejscowy inspektor majątków państwowych wreszcie delegat Ministerstwa Skarbu, jako przewodniczący Komisji, wyznaczony przez Ministra Skarbu lub z jego upoważnienia przez dyrektora (przez naczelnika) Okręgowej Izby Skarbowej na zgłoszone przez Okręgowy Urząd Ziemski żądanie.

§ 10. Komisja Szacunkowa przy oznaczeniu wartości majątku winna się stosować do wskazówek podanych w § 19 niniejszych przepisów co do oszacowania dóbr prywatnych.

§ 11. Co do prywatnych majątków ziemskich nadających się do parcelacji—po otrzymaniu akt od Komisarza Ziemskiego—Okręgowy Urząd Ziemski przesyła sprawę do Głównego Urzędu Ziemskiego w celu zawiadomienia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w myśl art. 4 ustęp 2 ustawy „o zamierzonym wykupie" danego majątku na parcelację. Jeżeli po zawiadomieniu Głównego Urzędu Ziemskiego o zamierzonym wykupie Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych w zakreślonym miesięcznym terminie nie zadecyduje o wyłączeniu danego majątku na inne cele państwowe, wówczas Główny Urząd Ziemski przekaże sprawę właściwemu Okręgowemu Urzędowi Ziemskiemu do dalszego działania w kierunku dobrowolnego lub przymusowego wykupu.

§ 12. Gdy na wniosek Okręgowego Urzędu Ziemskiego zapadnie uchwała Okręgowej Komisji Ziemskiej, aprobująca przymusowy wykup danego majątku (art. 6 ustawy) Okręgowy Urząd Ziemski zawiadomi bezzwłocznie o tej decyzji właściciela majątku lub jego zastępcę prawnego pismem przez wyznaczonego do tego swego funkcjonarjusza. Doręczenie zawiadomienia za potwierdzeniem odbioru uskutecznia się w myśl przepisów procedury cywilnej o doręczaniu pozwów sądowych.

§ 13. Zastrzeżony dla właściciela w art. 7 ustawy 30-dniowy termin do dobrowolnej sprzedaży majątku Państwu liczy się od dnia doręczenia zawiadomienia w myśl § 12.

§ 14. Jeżeli układ dobrowolny o sprzedaż dojdzie do skutku, właściciel lub jego zastępca prawny winien w ciągu zakreślonego 30-dniowego terminu zeznać deklarację na piśmie (projekt dobrowolnej umowy).

Deklaracja ta jest prawnie wiążąca i nie może być jednostronnie przez zeznającego cofnięta.

§ 15. Do podpisania formalnego kontraktu kupna-sprzedaży imieniem Państwa w razie dobrowolnego układu z właścicielem jest upoważniony Prezes Okręgowego Urzędu Ziemskiego lub też inny urzędnik uprawomocniony do tego przez Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

§ 16. Na podstawie kontraktu kupna sprzedaży, zaopatrzonego klauzulą zatwierdzającą Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego, Okręgowy Urząd Ziemski poda bezzwłocznie wniosek o wpis hipoteczny prawa własności na rzecz Państwa do właściwej hipoteki.

§ 17. Gdy z jakiegokolwiek powodu dobrowolny układ z właścicielem majątku do skutku nie dojdzie należy wdrożyć bezzwłocznie postępowanie w kierunku przymusowego wykupu w myśl art. 9 i 10 ustawy.

§ 18. Przepis artykułu 11 ustawy co do wydzielenia na rzecz właściciela maksymalnego obszaru, przeznaczonego na pozostawienie mu jednego zabudowanego folwarku, dotyczy jedynie wypadków wykupu prywatnego majątku ziemskiego w myśl art. 1 poz. 8 i art. 2 cyt. ustawy.

Rękojmia, jaką właściciel żądający wcześniejszego uchwalenia dlań obszaru gospodarczego, wyłączonego od wykupu, dostarczyć winien, może być daną w formie kaucji pieniężnej lub hipotecznej w wysokości conajmniej 5% wartości nadwyżki ziemi wykupem objętej, którą to kaucją zabezpieczy on prawidłową i możliwie najwydatniejszą wytwórczość na tej nadwyżce ziemi aż do czasu objęcia gruntów wykupionych przez Okręgowy Urząd Ziemski.

§ 19. Komisja Szacunkowa powołana do oszacowania wykupywanej prywatnej własności ziemskiej winna wziąć za podstawę swego orzeczenia, oprócz innych danych do oceny służących, także przeciętną cenę targową danego majątku wypośrodkowaną z tranzakcji dokonanych w ostatnich 6 miesiącach w okolicy i opartych na aktach rejentalnych w hipotece ujawnionych.

§ 20. Przy oszacowaniu budynków może właściciel ze swej strony podać cyfry co do ich wartości, winien on jednak twierdzenie swe wiarogodnie udowodnić.

§ 21. Tak samo winien właściciel udowodnić wiarogodnie wartość wykonanych inwestycyj i nakładów wyszczególnionych w art. 15 cyt. ustawy.

§ 22. Doręczenie decyzji wydanej przez Okręgową Komisję Ziemską w myśl art. 16 ustawy uskutecznić należy w sposób wskazany w § 12. W ten sam sposób uskuteczniać należy doręczenia wszelkich ważniejszych komunikatów urzędowych, połączonych ze skutkami prawnemi dla interesowanych osób.

§ 23. Czynności Komisji Szacunkowej tudzież Okręgowej Komisji Ziemskiej co do likwidacji praw rzeczowych, służebności gruntowych i dzierżaw, obciążających wykupywany majątek (art. 17 ustawy) należy z reguły łączyć z czynnościami Komisji w art. 12 ustawy wymienionemi. Atoli orzeczenie Komisji Szacunkowej wydane w myśl art. 17 ustawy należy uważać jako ekspertyzę. Jeżeli na majątku wykupywanym ciążą serwituty, wówczas decyzja Okręgowej Komisji Ziemskiej ogranicza się do uchwały o przymusowym wykupie.

Dalsze czynności Komisji w obu kierunkach winny postępować równolegle, przyczem decyzja Okręgowej Komisji Ziemskiej nastąpi po dokona

nem określeniu obszaru gruntów, przeznaczonych na likwidację serwitutów, a tem samem po ustaleniu obszaru pozostałego do wykupu.

Fakt istnienia dzierżawy winien dzierżawca udowodnić wiarogodnemi dokumentami, jako też słuszność pretensji swych do odszkodowania winien stwierdzić w sposób nie pozostawiający żadnej wątpliwości. Decyzję Okręgowego Urzędu Ziemskiego co do wcześnieszego rozwiązania dzierżawy z reguły należy traktować łącznie z czynnościami wyszczególnionemi w art. 11 ustawy.

§ 24. Stosownie do art. 18 ustawy zarządzi Okręgowy Urząd Ziemski bezzwłocznie protokólarne objęcie nabytego majątku w posiadanie, wyznaczając zarazem odpowiedniego zarządcę, który może być jeden z członków Gminnej Komisji Ziemskiej, o ile on posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe i praktyczne, poruczając jednocześnie nadzór i opiekę nad majątkiem i jego przynależnościami miejscowej Komisji Gminnej, która ma swe spostrzeżenia komunikować Komisarzowi Ziemskiemu.

§ 25. Do spłat należnych uprawnionym wedle art. 20 ustawy będą mieć zastosowanie przepisy ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o tymczasowych środkach dla sfinansowania reformy rolnej.

§ 26. Po wydaniu uchwały przez Okręgową Komisję Ziemską w myśl art. 6 ustawy wystąpi Okręgowy Urząd Ziemski niezwłocznie z wnioskiem o zanotowanie „ostrzeżenia" co do postanowionego wykupu danego majątku na rzecz Państwa we właściwej księdze hipotecznej. Również niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia Okręgowej Komisji Ziemskiej w przedmiocie wykupu danej nieruchomości (art. 21 ustawy) Okręgowy Urząd Ziemski dokona wszelkich czynności, potrzebnych do przepisania w odnośnej hipotece prawa własności na rzecz Państwa.

§ 27. Okręgowy Urząd Ziemski może stawać do udziału przy licytacji nieruchomości ziemskich (art. 22 ustawy) przez wyznaczonego urzędnika lecz tylko na podstawie uzyskanego od Głównego Urzędu Ziemskiego zatwierdzenia, udzielonego na należycie umotywowany wniosek, oparty na opinji Powiatowych Komisyj Ziemskich.

§ 28. Przepisy ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. stanowiące w art. 23—30 techniczną stronę wykonania planu parcelacyjnego znajdują wyczerpujące wskazówki w przepisach wykonawczych, zawartych w tymczasowej instrukcji parcelacyjnej z d. 1 maja 1920 r. (Monitor Polski № 144 z d. 3 czerwca 1920 r.) o ile ta instrukcja nie została zmieniona postanowieniem ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. i niniejszemi przepisami.

§ 29. Plan parcelacyjny odnośnie do rozmiarów nowotworzonych przy parcelacji gospodarstw przy zachowaniu ścisłem maksymalnej normy 15 ha (art. 27 ust.) przestrzegać winien tego, aby minimalne normy gospodarstw tak były ustalone w danych miejscowych warunkach gospodarczych, aby gwarantowały ich rolniczą samodzielność, żywotność i zdolność produkcyjną.

§ 30. Przewidziana w art. 31 ustawy Komisja powołana przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych dla rozstrzygania o tem, którym z pośród szczególnie zasłużonych inwalidów i żołnierzy armji polskiej mają być bezpłatnie przyznane parcele lub kolonje, spełniać będzie swe zadanie w ten sposób, iż dostarczać bę-

dzie Głównemu Urzędowi Ziemskiemu wykazy zakwalifikowanych kandydatów, niezależnie od tego, czy pozostają jeszcze w czynnej służbie, w tym celu, aby oni byli uwzględniani przy wprowadzaniu w życie reformy rolnej.

Warszawa, dn. 17 sierpnia 1920 r.

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego.
T. Wilkoński

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Poniatowski

Minister Skarbu:
W. Grabski

Minister Sprawiedliwości:
St. Nowodworski

Minister Spraw Wojskowych:
Sosnkowski

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
E. Pęplowski

(Dziennik Ustaw № 83 z dnia 28.VIII. 1920 r. poz. 557).

OBWIESZCZENIE

Ministra Aprowizacji w sprawie wprowadzenia wolnego obrotu ziemniakami ze zbiorów 1920 r.

W myśl art. 10 Ustawy z dnia 9 lipca 1920 r. „o aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21" (Dz. Ust. № 56 poz. 348), wprowadzony zostaje na terenach b. zaboru rosyjskiego i b. zaboru austrjackiego — wolny handel i obrót ziemniakami ze zbiorów 1920 r.

Wszelkie ograniczenia przewozowe, dotyczące pomienionych ziemniaków, zostają zniesione.

Wobec powyższego Urząd Ziemniaczany P. U. Z. A. P. P. z dniem ogłoszenia niniejszego — przechodzi w stan likwidacji.

Warszawa, dn. 29 lipca 1920 r.

Minister:
w z. *L. Zaborowski*

(„Monitor Polski" № 179 z dnia 10.VIII. 1920 r.).

ROZPORZĄDZENIE

Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego w sprawie utworzenia Powiatowych Urzędów Ziemskich oraz powołania do życia Powiatowych i Gminnych Komisyj Ziemskich.

Na podstawie art. 21, 24. 27 Ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. o organizacji Urzędów Ziemskich (Dz. Ust. № 70 poz. 461) zarządzam co następuje:

Art. 1. We wszystkich miastach powiatowych tworzy się Powiatowe Urzędy Ziemskie wraz z Powiatowemi Komisjami Ziemskiemi.

Art. 2. Na terenie poszczególnych gmin tworzy się Gminne Komisje Ziemskie.

Art. 3. Z chwilą utworzenia Powiatowych Urzędów Ziemskich Komisarze Ziemscy stają się ich kierownikami.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy b. dzielnicy pruskiej i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 10 sierpnia 1920 r.

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:
T. Wilkoński

(„Monitor Polski" № 181 z dnia 12.VIII. 1920 r.).

Wykaz chorób zaraźliwych zwie

od dnia 15 lipca do

№	Nazwa Województwa	Ilość powiatów	Nosacizna	Zołzy	Zaraza piersiowa koni	Influenza	Zakaźne zapalenie opon mózgowych	Świerzb koni	Zakaźne ronienie klaczy	Otręt koni	Zaraza stadnicza koni
1	Białostockie	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Kieleckie	16	$11^{23/27}$	$4^{9/9}$	—	$1^{1/1}$	—	$14^{92/232}$	—	—	—
3	Lubelskie	19	$4^{8/8}$	$1^{2/3}$	—	—	—	$10^{72/282}$	—	—	—
4	Łódzkie	13	$4^{7/7}$	$4^{6/9}$	$2^{2/2}$	$1^{1/2}$	—	$8^{24/79}$	—	—	$3^{9/22}$
5	Warszawskie	23	$11^{20/22}$	$4^{5/6}$	$4^{8/9}$	$3^{11/11}$	—	$14^{138/153}$	—	—	—
6	Małopolskie	82	$27^{73/82}$	—	—	—	—	$56^{578/2608}$	—	$1^{1/4}$	—
7	Pomorskie	18	$2^{3/3}$	—	—	—	—	$13^{180/205}$	—	—	—
8	Poznańskie	37	$5^{9/9}$	—	—	—	—	$23^{126/135}$	—	—	—
	Razem	220	$64^{52/169}$	$13^{22/27}$	$6^{10/11}$	$5^{13/17}$	—	$138^{1205/3689}$	—	$1^{1/4}$	$3^{9/22}$

UWAGA. Cyfra pierwsza oznacza ilość zapowietrzonych powiatów

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie wysokości opłaty za ogłoszenia o zatwierdzeniu statutów współdzielczych organizacyj rolniczych.

Opłata ustanowiona rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 30.V 1919 (Monitor Polski № 120 z 31.V 1919) za ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych o zatwierdzeniu statutów spółdzielni rolniczych, organizacyj zawodowych rolniczych mających w swoim zakresie działania prowadzenie czynności handlowych lub przemysłowych ściśle z rolnictwem związanych i kółek rolniczych, zostaje niniejszym podwyższona do sumy Mk. 50.

Opłata winna być załączona przy podaniu o zatwierdzenie statutu.

Warszawa, dn. 21 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

---

rzęcych w Rzeczypospolitej Polskiej

dnia 1 sierpnia 1920 r.

Zaraza płuc bydła	Pryszczyca	Wąglik	Szelestnica	Zaraza dziczyzny	Gruźlica bydła rogatego	Zakaźne ronienie krów	Różyca świń	Pomór i zaraza trzody chlewnej	Ospa owcza	Świerzb owiec	Wścieklizna	Cholera drobiu	Księgosusz
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	$2^{2}/_{10}$	—	—	$2^{2}/_{2}$	—	$6^{8}/_{17}$	—	—	—	$1^{1}/_{1}$	—	
$6^{20}/_{68}$	$1^{1}/_{2}$	$2^{8}/_{22}$	—	—	—	—	$2^{8}/_{33}$	$1^{2}/_{7}$	—	—	—	—	—
$3^{1}/_{5}$	—	$1^{1}/_{3}$	—	—	$1^{1}/_{1}$	—	$4^{11}/_{28}$	—	—	—	—	—	—
$7^{18}/_{22}$	$1^{1}/_{1}$	$3^{6}/_{9}$	—	—	$1^{1}/_{2}$	—	$7^{22}/_{18}$	$3^{3}/_{4}$	—	—	—	$1^{5}/_{18}$	—
$4^{5}/_{12}$	$6^{11}/_{127}$	$3^{3}/_{3}$	—	—	—	—	$8^{8}/_{8}$	$1^{1}/_{1}$	—	—	$6^{7}/_{8}$	—	—
—	—	—	—	—	—	—	$12^{74}/_{91}$	$2^{2}/_{2}$	—	—	—	—	—
$12^{16}/_{31}$	$2^{2}/_{2}$	—	—	—	—	—	$11^{81}/_{99}$	$7^{11}/_{11}$	—	—	—	—	—
$32^{62}/_{138}$	$10^{18}/_{132}$	$11^{15}/_{17}$	—	—	$4^{4}/_{5}$	—	$50^{215}/_{327}$	$14^{19}/_{25}$	—	—	$6^{8}/_{9}$	$1^{5}/_{18}$	—

licznik ułamka ilość gmin a mianownik ilość zagród zapowietrzonych.

(„Monitor Polski" № 197 z dnia 31.VIII 1920 r.).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego i opałowego iglastego w lasach maj. Sulmierz w pow. Ciechanowskim.

Na mocy art. 2 Ustawy Sejmowej z dn. 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dziennik Praw № 20 z dn. 5 marca 1919 r. poz. 229), oraz art. 11 Rozporządzenia Wykonawczego do tej Ustawy z dn. 3 lutego 1920 r. (Dz. Ust. № 14 z dn. 21 lutego 1920 r. poz. 76) po porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu i Panem Ministrem Robót Publicznych zarządzam niniejszem zajęcie wszystkiego ściętego i stojącego na pniu drzewa budulcowego i opałowego iglastego okrągłego i obrobionego w lasach maj. Sulmierz Augusta Cyprysińskiego zakupionego przez p. Kownackiego, Górnego i S-ki i zezwolonego do wyrębu rozporządzeniem b. Komitetu leśnego z dn. 31-go października 1911 r. na przestrzeni — 45 morgów.

Zajęte drzewo przekazane być winno do rozporządzenia Głównej Komisji Rozdziału Drzewa przy Ministerstwie Robót Publicznych. Gotowe podkłady kolejowe i stemple kopalniane zajęciu nie podlegają.

Od chwili zajęcia właściciele nie mają w żaden sposób inaczej zajętem drzewem rozporządzać, jak na zasadzie upoważnień Komisji Rozdziału Drzewa.

O dokonanem zajęciu drzewa Okręgowy Inspektor Ochrony Lasów w Warszawie zawiadamia za pośrednictwem władz administracyjnych właścicieli lub osoby zarządzające w zależności od tego, kto będzie się znajdował na miejscu.

Za drzewo wydane z decyzji Komisji Rozdziału Drzewa z zajętych zrębów wypłacona będzie przez Państwo należność według cen, ustanowionych rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 15 lipca 1919 r. (Monitor Polski № 161 z dn. 21 lipca 1919 r.).

Warszawa, dn. 11 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

OKÓLNIK № 183

do PP. Wojewodów Warszawskiego, Łódzkiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Białostockiego, p. Generalnego Delegata Rządu dla Galicji, pp. Okręgowych Inspektorów Pomocy Rolnej w Krakowie, we Lwowie, p. Prezesa Urzędu Zagospodarowania Odłogów

w przedmiocie

przewozu zboża siewnego kolejami żelaznemi w kampanji jesiennej 1920 r.

1. Wskutek Rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 9 lipca 1920 r. w sprawie przepisów o kolejności przyjmowania nadawanych do wysyłania ładunków oraz o wykonaniu planu przewozowego na zasadzie

kolejności (Dzien. Ustaw № 56 poz. 350), z dnia 1 sierpnia r. b. ustaje między innymi dotychczasowe wydawanie przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych zleceń naładunkowych na artykuły rolnicze. Przewozy Kolejami Żelaznemi odbywać się będą za zwykłemi listami przewozowemi (frachtami) w kolejności wymienionej w przytoczonem rozporządzeniu i z wyjątkami tamże przewidzianemi. Taki wyjątek stanowią towary oddane do dyspozycji lub poddane kontroli Ministerstwa Aprowizacji, które mogą być przewożone jedynie za listami przewozowemi tegoż Ministerstwa. Należy tu z artykułów rolniczych zboże siewne.

2. Na podstawie porozumienia Ministerstwa Rolnictwa z Ministerstwem Aprowizacji w kampanji siewnej do 15 października 1920 r. zwykłe nasiona zbóż, jak nie mniej nasiona zbóż kwalifikowanych z gospodarstw nasiennych i stacyj doświadczalnych będą przewożone jedynie za frachtami Ministerstwa Aprowizacji, opatrzonemi pieczęcią Ministerstwa Rolnictwa, w uprzywilejowanej kolejności naładunkowej i przewozowej.

3. Potrzebę sprowadzenia określonej ilości nasion dla danego gospodarstwa stwierdza miejscowe Starostwo przez wydanie zaświadczenia, bez którego pozwolenia na przewóz nie będą udzielane. Na podstawie tych zaświadczeń zezwolenia na zakup zboża siewnego wydają władze wymienione w Rozporządzeniu Ministra Aprowizacji i Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie obrotu zbożem siewnem w roku gospodarczym 1920/21 załączonym w odpisie. Publikacja rozporządzenia w Dzienniku Ustaw nastąpi w dniach najbliższych.

4. Ministerstwo Aprowizacji i Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych powierzają wydawanie frachtów na przewóz zbóż siewnych na obszarze b. zaboru rosyjskiego delegatom Państwowego Urzędu Zbożowego przy Urzędach Wojewódzkich tych Województw, w ktorych obrębie następuje przewóz; na obszarze Małopolski filjom okręgowym Państwowego Urzędu Zbożowego w Krakowie i we Lwowie. Dla otrzymaniu frachtu przedłożyć należy odpowiednie zezwolenie Starosty, Wojewody albo Inspektoratu Okręgowego Pomocy Rolnej zgodnie z art. 4 wyżej wspomnianego Rozporządzenia. Frachty na przewóz zbóż siewnych z jednego Województwa do drugiego na podstawie zezwolenia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Warszawie wydaje Centrala Państwowego Urzędu Zbożowego (Warszawa ul. Jasna № 11).

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych żadnych frachtów na przewóz zbóż i nasion siewnych wydawać nie będzie.

5. Dla wywozu wszelkiego zboża siewnego z Wielkopolski i Pomorza ściśle oznaczoną ilością wagonów i listów przewozowych będzie rozporządzał Urząd Zagospodarowania Odłogów w Warszawie za pośrednictwem następujących instytucyj: w b. zaborze rosyjskim za pośrednictwem Kooperacji Rolnej względnie Syndykatów Rolniczych, Centrali Stowarzyszeń Współdzielczych Rolniczo-Handlowych i Towarzystwa „Granum", w Warszawie, w Małopolsce zaś za pośrednictwem Syndykatu Rolniczego w Krakowie, Związku Ekonomicznego, Kółek Rolniczych w Krakowie i Banku Rolniczego we Lwowie.

Komunikując o powyższem p. Wojewodzie, proszę o najszersze podanie do wiadomości interesowanych postanowień okólnika i wydanie podległym urzędom zarządzeń wykonawczych.

Warszawa, dn. 2 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

OKOLNIK № 184

Do Pp. Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego, Warszawskiego, Inspektorów Okręgowych Pomocy Rolnej w Krakowie i we Lwowie

w przedmiocie

sporządzenia wykazów gruntów leżących odłogiem.

Ponieważ 3-miesięczny termin od 1 kwietnia od 1 lipca, ustanowiony ustawą z dn. 18 marca 1920 r., dla przymusowego wydzierżawiania gruntów leżących odłogiem w r. 1920, okazał się za krótki, aby ustawa ta mogła wywrzeć wpływ wystarczający na posiadaczy gruntów przez pobudzenie ich bądź to do samodzielnego zagospodarowania tych gruntów, bądź to do wydzierżawienia ich w drodze dobrowolnej, ponieważ dalej w okresie tym departamenty rolnictwa i weterynarji urzędów wojewódzkich, którym powierzono wykonanie ustawy, były dopiero w stadjum organizacyjnym, i wskutek tego Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych nie mogło rozwinąć przed 1 lipca wystarczającej działalności w zakresie przymusowego wydzierżawiania odłogów, Sejm Ustawodawczy na wniosek rządu uchwalił nowelę do ustawy z dn. 18 marca 1920 r. ustanawiającą w r. 1920 dodatkowo nowy termin dla stosowania dzierżaw przymusowych, mianowicie od 15 września do 31 grudnia. Nowela ta została uchwalona przez Sejm w dn. 14 lipca 1920 r. i w dniach najbliższych zostanie opublikowana w Dzienniku Ustaw.

Zawiadamiając o powyższem Panów Wojewodów niniejszem proszę o poczynienie niezwłocznie niezbędnych zarządzeń przygotowawczych tak, aby z dniem 15 września można było odrazu przystąpić do wydzierżawienia wszystkich odłogiem leżących pól, których właściciele czy to we własnej administracji, czy też przez wydzierżawienie zagospodarować nie mogli.

W tym celu zechcą Panowie Wojewodowie zarządzić jaknajszybciej rozesłanie przez starostwa załączonych pism do urzędów gminnych oraz kwestjonarjuszów, które winny być terminowo wypełnione.

Wypełnione kwestjonarjusze, zawierające wykaz gruntów leżących odłogiem, winny być przez urzędy gminne nadesłane do starostwa nie później jak na 1 września r. b.

W tych starostwach, gdzie urzędują referenci rolniczy, otrzymane z urzędów gminnych wypełnione kwestjonarjusze winny być zestawione w jeden sumaryczny wykaz i do dn. 7 września przesłane do właściwego wojewody z dołączeniem oryginałów kwestjonarjuszy, wypełnionych przez urzędy gminne.

Starostwa, w których referenci rolniczy dotychczas nie zostali mianowani, winni dopilnować przesłania kwestjonarjuszy przez urzędy gminne, w tych samych co i poprzedni terminach kwestonarjusze te przesłać niezwłocznie do urzędu wojewódzkiego dla zestawienia i opracowania.

W razie jeżeli departamenty rolnictwa i weterynarji urzędów wojewódzkich nie rozporządzają niezbędnym personelem do wykonania tej czynności, proszę Panów Wojewodów, aby zechcieli powiadomić telegraficznie Urząd Zagospodarowania Odłogów o otrzymaniu wypełnionych kwestjonarjuszy urzędów gminnych i o potrzebie przysłania specjalnego urzędnika dla ich opracowania.

Proszę Panów Wojewodów o wydanie zarządzenia i dopilnowanie, aby potrzebne wykazy o ilości odłogiem leżącej ziemi w oznaczonym terminie

były zebrane i do dn. 15 września zestawione. Proszę następnie o przysłanie wykazu odłogów na terenach powierzonych Panom Wojewodom z podziałem na powiaty do Urzędu Zagospodarowania Odłogów.

Począwszy od dn. 15 września 1920 r. należy przystąpić z całą energją do wykonania ustawy o dzierżawach przymusowych, tak, aby wszystkie odłogi w możliwie szybkim czasie były wydzierżawione.

Starostwa, którym bezpośrednio wydzierżawienie gruntów ustawa powierza, winny dołożyć wszelkich starań, by właściciele odłogiem leżących pól dobrowolnie je wydzierżawili rolnikom, mogącym je uprawić, a o ile dobrowolne wydzierżawienie nie nastąpi, — z całą energją i stanowczością przeprowadzić wydzierżawienie przymusowe.

Jednocześnie, pragnąc zapewnić w każdej gminie jaknajskuteczniejsze wykonanie ustawy o dzierżawach przymusowych, proszę Panów Wojewodów o sprawdzenie, czy we wszystkich gminach, w których są odłogi, zostały uruchomione Komitety Gminne Pomocy Rolnej i o zarządzenie natychmiastowego ich powołania w tych gminach, w których dotychczas nie funkcjonują.

Proszę o przekładanie mi nie później jak 10 każdego miesiąca sprawozdań o ilości morgów wydzierżawionych dobrowolnie przy udziale starostwa oraz o ilości morgów wydzierżawionych przez starostwo przymusowo w ciągu każdego ubiegłego miesiąca.

W załączeniu przesyła się odpowiednią liczbę egzemplarzy niniejszego okólnika, oraz pism do urzędów gminnych i kwestjonarjuszy do wypełnienia przez te urzędy. Panowie Wojewodowie zechcą zarządzić natychmiastowe ich rozesłanie.

Warszawa, dnia 3 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

p. o. Prezes Urzędu Zagospodarowania odłogów:
A. Wieniawski

OKÓLNIK № 185

do wszystkich podległych mi urzędników w przedmiocie odezwy Pana Prezydenta Ministrów.

Podając poniżej odezwę Pana Prezydenta Ministrów z dnia 26 lipca 1920 r. do wszystkich urzędników i funkcjonarjuszy państwowych, polecam Panom i Paniom niezwłoczne zaznajomienie się z jej treścią i wyrażam pewność, że wszyscy urzędnicy Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych uświadomią sobie w należytym stopniu wagę przytoczonych w niej zasad i postulatów, zwłaszcza w ciężkiej chwili, przeżywanej obecnie przez Rzeczpospolitą Polską. Jestem przekonany, że Panie i Panowie postępowaniem swojem przy sprawowaniu zajmowanych urzędów stwierdzą, że wytyczne odezwy Pana Prezydenta zostały w czyn wprowadzone.

Warszawa, dn. 3 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

ODEZWA PREZYDENTA MINISTRÓW DO WSZYSTKICH PP. URZĘDNIKÓW I FUNKCJONARJUSZY PAŃSTWOWYCH.

Do wszystkich pp. Urzędników i Funkcjonarjuszy państwowych.

Dobro Rzeczypospolitej wymaga zawsze, a szczególnie w chwili obecnej, od całego społeczeństwa, od wszystkich czynników tworzących Państwo, rzetelnego, szczerego współdziałania i wypełniania najściślej obowiązków, ciążących na każdym obywatelu. Najważniejsze obowiązki spoczywają na urzędnikach Rzeczypospolitej.

Uznając dobrą wolę urzędników wszelkich kategoryj, oceniając należycie znaczenie ich współudziału w pracy nad budową naszej państwowości, uważam za wskazane, objąwszy odpowiedzialność za rządy w Państwie, zwrócić się do wszystkich pp. Funkcjonarjuszy państwowych z podaniem wytycznych, które mają być przez pp. Urzędników najsumienniej przestrzegane. Sejm Ustawodawczy, uchwalając doniosłe reformy, wprowadzające przełomowe zmiany w ukształtowaniu stosunków politycznych, gospodarczych i społecznych, stworzył podwaliny Polski Ludowej. To w pierwszej linji uświadomić sobie muszą pp. Urzędnicy, którzy w okresie tworzenia się Państwa Polskiego są w wielkiej mierze tego Państwa budowniczymi, a zarazem stanowią łącznik między Państwem a jego obywatelami. Społeczeństwo zwykło osądzać Państwo według tego, jakie jest postępowanie jego urzędników. Pierwszym obowiązkiem urzędników jest najściślejsze wykonywanie ustaw obowiązujących. Niejedne z uchwalonych przez Sejm ustaw niejednokrotnie naruszają utarte w okresie niewoli pojęcie i poglądy warstw, które przed wojną korzystały z przywilejów, z dawnych form i urządzeń, zmiecionych dopiero przez wojnę światową i przez zrodzone w jej krwawych oparach nowe wielkie idee wolności i postępu. PP. Urzędnicy muszą zrozumieć, że te ustawy stanowią fundamenty nowego ustroju Polski, że są dla mas włościańskich i robotniczych, na których przyszłość Rzeczypospolitej oparta, najwymowniejszym dowodem, iż w Polsce odrodzonej niema przywilejów, że masy pracujące mają w Rzeczypospolitej naprawdę matkę, którą kochać, ale dla której w potrzebie wszystko poświęcić należy i warto. Każdy, kto do urzędu przychodzi, bez względu na to, czy w sukmanie wieśniaczej, czy w miejskiem ubraniu, czy w bluzie robotniczej, musi mieć jednakowy przystęp do każdego urzędnika i musi być jednakowo życzliwie traktowany. Nie mogą mieć miejsca żadne protekcje, nie może się więcej powtarzać lekceważenie tych obywateli, co najwięcej opieki rządu potrzebują, ale często nie mogą się o nią doprosić, bo przed nimi załatwia się sprawy protegowanych. Każdy, chłop czy robotnik, musi być tak w każdym urzędzie traktowany, by w jego świadomości wyryło się na zawsze przeświadczenie, iż jest pełnoprawnym obywatelem Państwa, aby przez to spotęgowało się w nim uczucie miłości Rzeczypospolitej, której trwałość i byt na masach pracujących oprzeć się muszą.

Funkcjonarjusze państwowi na całym obszarze Państwa, muszą świecić masom przykładem, jak się dla dobra ogólnego pracuje i jak się dobro państwowe szanuje.

Praca w urzędach musi być możliwie najwydatniejszą. Wszystkie sprawy załatwiane być muszą jaknajszybciej. Przy wykonywaniu ustaw urzędnik musi pamiętać o tem, że jest nie tylko urzędnikiem, ale także obywatelem Państwa. Z urzędu każdy obywatel powinien wynieść wrażenie, że aparat

państwowy działa sprawnie, zdecydowanie, szybko i po obywatelsku, że urzędnicy dzierżą wysoko sztandar dobra publicznego i godności swego stanu. Praca w biurach musi się zaczynać i kończyć w ściśle oznaczonych godzinach. Interesanci nie mogą być trzymani po kilka godzin, a czasem i dni przed drzwiami urzędu dlatego, że dany urzędnik w godzinach biurowych nie urzęduje. Należy pamiętać zawsze, że urzędnik jest sługą Państwa i społeczeństwa. Jest nim tak dobrze Prezydent Ministrów, jak każdy najniższy funkcjonarjusz państwowy. Postępowanie wszystkich funkcjonarjuszy państwowych z obywatelami musi być dostosowane do tej przesłanki. Każdy urzędnik musi czynem udowodnić, że dobra państwowego nikomu marnować ani rozdrapywać nie wolno. Zniknąć musi natychmiast szafowanie przez funkcjonarjuszy państwowych dobrem Państwa bez koniecznej potrzeby.

Duch demokratyczny, jakiego wymaga nowoczesna Polska, musi się przejawić w sposobie urzędowania, pilności, gorliwości i sumienności urzędników. Dobro Państwa żąda, by tym duchem przejął się cały stan urzędniczy.

Nie wątpię, że pp. Urzędnicy zastosują się do tych wytycznych i przez odpowiednie postępowanie spotęgują w masach świadomość, że Polska Ludowa jest faktem a nie marzeniem. Szczepienie tej świadomości i wiary w masy jest kamieniem węgielnym trwałości, szczęścia, a zarazem rozwoju Rzeczypospolitej.

Warszawa, dn. 26 lipca 1920 r.

Prezydent Ministrów:
Wincenty Witos w. r.

OKÓLNIK № 186

Do Pp. Wojewodów Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego, Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów i Kierowników wszystkich podległych Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych urzędów

w przedmiocie

udzielania urlopów funkcjonarjuszom państwowym do służby sanitarnej.

Wobec licznych zgłoszeń ze stron pracownic poszczególnych urzędów o udzielenie im urlopów dla celów służby sanitarnej oraz w kantynach wojskowych Prezydjum Rady Ministrów zwraca uwagę na uchwały tejże Rady z dn. 5—6 lipca r. b. (okólnik mój № 168), według których urzędnicy i urzędniczki mogą być urlopowani tylko dla wypełnienia obowiązku na froncie z bronią w ręku — (kategorja A).

Na tem stanowisku stanęło również i Ministerstwo Spraw Wojskowych, w myśl bowiem p. 1 rozkazu z dnia 10 lipca 1920 r. — urzędnicy mogą być przyjmowani tylko do służby w szeregach.

Podając o tem do wiadomości, polecam Panom — urlopy już udzielone pracownikom i pracowniczkom, o ile nie zostali przeznaczeni do służby w szeregach, — cofnąć, względnie już zaliczonych do innych kategoryj. — reklamować, a nadal urlopów do służby pozaszeregowej nikomu nie udzielać.

Warszawa, dnia 6 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski.*

OKÓLNIK № 187.

do Pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów i Kierowników wszystkich podległych Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych urzędów

w przedmiocie

wykonania Ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych.

Z wydaniem Ustawy z d. 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. № 65, poz. 429) dotychczasowe uposażenie urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych oraz sam sposób obliczania poborów ulegają zasadniczej zmianie.

Celem zapobieżenia nieporozumieniom i celem jednolitego stosowania Ustawy, zanim rozporządzenie wykonawcze Rady Ministrów do tejże Ustawy ogłoszone zostanie, oraz celem przyśpieszenia wypłaty różnicy, przypadającej za miesiące lipiec i sierpień, — zarządzam co następuje:

1) tymczasowo i niezwłocznie dokonać rozrachunku poborów za miesiące lipiec i sierpień tylko co do dwóch pozycyj pensji zasadniczej i dodatku drożyźnianego — podług schematu, wskazanego w załączniku № 1.

2) w sposób powyższy obliczone należności przenieść do listy płacy, sporzadzonych w każdym wydziale, względnie Urzędzie podług schematu, wskazanego w załączniku № 2, — i te przesłać bezpośrednio — do Wydziału Służbowego M. R. i D. P. (Centrali). W listach płacy należy zapełnić tylko rubryki od 1 do 9 wł. Wydział Służbowy sprawdzi i zaświadczy zgodność danych, objętych rubrykami 3 i 4,—z danemi, znajdującemi się w aktach Wydziału, i z odpowiednią adnotacją odstąpi Wydziałowi Rachuby. Ten ostatni sprawdzi zgodność rubryk od 6 do 9 wł., zapełni rubryki 10—13 i przedłoży do podpisu Ministrowi.

O ile szybko i dokładnie ten proces zostanie przeprowadzony, o tyle wypłata może być wcześniej uskuteczniona.

3) Prawo do dodatków za studja wyższe i za wysługę lat zostanie ustalone później.

Warszawa, dnia 7 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Załącznik № 1 do okólnika № 187.

	I grupa — (samotny)			II grupa — (mała rodzina)		
	Płaca zasadnicza	Dodatek drożyźniany	Razem	Płaca zasadnicza	Dodatek drożyźniany	Razem
I	350	1050	1400	350	1650	2000
II	400	1200	1600	400	1800	2200
III	450	1282.50	1732.50	450	1882.50	2332.50
IV	500	1425	1925	500	2025	2525
V	550	1485	2035	550	2085	2635
VI	600	1530	2130	600	2130	2730
VII	650	1657.50	2307.50	650	2257.50	2907.50
VIII	700	1680	2380	700	2280	2980
IX	800					

	III grupa — (średnia rodzina)			IV grupa — (duża rodzina)		
	Płaca zasadnicza	Dodatek drożyźniany	Razem	Płaca zasadnicza	Dodatek drożyźniany	Razem
I	350	2100	2450	350	2550	2900
II	400	2250	2650	400	2700	3100
III	450	2332.50	2782.50	450	2782.50	3232.50
IV	500	2475	2975	500	2925	3425
V	550	2535	3085	550	2985	3535
VI	600	2580	3180	600	3030	3630
VII	650	2707.50	3357.50	650	3157.50	3807.50
VIII	700	2730	3430	700	3180	3880
IX						

Załącznik № 2 do okólnika № 187.

Stopień służbowy	Płaca zasadnicza miesięczna	% do obliczeń mnożnika	Dodatek drożyźniany w I klasie miejscow. Mnożnik 150							
			Samotni		Mała rodzina 2 osoby		Średnia rodz. 4 osoby		Duża rodzina 5 i więcej osób	
			Mno-żna	Dodatek mies.	Mno-żna	Dodatek mies.	Mno-żna	Dodatek mies.	Mno-żna	Dodatek mies.
I	5000	1	50	7500	54	8100	57	8550	60	9000
II	4500	1	45	6750	49	7350	52	7800	55	8250
III	3800	1	38	5700	42	6300	45	6750	48	7200
IV	3200	1	32	4800	36	5400	39	5850	42	6300
V	2600	1.1	28.6	4290	32.6	4890	35.6	5340	38.6	5790
V-b	2350	1.15	27.025	4053.75	31.025	4653.75	34.025	5103.75	37.025	5553.75
VI	2100	1.2	25.2	3780	29.2	4380	32.2	4830	35.2	5280
VII	1600	1.3	20.8	3120	24.8	3720	27.8	4170	30.8	4620
VIII	1300	1.4	18.2	2730	22.2	3330	25.2	3780	28.2	4230
IX	1050	1.5	15.75	2362.50	19.75	2962.50	22.75	3412.50	25.75	3862.50
X	800	1.6	12.8	1920	16.8	2520	19.8	2970	22.8	3420
XI	600	1.7	10.2	1530	14.2	2130	17.2	2580	20.2	3030
XII	500	1.8	9	1350	13	1950	16	2400	19	2850
Służba										
1	350	2	7	1050	11	1650	14	2100	17	2550
2	400	2	8	1200	12	1800	15	2250	18	2700
3	450	1.9	8.55	1282.50	12.55	1882.50	15.55	2332.50	18.55	2782.50
4	500	1.9	9.50	1425	13.50	2025	16.50	2475	19.50	2925
5	550	1.8	9.90	1485	13.90	2085	16.90	2535	19.90	2985
6	600	1.7	10.20	1530	14.20	2130	17.20	2580	20.20	3030
7	650	1.7	11.05	1657.50	15.05	2257.50	18.05	2707.50	21.05	3157.50
8	700	1.6	11.20	1680	15.20	2280	18.20	2730	21.20	3180
9	800	1.6	12.80	1920	16.80	2520	19.80	2970	22.80	3420

OKÓLNIK № 188

do wszystkich podległych mi urzędów

w sprawie

regulowania poborów i djet ewakuowanych funkcjonarjuszy państwowych.

Zgodnie z decyzją Centralnej Komisji Ewakuacyjnej z dnia 6 sierpnia 1920 r. polecam co następuje:

W razie potrzeby ewakuacji oddzielnych miejscowości Państwa Polskiego należy:

I. Funkcjonarjuszy państwowych tak etatowych jak i nieetatowych rozdzielić na:

a) zbędnych do dalszego urzędowania, którzy zgłoszą chęć pozostania na miejscu,

b) zbędnych na razie, którzy otrzymają urlop lecz którzy zamierzają ewakuować się,

c) potrzebnych do dalszego urzędowania, którzy w razie zarządzonej ewakuacji obowiązani są ewakuować się bezwzględnie.

II. Funkcjonarjusze państwowi tak etatowi jak i nieetatowi otrzymują niżej wyszczególnione pobory i djety:

a) personel kategoryj 1a i 1b otrzymuje zaliczkę na pensję w wysokości 3-miesięcznej pensji. Personel kategoryj 1b i ich rodziny opłacają podróż z własnych środków i otrzymują w czasie trwania udzielonego im urlopu t. j. aż do powołania ich do pracy, jedynie normalne ich pobory,

b) personel kategorji 1c otrzymuje zasiłek ewakuacyjny w wysokości jednomiesięcznej pensji. Ponadto urzędnicy tej kategorji i ich rodziny otrzymują przy ewakuacji wolny przejazd. Niezależnie otrzymuje personel przez cały czas, bez względu na to gdzie po ewakuacji swego stałego miejsca zamieszkania pełni on służbę,— djety odpowiadające kategorji płacy, zgodnie z obowiązującemi przepisami. W razie pozostawienia w miejscu swego stacjonowania swych rodzin — otrzymują funkcjonarjusze kategorji 1c, celem umożliwienia przeżycia tym rodzinom w przeciągu najbliższego okresu czasu, zaliczkę na pensję w wysokości trzechmiesięcznej pensji,

c) o ile względy lokalne wymagają, aby rodziny funkcjonarjuszy kategorji 1c wyjechały jeszcze przed nakazaną ewakuacją na wyraźne zarządzenie odnośnych władz, należy już wówczas wypłacić takiemu personelowi przewidziany zasiłek ewakuacyjny w wysokości jednomiesięcznej pensji, ponadto należy mu wypłacać, jakkolwiek pełniącemu nadal służbę, choćby w miejscu swego stacjonowania, od dnia wyjazdu rodziny—pojedyncze djety.

III. Niezależnie od tego, do jakiej z trzech kategorji (punkt I) zostaje zaliczony personel, rozwiązanie stosunku służbowego nastąpić może jedynie na zasadzie, przewidzianej przez pragmatykę służbową, względnie kontrakt.

IV. Personel kategorji 1c, który się nie udał do wyznaczonej nowej siedziby urzędu, nie ma prawa do żadnych poborów i odnośny urząd rozstrzyga co do powtórnego przyjęcia takiego personelu lub też zerwania stosunku służbowego od chwili zarządzenia ewakuacji.

V. Ewakuowany personel kategoryji 1b i 1c, w razie nieczynności tych urzędów, w których stale pełni służbę, może być użyty przy innych urzędach tego lub innego Ministerstwa.

VI. Personel urzędniczy kategorji 1b obowiązany jest bezzwłocznie po ewakuacji zakomunikować swemu urzędowi obrane miejsce pobytu i szczegółowy adres. Bez zawiadomienia swego urzędu nie wolno personelowi temu zmieniać obranego miejsca pobytu.

VII. Personel urzędniczy kategoryj 1b i 1c winien być zaopatrzony w specjalny wykaz osobisty, który ma zawierać następujące dane: imię i nazwisko, stanowisko służbowe, miejsce i urząd stałego zajęcia, do jakiej kategorji został zaliczony (1b czy też 1c), wysokość poborów (ewentualnie potrąceń służbowych), wreszcie stan rodzinny urzędnika. Każdy taki wykaz ma być potwierdzony przez bezpośredniego przełożonego.

VIII. Taki sam wykaz osobisty otrzymuje personel urzędniczy kategorji 1a, w którym zostaje nadmienione, że dany urzędnik pozostaje na miejscu i otrzymał zaliczkę w takiej to wysokości na pensję.

Warszawa, dn. 8 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski.*

OKÓLNIK № 188a

do Pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancearji Głównej oraz Kierowników wszystkich podległych mi urzędów w przedmiocie przywrócenia siedmiogodzinnej pracy w soboty.

Stosownie do uchwały Rady Ministrów z dn. 5 sierpnia 1920 r. zmieniającej uchwałę z dn. 24 marca 1920 r. w sprawie godzin urzędowania w soboty — praca w soboty trwać winna zamiast pięciu — siedem godzin.

Proszę Panów o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zawiadomienia o powyższem wszystkich podwładnych Panu urzędników.

Warszawa, dnia 17 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji:
Raczyński

OKÓLNIK № 189

do pp. Szefów Sekcyj, Kierowników wszystkich podległych mi urzędów oraz Inspektorów Okręgowych Pomocy Rolnej we Lwowie i w Krakowie

w przedmiocie

zachowania się urzędników państwowych na terenach zajętych przez wojska nieprzyjacielskie.

Rada Ministrów w dn. 8 sierpnia 1920 r. uchwaliła:

1) że urzędnicy państwowi, przebywający na terenach, zajętych przez nieprzyjaciela nie mogą współdziałać z władzami obcemi oraz,

2) że urzędnicy państwowi, przebywający na terenach, zajętych przez nieprzyjaciela, oddać się mogą do dyspozycji władz samorządowych polskich. Komunikując Panom o powyższem, proszę o podanie do wiadomości podległych Panom urzędników, iż ścisłe zastosowanie się przez nich do cytowanej uchwały jest bezwzględnie nakazane.

Warszawa, dn. 20 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji:
Raczyński

OKÓLNIK № 190

do pp. Szefów Sekcyj i Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

otwierania rachunków w instytucjach bankowych.

Niniejszem polecam Panom wstrzymać się aż do odwołania z otwieraniem rachunków bieżących, przekazowych i depozytowych w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej, Pocztowej Kasie Oszczedności i wszelkich innych instytucjach bankowych bez mojego każdorazowego zezwolenia.

Jednocześnie polecam sporządzić wykaz rachunków dotychczas otworzonych i przedstawić mi go niezwłocznie.

Warszawa, dnia 20 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji:
Raczyński

OKÓLNIK № 191

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelnika Kancelarji Głównej Ministerstwa oraz Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

należytego opłacania przesyłek pocztowych zagranicznych.

Wobec licznych zażaleń, napływających ze strony konsulatów i instytucyj polskich zagranicą, na niedostateczne opłacanie, a nawet zupełne nieopłacanie przesyłek pocztowych polskich przeznaczonych zagranicę, — polecam Panom wydanie odpowiednich zarządzeń o pilnem przestrzeganiu należytego opłacania przez podległe Panom urzędy przesyłek, przeznaczonych zagranicę, a to w celu nienarażania skarbu państwa na zbyteczne wydatki.

Warszawa, dn. 20 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski.*

Szef Sekcji:
Raczyński

OKÓLNIK № 192

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej i Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

popierania Wojskowego Biura Pośrednictwa Pracy.

Ministerstwo Spraw Wojskowych, chcąc zapobiedz zwiększeniu się liczby bezrobotnych po ewent. ogłoszeniu demobilizacji, już obecnie organizuje służbę pośrednictwa pracy w całej armji i na mocy rozkazu Ministra Spraw Wojskowych z dn. 24 kwietnia 1920 r. powołało do życia Wojskowe Biuro Pośrednictwa Pracy.

Uznając doniosłe znaczenie dostarczania pracy b. wojskowym, polecam Panom przy wyborze kandydatów, posiadających jednakowe kwalifikacje na urzędników i funkcjonarjuszów Ministerstwa i podległych mi urzędów dawać pierwszeństwo inwalidom wojskowym i żołnierzom zdemobilizowanym oraz wogóle w jaknajszerszym zakresie korzystać z usług Wojskowego Biura Pośrednictwa Pracy.

Warszawa, dnia 28 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji:
Raczyński

RUCH SŁUŻBOWY.

Na zasadzie art. 14 rozporządzenia Rady Ministrów w przedmiocie organizacji Zarządów Dóbr Państwowych zostali przez **Naczelnika Zarządu Okręgowego Dóbr Państwowych w Warszawie zamianowani**:

Marja Tyska — starszą kancelistką w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie od dn. I.V.1920 r.

Ireneusz Kamiński—starszym kancelistą w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie od dn. I.V.1920 r.

Anna Wituska—kancelistką w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie od dn. I.V.1920 r.

Alicja Stetkiewiczówna kancelistką w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie od dn. I.V.1920 r.

Janina Łochowiczówna—pomocnicą rachmistrza w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie od dn. I.V.1920 r.

Na zasadzie art. 2 (p. a.) ustawy Tymczasowej o organizacji władz administracyjnych II instancji została przez **Wojewodę Warszawskiego zamianowaną**:

Pomocnica rachmistrza Wydziału Rachuby Ministerstwa Janina Piastuszkiewicz—sekretarką w Departamencie Rolnictwa i Weterynarji w Urzędzie Wojewódzkim Warszawskim od. dn. 15.III.1920 r.

Tłoczono w Drukarni Państwowej
z polecenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych. № 1233